

Prognoza Oddziaływania na Środowisko
„Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego
Włocławka na lata 2014-2020”

Suchy Las, 2014 r.

Wykonawca:

EKOSTANDARD

Pracownia Analiz Środowiskowych

ul. Wiązowa 1B/2

62-002 Suchy Las

tel. 61 812 55 89, 505006914

fax. 61 812 55 89

www.ekostandard.pl

e-mail: ekostandard@ekostandard.pl

Zespół autorski:

Robert Siudak

Monika Płaza

Dariusz Siudak

Spis treści

1	Wprowadzenie	8
1.1	Prawne podstawy i cel przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	8
1.2	Zakres prognozy	9
2	Przedmiot prognozy.....	11
2.1	Główne cele „Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020”.	11
2.2	Powiązania „Strategii...” z innymi dokumentami strategicznymi	13
2.2.1	Uwarunkowania wynikające z dokumentów wspólnotowych.....	14
2.2.2	Uwarunkowania wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa.....	17
2.2.3	Uwarunkowania wynikające z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.....	19
2.2.4	Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+.....	20
2.2.5	Uwarunkowania wynikające z Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018	20
2.2.6	Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.....	21
2	Charakterystyka środowiska obszaru funkcjonalnego Włocławka	22
2.3	Położenie i podział terytorialny	22
2.4	Sytuacja demograficzna.....	23
2.5	Powiązania komunikacyjne i infrastruktura drogowa	24
2.6	Dobra kultury.....	25
3	Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	27
3.1	Geologia, geomorfologia	27
3.2	Warunki glebowe	28
3.3	Złoża surowców mineralnych.....	29
3.4	Stan jakości wód podziemnych.....	32
3.5	Stan jakości wód powierzchniowych.....	33
3.6	Warunki klimatyczne i jakość powietrza.....	38
3.6.1	Warunki klimatyczne	38
3.6.2	Jakość powietrza atmosferycznego.....	38
3.7	Klimat akustyczny	42
3.8	Promieniowanie elektromagnetyczne	43
3.9	Zasoby leśne i tereny zieleni.....	44

3.10 Położenie obszaru funkcjonalnego Włocławka na tle sieci korytarzy ekologicznych.	46
4 Obszary i obiekty prawnie chronione	48
4.1 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk	50
4.2 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków	50
4.3 Parki Krajobrazowe	51
4.4 Obszary Chronionego Krajobrazu	51
4.5 Rezerwaty Przyrody	51
5 Istniejące problemy ochrony środowiska	53
5.1 Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji "Strategii..."	54
6 Znaczące efekty oceny oddziaływania	56
6.1 Poziom szczegółowości oceny	56
6.2 Metodyka oceny	56
6.3 Potencjalne oddziaływanie "Strategii..." na poszczególne komponenty środowiska	58
6.3.1 Wprowadzenie	58
6.3.2 Analiza oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko	61
6.3.3 Oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego	109
6.3.4 Czynniki klimatyczne	113
6.3.5 Oddziaływanie na klimat akustyczny	114
6.3.6 Oddziaływanie na poziom promieniowania elektromagnetycznego	115
6.3.7 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby	115
6.3.8 Oddziaływanie na wody i cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych	115
6.3.9 Wpływ na bioróżnorodność	116
6.3.10 Oddziaływanie na złoża surowców	117
6.3.11 Oddziaływanie na krajobraz	117
6.3.12 Oddziaływanie na zdrowie	118
6.3.13 Wpływ na społeczeństwo	118
6.3.14 Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	118
6.3.15 Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji - etap budowy	119
6.3.16 Oddziaływanie na obszary i obiekty objęte ochroną prawną, w tym na obszary Natura 2000	123
6.3.17 Rozwiązania alternatywne	134
6.3.18 Podsumowanie	135
6.4 Relacje pomiędzy oddziaływaniami	135
6.5 Oddziaływania wtórne i skumulowane	136
6.6 Oddziaływanie transgraniczne	137

7	Przewidywane środki mające na celu zapobieganie, redukcję i kompensację znaczących niekorzystnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji "Strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020"	138
8	Napotkane trudności i luki w wiedzy	143
9	Monitoring	144
10	Konsultacje społeczne	146
11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	147
11.1	Przedmiot opracowania	147
11.2	Wizja i cele "Strategii..."	147
11.3	Powiązania "Strategii..." z innymi dokumentami strategicznymi	148
11.4	Charakterystyka środowiska.....	148
11.5	Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji "Strategii..."	148
11.6	Oddziaływanie na środowisko.....	148
11.7	Rozwiązania alternatywne.....	150
11.8	Zastosowane metody oceny oddziaływania	150
11.9	Monitoring skutków realizacji "Strategii..."	151
12	Literatura i wykaz źródeł.....	153

Spis tabel i rysunków

Tabela 1	Struktura układu celów strategicznych i operacyjnych.....	13
Tabela 2	Powierzchnia oraz liczba mieszkańców poszczególnych gmin Aglomeracji wg stanu na 2013r.....	23
Tabela 3	Najważniejsze obiekty zabytkowe obszaru funkcjonalnego Włocławka.....	25
Tabela 4	Złoża surowców naturalnych na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka	30
Tabela 5	Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych	32
Tabela 6	Ogólna ocena jakości wód podziemnych wyników monitoringu diagnostycznego w punktach pomiarowych w 2013 r.	33
Tabela 7	Sieć rzeczna OF Włocławka.....	33
Tabela 8	Ocena stanu wód powierzchniowych na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka w 2011 r. na podstawie wyników monitoringu operacyjnego WIOŚ za lata 2010-2012	36
Tabela 9	Jeziora obszaru funkcjonalnego Włocławka (klasa jakości wód podana wg ostatnich dostępnych danych).....	37
Tabela 10	Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2013 z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	41
Tabela 12	Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} – powiat miejski Włocławek	42
Tabela 13	Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N - powiat.....	42
	miejski miasta Włocławek	42
Tabela 12	Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} – powiat włocławski	43
Tabela 13	Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N - powiat.....	43
	włocławski.....	43
Tabela 16	Wyniki pomiarów składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2013 roku na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka	44
Tabela 17	Powierzchnia lasów w poszczególnych gminach.....	44
Tabela 18	Obszary chronione na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka	48
Tabela 19	Wykaz rezerwatów przyrody na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka	51
Tabela 20	Główne zagrożenia dla środowiska na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka	53
Tabela 21	Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania "Strategii..."	56
Tabela 22	Wpływ na środowisko inwestycji planowanych w ramach "Strategii..."	61
Tabela 23	Wpływ inwestycji planowanych w ramach "Strategii..." na poszczególne elementy środowiska (w tabeli uwzględniono tylko przedsięwzięcia typowo inwestycyjne) ..	90
Tabela 24	Dopuszczalne wartości emisji spalin w poszczególnych normach EURO dla pojazdów z silnikiem benzynowym.....	111
Tabela 25	Dopuszczalne wartości emisji spalin w poszczególnych normach EURO dla pojazdów z silnikiem wysokoprężnym	111
Tabela 26	Główne rodzaje odpadów powstających podczas realizacji inwestycji	122
Tabela 27	Oddziaływanie na obszary Natura 2000.....	123
Tabela 28	Wpływ "Strategii..." na obszary i gatunki chronione w ramach obszarów Natura 2000.....	126
Tabela 29	Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami.....	135
Tabela 30	Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji "Strategii..."	139
Rysunek 1	Obszar funkcjonalny Włocławka (źródło: opracowanie własne).....	22

Rysunek 2 Położenie OF Włocławka na tle podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (granice mezoregionów zaznaczono zieloną linią, granice gmin linią czarną).....	27
Rysunek 3 Położenie OFW na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej (mezoregiony zaznaczono kolorem zielonym, gminy kolorem czarnym)	45
Rysunek 4 Korytarze ekologiczne przebiegające przez OF Włocławka.....	46
Rysunek 5 Położenie OF Włocławka na tle obszarów chronionych.....	49

1 Wprowadzenie

1.1 Prawne podstawy i cel przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020” (dalej „Strategia...”) przeprowadza się w celu określenia wpływu na środowisko założonych w niej celów i działań. Podstawę prawną opracowania prognozy stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 t.j. z późn. zm.).

Ponadto do niniejszego dokumentu zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003);
3. Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985 z późn. zm.);
4. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.);
5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2013.1232 t.j. z późn. zm.);

7. Ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2013.627 t.j. z późn. zm.).

Art 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 t.j. z późn. zm.) nakłada obowiązek przeprowadzenia procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dokumentami, dla których jest wymagane przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania są min. projekty polityk, planów, programów i strategii rozwoju.

Zgodnie z art. 54. ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, regionalny dyrektor ochrony środowiska i państwowy wojewódzki inspektor sanitarny opiniuje projekty dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza oddziaływania „Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020” podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy. „Strategia rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostaną także udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2 Zakres prognozy

Prognoza została wykonana zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 t.j. z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Bydgoszczy zgodnie z wymaganiami art. 51 ust. 2 w/w ustawy.

„Strategia...” dotyczy obszaru funkcjonalnego Włocławka, w skład którego wchodzi miasto Włocławek stanowiące rdzeń obszaru oraz 9 gmin najściślej z nim funkcjonalnie

związanych, tj. Gmina Fabianki, Gmina Włocławek, Miasto Kowal, Gmina Kowal, Gmina Choceń, Gmina Brześć Kujawski, Gmina Lubanie, Gmina Bobrowniki, Gmina Dobrzyń nad Wisłą.

2 Przedmiot prognozy

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest „Strategia rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020”.

Miasto Włocławek wraz z gminami partnerskimi, przystąpiło do realizacji projektu pn. "Delimitacja miejskich obszarów funkcjonalnych Włocławka oraz ich wsparcie poprzez przygotowanie dokumentów planistyczno-strategicznych", którego celem jest osiągnięcie zintegrowanego podejścia do problemów miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka oraz wyznaczenie potencjalnych kierunków jego rozwoju, które będą wyrazem zrównoważonego podejścia do potencjału i potrzeb objętego zadaniem obszaru. „Strategia rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020” stanowi ostatni etap wymienionego wyżej projektu.

2.1 Główne cele „Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020”.

Wizja rozwoju obszaru funkcjonalnego Włocławka (dalej "OF Włocławka"), wypracowana w toku projektu pn. "Delimitacja miejskich obszarów funkcjonalnych Włocławka oraz ich wsparcie poprzez przygotowanie dokumentów planistyczno-strategicznych" zakłada, że do 2020 r.:

Włocławek i jego Obszar Funkcjonalny będzie spójnym ośrodkiem wzrostu o ustabilizowanej sytuacji na rynku pracy wynikającej z rozwijającej się przedsiębiorczości oraz wzrastającego poziomu kadr i jakości życia.

Wizja składa się z pięciu komplementarnych elementów:

- **Spójność funkcjonalna** – należy dążyć, aby realizacja programów i projektów zawartych w "Strategii..." skutkowałą wzrostem spójności funkcjonalnej obszaru funkcjonalnego Włocławka. Docelowo, zakłada się, że obszar funkcjonalny Włocławka stanowić będzie spójny obszar sprawnie powiązany komunikacyjnie, gospodarczo jak i wizerunkowo;
- **Ustabilizowana sytuacja na rynku pracy** – pogarszanie się sytuacji na rynku pracy dotyczy całego obszaru funkcjonalnego Włocławka. Zgodnie z przedstawioną powyżej wizją zakłada się, że do 2020 r. uda się zahamować i odwrócić obserwowane aktualnie negatywne trendy, dając tym samym możliwość stymulowania

konkurencyjnego wzrostu. Stabilizacja sytuacji na rynku pracy obejmuje swym zasięgiem przedstawione poniżej trzy elementy;

- **Rozwijająca się przedsiębiorczość** – stabilizacja na rynku pracy zostanie osiągnięta m.in. poprzez stymulację rozwoju przedsiębiorczości zarówno endogennej, rozumianej jako przedsiębiorczość mieszkańców obszaru funkcjonalnego Włocławka, jak i egzogennej, stanowiącej napływ przedsiębiorców i inwestorów z zewnątrz;
- **Wzrastający poziom kadr** – z drugiej strony, elementem stabilizującym rynek pracy będzie wzrost jakości kształcenia kadr obszaru funkcjonalnego Włocławka, poprzez zapewnienie przedsiębiorcom dostępu do kadr o ponadprzeciętnym poziomie kompetencji;
- **Wzrastający poziom jakości życia** – dodatkowym elementem sprzyjającym zarówno rozwojowi przedsiębiorczości jak i wzrostowi poziomu kadr będzie wzrost jakości życia, stymulujący zarówno rozwój przedsiębiorczości jak i hamujący odpływ mieszkańców poprzez zapewnienie mieszkańcom poziomu życia analogicznego do warunków oferowanych przez miasta regionalne.

Osiągnięcie przedstawionej wizji będzie możliwe poprzez realizację pięciu celów strategicznych:

1. Aktywizacja gospodarcza;
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego;
3. Zrównoważony rozwój turystyczny;
4. Wzrost spójności komunikacyjnej;
5. Podniesienie poziomu jakości życia.

Celom strategicznym zostały przyporządkowane cele operacyjne oraz zawierające się w nich programy. W ramach wyznaczonych programów realizowane będą projekty, stanowiące najniższy poziom implementacji "Strategii...". Cele operacyjne oraz przypisane im programy, wraz ze wskazanymi przykładowymi grupami tematycznymi projektów, przedstawione zostały w dalszej części "Strategii...". Szczegółowe zestawienie projektów zostało przedstawione w *Planie operacyjnym*¹.

---

¹ Projekty zawarte w *Planie operacyjnym* zostały zgłoszone przez potencjalnych beneficjentów w ramach pierwszego naboru projektów przeprowadzonego w trakcie trwania prac nad *Strategią*

Tabela 1 Struktura układu celów strategicznych i operacyjnych

Cel strategiczny	Cele operacyjne
1. Aktywizacja gospodarcza;	1.1. Rozwój oferty inwestycyjnej 1.2. Wzrost przedsiębiorczości mieszkańców 1.3. Poprawa wizerunku gospodarczego
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego;	2.1. Poprawa jakości kształcenia 2.2. Rozwój edukacji ustawicznej 2.3. Ograniczenie wykluczenia społecznego
3. Zrównoważony rozwój turystyczny;	3.1. Wzrost atrakcyjności oferty turystycznej 3.2. Wzrost świadomości oferty turystycznej 3.3. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego
4. Wzrost spójności komunikacyjnej;	4.1. Rozwój sieci dróg ponadlokalnych 4.2. Rozwój sieci dróg lokalnych 4.3. Rozwój spójnego systemu komunikacji publicznej
5. Podniesienie poziomu jakości życia.	5.1. Rozwój oferty kulturalnej i sportowej 5.2. Poprawa oferty usług publicznych 5.3. Poprawa jakości przestrzeni publicznej

2.2 Powiązania „Strategii...” z innymi dokumentami strategicznymi

Realizacja celów zawartych w „Strategii...” wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, krajowego, regionalnego i lokalnego. Zgodność założeń „Strategii...” z tymi dokumentami gwarantuje, że podejmowane działania w skali lokalnej harmonizują z kierunkami rozwoju ustalonymi na wyższych szczeblach administracji samorządowej oraz administracji rządowej. Oznacza to, że planowane działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów o charakterze globalnym i długoterminowym.

W ramach analizy powyższych opracowań strategicznych brany był pod uwagę, jeżeli było to możliwe, szczebel celów strategicznych lub obszarów priorytetowych.

2.2.1 Uwarunkowania wynikające z dokumentów wspólnotowych

„Dobrze żyć w granicach naszej planety”

Pod koniec 2012 roku sformułowano propozycję ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do roku 2020 pn. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”. Program ten ma zwiększyć wkład polityki ochrony środowiska w przechodzenie na zasobooszczędną, niskoemisyjną gospodarkę, w której kapitał naturalny jest chroniony i wzmocniany, a zdrowie i dobrostan obywateli są chronione. Program wyznacza nadrzędne ramy dla polityki ochrony środowiska do 2020 r. i ma istotne znaczenie w kontekście implementacji Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020. Komisja Europejska określiła w nim dziewięć priorytetowych celów, jakie UE i państwa członkowskie mają osiągnąć. Priorytety tematyczne obejmują:

- Cel priorytetowy 1: ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE
- Cel priorytetowy 2: Przekształcenie UE w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną
- Cel priorytetowy 3: Ochrona obywateli UE przed związanymi ze środowiskiem naciskami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu

Strategia Europa 2020

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020, przyjęta przez Radę Europejską dnia 17 czerwca 2010 r. jest kluczowym dokumentem dla średniookresowej strategii rozwoju kraju w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Europa 2020 jest długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE) na lata 2010-2020, zastępującym realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską.

Strategia Europa 2020 opiera się na koncepcji wzrostu:

- inteligentnego (smart growth): rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji; obejmuje również rozwój i podnoszenie jakości edukacji;
- zrównoważonego (sustainable growth): wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- sprzyjającego włączeniu społecznemu (inclusive growth): wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną; aktywizacja zawodowa możliwie jak największej liczby osób.

Pakiet energetyczno-klimatyczny

Pakiet energetyczno-klimatyczny jest to szereg rozwiązań legislacyjnych, przyjętych 17 grudnia 2008r., zmierzających do kontrolowania i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych na terenie UE, potocznie zwanym Pakietem energetyczno-klimatycznym. Pakiet zakłada redukcję o 20% emisji gazów cieplarnianych w UE w stosunku do roku 1990, 20% udział energii odnawialnej w zużyciu energii ogółem w 2020 r. (dla Polski udział ten, to 15%), 20% wzrost efektywności energetycznej do 2020 r.

Sektor transportu drogowego jest drugim co do wielkości źródłem emisji gazów cieplarnianych w UE, odpowiedzialnym za 12% wszystkich emisji dwutlenku węgla. Pakiet zakłada, że państwa członkowskie będą zobowiązane zapewnić 10% udział energii odnawialnej (biopaliwa) w sektorze transportowym do roku 2020.

Zielona Księga. W kierunku nowej kultury mobilności w mieście

Zielona Księga, przedstawiona przez Komisję Wspólnoty Europejskiej i uchwalona w Brukseli 25 września 2007 r., określa problemy komunikacyjne, z jakimi borykają się europejskie miasta. Dokument zakłada, iż mobilność w mieście powinna umożliwiać rozwój gospodarczy miast, zapewniać odpowiedni poziom życia mieszkańców oraz chronić środowisko naturalne. W związku z tym miasta europejskie stoją przed pięcioma wyzwaniami, które wymagają zintegrowanego podejścia:

- w kierunku płynnego ruchu w miastach – czyli zapobieganie tworzeniu zatorów i „korków”, które mają negatywny wpływ ekonomiczny i społeczny, a także oddziałują na zdrowie mieszkańców, naruszają środowisko naturalne oraz tkankę miejską. Często tworzą się na obwodnicach miast i oddziałują na przepustowość transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T). System transportowy o płynnym ruchu pozwoliłby ludziom i towarom dotrzeć na czas i ograniczyłby negatywne skutki transportu. Dla upłynnienia ruchu w miastach, w Zielonej Księdze proponuje się: propagowanie chodzenia pieszo i jazdę na rowerze, optymalizację korzystania z prywatnych samochodów oraz zrównoważony transport towarów i osób;
- w kierunku zielonych miast – czyli zmniejszanie emisji zanieczyszczeń poprzez ograniczenia natężenia ruchu i zmianę stylu jazdy. Do ograniczenia zanieczyszczania środowiska miast proponuje się wdrażanie nowych technologii (budowy pojazdów, które byłyby ekologiczne i energooszczędne, a także wprowadzanie alternatywnych paliw, takich jak biopaliwa, wodór i ogniwa paliwowe, wspieranie ekologicznych zamówień

oraz wspólnie organizowane ekologiczne zamówienia, a także wdrażanie nowego stylu jazdy;

- w kierunku inteligentnego transportu miejskiego – ze względu na brak miejsca i ograniczenia związane z ochroną środowiska istnieją istotne ograniczenia w zakresie rozwoju infrastruktury, a opracowane systemy inteligentnego transportu nie są w dostatecznym stopniu wykorzystywane do skutecznego zarządzania mobilnością w miastach. Do organizowania inteligentnego transportu proponuje się: inteligentne systemy pobierania opłat oraz lepszą informację o ruchu ulicznym zwiększającą mobilność;
- w kierunku dostępnego transportu miejskiego – czyli przystosowanie transportu i jego infrastruktury dla wszystkich mieszkańców, rozwój infrastruktury miejskiej (w tym drogi, ścieżki rowerowe, itp., ale także pociągi, autobusy i miejsca ogólnodostępne, parkingi, przystanki autobusowe, dworce, itp.), która powinna być najwyższej jakości oraz efektywne połączenia na terenie miast (połączenia łączące miasta z całym regionem, połączenia pomiędzy siecią miejską a podmiejską, oraz z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), połączenia z portami lotniczymi, dworcami kolejowymi, a także z terminalami intermodalnymi obsługującymi transport towarowy), co zaspokoiłoby potrzeby w zakresie jakości, efektywności i dostępności oraz uwzględniłoby problemy środowiska (np.: system zintegrowanych rozwiązań w transporcie zbiorowym: systemy kolei podmiejskiej, systemy tramwajowo-kolejowe oraz odpowiednio zlokalizowane parkingi typu „Park&Ride” przy dworcach oraz na przedmieściach miast). Rozwiązaniem dla tych założeń są: rozwój transportu zbiorowego spełniającego oczekiwania obywateli oraz wdrażanie innowacyjnych rozwiązań;
- w kierunku bezpiecznego i niezawodnego transportu miejskiego - każdy obywatel UE powinien móc żyć i przemieszczać się na obszarach miejskich w sposób bezpieczny i pewny, co wymaga odpowiednio zaprojektowanej infrastruktury, zwłaszcza na skrzyżowaniach i jezdniach wielopasmowych. W Zielonej Księdze proponuje się edukację dotyczącą bezpiecznego zachowania na ulicy, wprowadzanie bardziej bezpiecznej i niezawodnej infrastruktury oraz wprowadzanie na rynek samochodowy bezpieczniejszych pojazdów.

Biała księga transportu. Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu. Dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu

28 marca 2011 r. Komisja Europejska przyjęła dokument pt. „Biała księga - Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu”. Dokument jest próbą nakreślenia ram strategii działań w perspektywie do 2050 roku. Strategia ta zakłada przeniesienie transportu z samochodowego do przyjaznych środowisku gałęzi transportu, w tym transportu kolejowego oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska.

Zrównoważony system transportowy jest mechanizmem napędzającym gospodarkę, dlatego strategia podkreśla konieczność planowania infrastruktury maksymalnie wspierający infrastrukturę i minimalizujący negatywny wpływ na środowisko. Jednocześnie podkreślana jest konieczność zmian w sektorze transportu, w tym zmniejszenia dotacji do inwestycji drogowych, a zwiększenie dotacji do projektów przyjaznych środowisku, takich jak transport kolejowy i żeglugę śródlądową i morską.

Multimodalny system transportowy jest koniecznością w celu osiągnięcia założeń strategii. Optymalizacja łańcuchów logistycznych wykorzystujących różne gałęzie transportu jest konieczna, zwłaszcza w odniesieniu do transportu dalekobieżnego.

Strategia zawiera 10 celów na rzecz utworzenia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu: poziomy odniesienia dla osiągnięcia celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 60%. Strategia zakłada min. zmniejszenie energochłonności transportu, przeniesienie przewozów na odległości powyżej 300 km na kolej, wzmocnienie bazy multimodalnej i stosowanie inteligentnych form zarządzania oraz pozyskiwanie czystej energii dla transportu. Zapisy Białej Księgi zawierają również szereg sugestii odnoszących się do tworzenia nowych wzorców mobilności.

2.2.2 Uwarunkowania wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa

Wskazania dla dokumentów planistycznych wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016:

Działania systemowe:

- zapewnienie, aby projekty wojewódzkich dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki poddawane były procedurze oceny oddziaływania na

środowisko i wyniki tej oceny były uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów;

- szersze przystępowanie przedsiębiorstw i instytucji do systemu EMAS12 i innych systemów zarządzania środowiskiem;
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym kształtowanie proekologicznych zachowań konsumenckich, prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska, uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska oraz organizowanie akcji lokalnych służących ochronie środowiska;
- zwiększenie roli wojewódzkich placówek badawczych we wdrażaniu eko innowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska;
- przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego województwa, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Ochrona zasobów naturalnych:

- zachowanie różnorodności biologicznej;
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych;
- - racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych,
- ochrona przed erozją oraz stosowanie dobrych praktyk rolnych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych przyrodniczo.

Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem;
- ochrona wód przed zanieczyszczeniem;
- radykalna poprawa gospodarowania odpadami;
- ochrona środowiska przed hałasem i przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych;
- skuteczny nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.

2.2.3 Uwarunkowania wynikające z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych zostały ustalone z uwzględnieniem aktualnego stanu JCWP w związku z warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCWP będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla naturalnych części wód celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obu przypadkach, konieczne jest także utrzymanie, co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Dla wód podziemnych przewidziano następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW);
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Przewiduje się odstępstwa od założonych celów środowiskowych, jeżeli ich osiągnięcie dla danej części wód w ustalonym terminie nie będzie możliwe z określonych przyczyn. Ramowa Dyrektywa Wodna dopuszcza realizację inwestycji mających wpływ na stan wód, jeżeli cele, którym służą stanowią nadrzędny interes społeczny i/lub korzyści dla środowiska naturalnego i dla społeczeństwa.

2.2.4 Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+

W Strategii przyjęto następującą wizję rozwoju województwa:

Kujawsko-pomorskie – człowiek, rodzina, społeczeństwo

Realizacja opracowanej wizji będzie się odbywała w ramach czterech priorytetów:

- Konkurencyjna gospodarka;
- Modernizacja przestrzeni wsi i miast;
- Silna metropolia;
- Nowoczesne społeczeństwo.

2.2.5 Uwarunkowania wynikające z Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018

Podstawowy cel ekologiczny „Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018” został sformułowany następująco:

Zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego regionu w celu poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności i konkurencyjności województwa.

Za naczelną zasadę ochrony środowiska przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju.

W celu realizacji celu nadrzędnego opracowany został szereg celów ekologicznych:

- Poprawa jakości środowiska;
- Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów wody i energii;
- Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych;
- Działania systemowe w ochronie środowiska;

2.2.6 Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego

„Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego” określa zasady organizacji struktury przestrzennej województwa, tym m.in. podstawowe elementy sieci osadniczej, wymagania w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i ochrony dóbr kultury z uwzględnieniem obszarów podlegających szczególnej ochronie, wymagania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

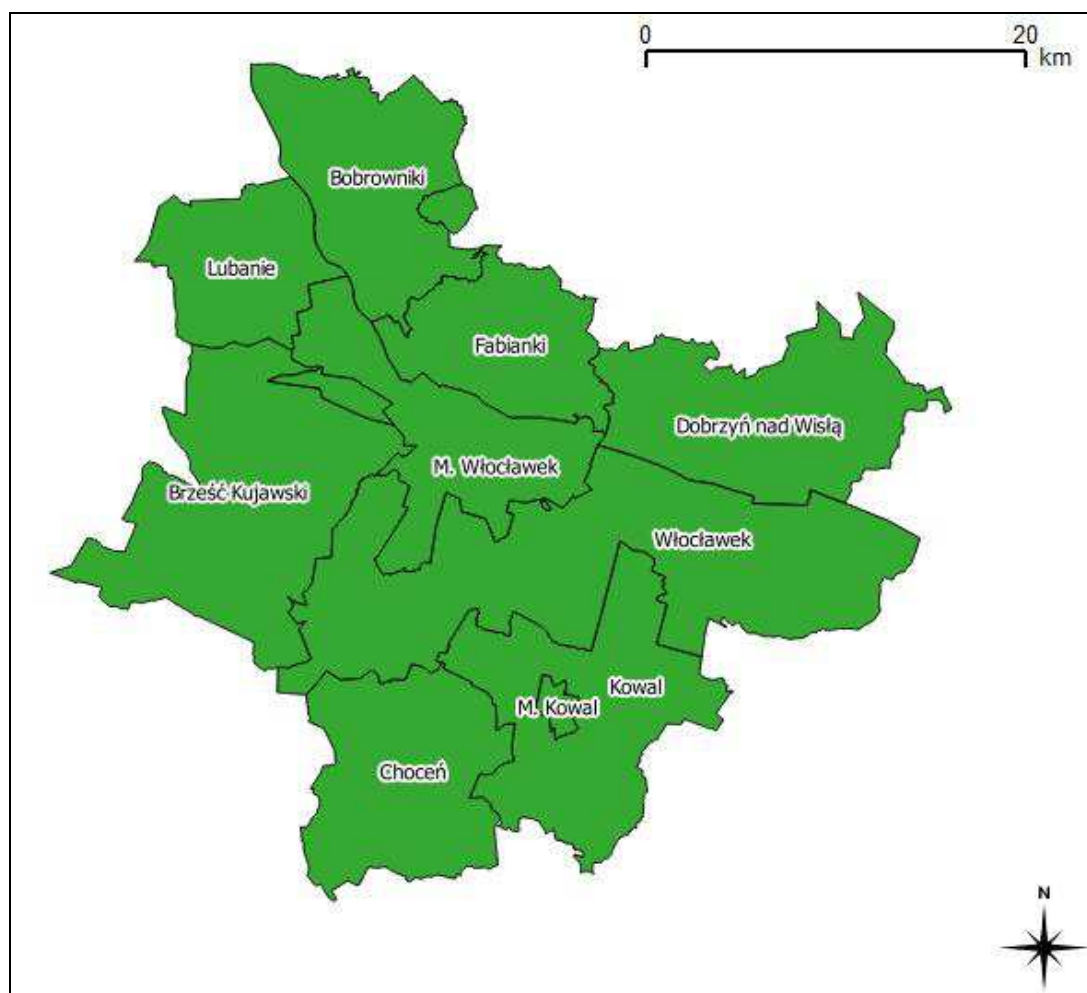
Główny cel zagospodarowania przestrzennego województwa sformułowano następująco: *Zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców.*

Na cel nadrzędny składa się szereg celów szczegółowych:

- Zwiększenie atrakcyjności regionu w wymiarze europejskim, jako pochodnej jego walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, wysokich standardów życia mieszkańców, wysoce sprawnych systemów infrastruktury technicznej, dogodnych powiązań ze światem zewnętrznym;
- Przyspieszenie rozwoju największych miast regionu, jako aktywnych biegunów wzrostu, stymulujących wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w ich otoczeniu;
- Modernizacja struktury przestrzenno-funkcjonalnej regionu osiągnięta w następstwie rozwoju miast średnich (Włocławek, Grudziądz, Inowrocław), a także pozostałych miast powiatowych, jako węzłów systemów transportowych i teleinformacyjnych oraz obszarów z unikatowymi walorami środowiska przyrodniczego i predyspozycjami do użytkowania rekreacyjnego.

2 Charakterystyka środowiska obszaru funkcjonalnego Włocławka

2.3 Położenie i podział terytorialny

Rysunek 1 Obszar funkcjonalny Włocławka (źródło: opracowanie własne)

Obszar funkcjonalny Włocławka tworzą gminy miejskie, miejsko-wiejskie, wiejskie oraz miasto na prawach powiatu:

- M. Włocławek;
- Gmina Włocławek;
- M. Kowal;
- Gmina Kowal;
- Gmina Chocień;
- Gmina Brześć Kujawski;
- Gmina Lubanie;

- Gmina Bobrowniki;
- Gmina Fabianki;
- Gmina Dobrzyń nad Wisłą.

Aglomeracja zlokalizowana jest w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, zajmuje powierzchnię 1030 km².

Obszar funkcjonalny Włocławka od północy graniczy z gminami powiatu lipnowskiego (Lipno, Wielgie, Tłuchowo) i jedną gminą powiatu toruńskiego (Czernikowo), od zachodu – z powiatami aleksandrowskim (gminy Nieszawa, Waganiec, Bądkowo) i radziejowskim (Osiećciny), od wschodu – z gminą powiatu włocławskiego (Baruchowo) i województwem mazowieckim (Brudzeń Duży, Nowy Duninów), od południa – z gminami powiatu włocławskiego (Lubraniec, Boniewo, Chodecz, Lubień Kujawski).

2.4 Sytuacja demograficzna

Obszar funkcjonalny Włocławka liczy 174 380 mieszkańców (stan na 31.12.2013 r. wg GUS), z czego 65,9% stanowią mieszkańcy Włocławka. Włocławek jest trzecim pod względem liczby ludności miastem w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 2 Powierzchnia oraz liczba mieszkańców poszczególnych gmin Aglomeracji wg stanu na 2013r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia [km ²]	Ludność [os.]	Gęstość zaludnienia [os./km ²]
Bobrowniki	95	3172	33
Dobrzyń nad Wisłą	115	7891	69
m. Kowal	5	3538	756
Brześć Kujawski	151	11598	77
Chocień	100	8073	81
Fabianki	76	9687	128
Kowal	115	3963	35
Lubanie	69	4646	67
Włocławek	220	6927	31
Powiat m. Włocławek	84	114885	1362

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2014

2.5 Powiązania komunikacyjne i infrastruktura drogowa

Przez obszar funkcjonalny Włocławka, z kierunku południowo-wschodniego na północny-zachód przebiega autostrada A1 z Łodzi do Gdańska. Autostrada przebiega przez teren gmin: Kowal, Włocławek, Chocień, Brześć Kujawski i Lubanie. Na obszarze funkcjonalnym Włocławka znajdują się trzy węzły autostradowe:

- Kowal – na wysokości miasta Kowal (gmina Kowal);
- Włocławek Zachód – na wysokości miejscowości Pikutkowo (gmina Brześć Kujawski);
- Włocławek Północ – na wysokości miejscowości Brzeziny (gmina Brześć Kujawski).

Przez obszar funkcjonalny Włocławka przebiegają trzy drogi krajowe:

- droga nr 62 (wschód - zachód) – łączy Strzelno i Siemiatycze;
- droga nr 67 (północ - południe) – łączy Włocławek i Lipno;
- droga nr 91 (południe - północny-zachód).

Przez obszar funkcjonalny przebiega 8 dróg krajowych:

- droga nr 252 (Inowrocław – Zakrzewo – Włocławek);
- droga nr 265 (Brześć Kujawski – Kowal – Gostynin);
- droga nr 269 (Szczerkowo – Izbica Kujawska – Chodecz – Chocień – Kowal);
- droga nr 270 (Brześć Kujawski – Izbica Kujawska – Koło);
- droga nr 301 (Janowiska - Tadzín - Bądkowo - Krotoszyn - Osięciny);
- droga nr 541 (Lubawa – Lidzbark – Żuromin – Biezuń – Sierpc – Tłuchowo – Dobrzyń nad Wisłą);
- droga nr 562 (Szpetal Górny – Dobrzyń nad Wisłą – Biskupice - Płock);
- droga nr 558 (Lipno - Dyblin).

Przez obszar funkcjonalny Włocławka przebiega linia kolejowa nr 18, łącząca Kutno z Piłą. Linia przebiega przez gminy: Chocień, Kowal, Włocławek.

Funkcję szlaku komunikacyjnego pełni także przepływająca przez region rzeka Wisła. Na odcinku zbiornika Włocławskiego rzeka charakteryzuje się klasą żeglowności Va. We Włocławku znajdują się dwa porty rzeczne, w tym jeden niewykorzystywany z powodu zbyt niskiego stanu wód poniżej zapory, drugi port wykorzystywany jest głównie do celów rekreacyjnych.

Poza miastem Włocławek, w ramach MOF Włocławka funkcjonują:

- W gminie Fabianki:
  - Marina w Zarzeczewie, stanowiąca własność Yacht Clubu Anvil;
- W gminie Włocławek:
  - Marina w Dobiegiewie;
  - Gościniec „Pod Żaglami” w Skokach Dużych;
  - Ośrodek Wypoczynkowy w Wistce Szlacheckiej;
  - Punkt surfingowy w Modzerowie;
- W gminie Dobrzyń nad Wisłą:
  - Port w Dobrzymiu nad Wisłą.

2.6 Dobra kultury

Na obszarze funkcjonalnym Włocławka znajduje się 137 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, są one zlokalizowane we wszystkich gminach, największa ich liczba znajduje się we Włocławku.

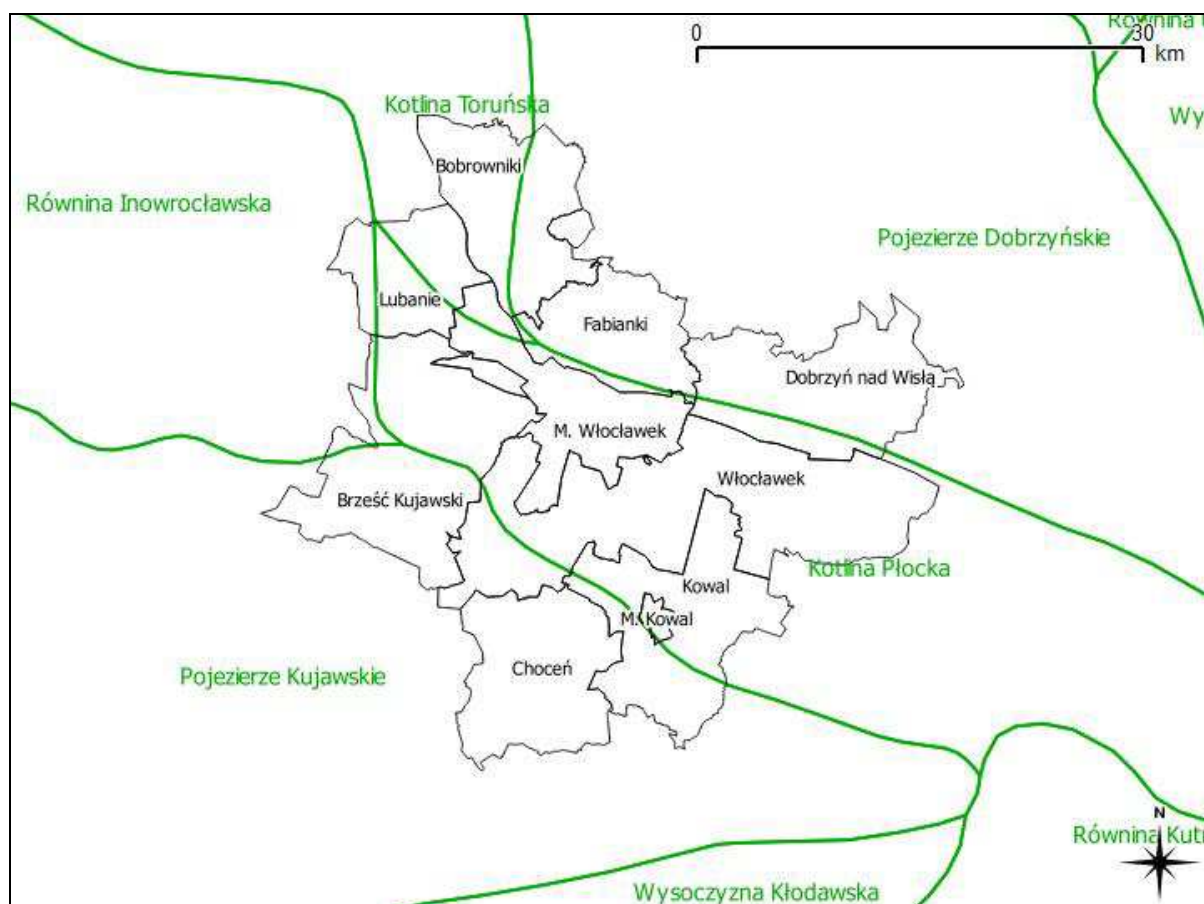
Tabela 3 Najważniejsze obiekty zabytkowe obszaru funkcjonalnego Włocławka

Lp.	Gmina	Obiekt
1.	m. Włocławek	<ul style="list-style-type: none"> • Stare Miasto z XIII-XIX w.; • gotycka katedra Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny z przełomu XIV i XV wieku; • park miejski im. H. Sienkiewicza z przełomu XIX i XX wieku, • kanonia z 1649 r., • drewniany dworek z 1 połowy XVIII wieku, • pałacyk z 1921 r., • zespół browaru Bojańczyka – 1832-1878 r.,
2.	Brześć Kujawski	<ul style="list-style-type: none"> • ratusz z 1824 r.;

Lp.	Gmina	Obiekt
		<ul style="list-style-type: none"> • park sanatoryjny z 1923 r. w miejscowości Wieniec-Zdrój; • mury miejskie z XIV w.; • zespół klasztorny Dominikanów z XIV w.;
3.	Chocień	<ul style="list-style-type: none"> • zespół dworski i folwarczny z przełomu XIX i XX wieku;
4.	Fabianki	<ul style="list-style-type: none"> • dwór z 1908-1910 r.;
5.	Kowal	<ul style="list-style-type: none"> • drewniany kościół p.w. św. Marka Ewangelisty z 1765 r.; • pałac w Więslawicach z XIX w.; • dworek w Unisławicach z XIX w.;
6.	m. Kowal	<ul style="list-style-type: none"> • młyn gospodarczy z 1915-1918;
7.	Lubanie	<ul style="list-style-type: none"> • zespół kościoła p.w. św. Mikołaja z 1909 r.;
8.	Gmina Włocławek	<ul style="list-style-type: none"> • zespół dworski z pocz. XIX wieku;
9.	Bobrowniki	<ul style="list-style-type: none"> • ruiny zamku z XIV/XV w.; • kościół drewniany z XVII w.;
10.	Dobrzyń nad Wisłą	<ul style="list-style-type: none"> • kościół klasztorny franciszkanów z XV wieku

3 Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

3.1 Geologia, geomorfologia

Rysunek 2 Położenie obszaru funkcjonalnego Włocławka na tle podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (granice mezoregionów zaznaczono zieloną linią, granice gmin linią czarną)

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną wg Kondrackiego, obszar funkcjonalny Włocławka położony jest w:

- Prowincji: Niż Środkowoeuropejski;
- Podprowincji: Pojezierza Południowobałtyckie;
- Makroregionach: Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka, Pojezierze Wielkopolskie, Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie;

- W Mezuregionach: Pojezierze Kujawskie 315.57, Równina Inowrocławska 315.55; Kotlina Toruńska 315.35, Kotlina Płocka 315.36, Pojezierze Dobrzyńskie 315.14.

Pojezierze Kujawskie – południową granicę mezoregionu wyznacza linia najdalszego zasięgu ostatniego zlodowacenia, stanowiąca wyraźną granicę krajobrazową. Jeziora są stosunkowo niewielkie, największe Jezioro Głuszyńskie ma 6,1 km² powierzchni;

Równina Inowrocławska – jest to płaska równina morenowa o powierzchni 1540 km², prawie pozbawiona jezior. W podłożu występuje tektoniczny wał kujawski, w obrębie którego występują wysady soli kamiennej;

Kotlina Toruńska – rozciąga się między Ciechocinkiem, a okolicami Nakła. Dnem kotliny w części zachodniej przepływa Noteć, a w części wschodniej Wisła i dolna Brda. Na piaszczystych tarasach pradoliny wytworzyły się u schyłku ostatniego glacjału duże pola wydymowe, porośnięte dziś borami sosnowymi;

Kotlina Płocka – jest to rozszerzenie pradoliny Wisły pomiędzy Gąbinem, a Włocławkiem o powierzchni ok. 850 km². Na wysokim tarasie Wisły po lewej jej stronie zachowały się formy związane z zanikiem jezora lodowcowego ostatniego zlodowacenia. Znajdują się tu 63 jeziora, liczne ozy i kemy;

Pojezierze Dobrzyńskie – leży na północ od Kotliny Płockiej i na południe od Doliny Drwęcy, w obrębie form polodowcowych fazy leszczyńskiej i poznańskiej ostatniego zlodowacenia. Powierzchnia mezoregionu wynosi 2806 km². W okolicach Lipna występuje charakterystyczny krajobraz drumlinowy reprezentowany przez liczne, wydłużone równoległe wzgórza. Miejscami obserwuje się wały ozów. W mezoregionie znajduje się ok. 200 jezior.

3.2 Warunki glebowe

Pokrywa glebowa rejonu obszaru funkcjonalnego Włocławka jest częścią pasa gleb związanego z klimatem umiarkowanie ciepłym. Dominują tu gleby strefowe tj. brunatnoziemne i bielicoziemne. Występują tu także czarne ziemie. Gleby brunatnoziemne reprezentowane są głównie przez gleby brunatne i gleby płowe. Gleby brunatne występują głównie na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej i Wysoczyźnie Kujawskiej. Gleby płowe dominują w obrębie płaskiej Wysoczyzny Kujawskiej. Czarne ziemie występują w pasie od Brześcia Kujawskiego po Inowrocław. Gleby bielicoziemne występują głównie w Kotlinie Włocławskiej.

- M. Włocławek – w granicach miasta użytki rolne zajmują powierzchnię ok. 1300 ha, gleby wykształciły się w większości na piaskach, zarówno rzecznych, jak i wodnolodowcowych i eolicznych niekiedy z udziałem części pylastych. Są to gleby bielicoziemne, głównie rdzawe i bielicowe. W obniżeniach terenu wykształciły się gleby torfowe i murszowe, a wzdłuż krawędzi Kotliny Włocławskiej gleby brunatne.
- Włocławek – w południowo-zachodniej części gminy przeważają gleby płowe wykształcone na glinach bądź piaskach gliniastych, w miejscach zasobnych w węglany wykształciły się czarne ziemie i gleby brunatne. Większą powierzchnię gminy zajmują gleby bielicoziemne. Znaczący jest udział gleb hydrogenicznych.
- Chocień – na terenie gminy przeważają gleby wysokich klas bonitacyjnych (I-IIIb) które zajmują ogółem 4406 ha. Znaczący jest udział gleb hydromorficznych, które są użytkowane głównie jako trwałe użytki zielone. Gleby niskich klas bonitacyjnych (V-VI) zajmują około 480 ha.
- Kowal – teren gminy charakteryzuje się dużym udziałem dobrych gleb. W zachodniej części gminy gleby I-IVa klasy bonitacyjnej zajmują niemal cały obszar.
- Dobrzyń nad Wisłą – na obszarze gminy przeważają gleby wytworzone z piasków naglinowych i glin lekkich. Są to gleby brunatne właściwe, brunatne wyługowane i płowe. Są to gleby zaliczane do I-III klas bonitacyjnych. Niewielkie powierzchnie zajmują gleby torfowe i murszowe.
- Brześć Kujawski – gleby najwyższych klas bonitacyjnych (I-III) zajmują powierzchnię ok. 6000 ha, gleby te występują głównie w zachodniej części gminy. Gleby hydromorficzne zajmują ok. 900 ha, gleby najniższych klas bonitacyjnych występują głównie w północno-wschodniej części gminy na powierzchni ok. 1050 ha.
- Bobrowniki – w gminie przeważają gleby V i VI klasy bonitacyjnej, gleby IIIa i IIIb klasy stanowią ok. 2,7% ogółu gleb.

3.3 Złoża surowców mineralnych

Zgodnie z klasyfikacją surowców wg ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2014 poz. 613) na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka znajdują się

złoża kopalin objętych własnością górniczą i własnością gruntu. Zaliczane są one do zasobów nieodnawialnych, wobec czego zachodzi konieczność ich oszczędnego eksploataowania.

Wykaz złóż kopalin wraz oceną zasobów znajdujących się na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 4 Złoża surowców naturalnych na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka

L p.	Nazwa złoża	Rodzaj surowca	Stan zagospodarowania	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t]
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1.	Kruszyn	kruszywa naturalne	złożo zagospodarowane	1659	1659	95
2.	Stare Rybitwy I p. A	kruszywa naturalne	złożo zagospodarowane	492		14
3.	Aleksandrowo I	kruszywa naturalne	złożo zagospodarowane	5740	2801	122
4.	Gąbinek 3	kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	204		
5.	Grodztwo	kruszywa naturalne	złożo zagospodarowane	158		8
6.	Ludwinowo I	kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	213		
7.	Kruszyn I	kruszywa naturalne	złożo eksploatowane okresowo	86		
8.	Rumaki	surowce ilaste ceramiki budowlanej	eksploatacja złoża zaniechana	1367		
9.	Wieniec-A,B,C	torfy	złożo zagospodarowane	50.80	50.80	0.66
10.	Nowa Wieś I	kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	219		
11.	Nakonowo I	kruszywa naturalne	złożo rozpoznane szczegółowo	705		
12.	Probstwo Dolne	kruszywa naturalne	złożo eksploatowane okresowo	69	69	
13.	Gąbinek V	kruszywa naturalne	złożo rozpoznane szczegółowo	1150	1150	
14.	Gąbinek IV	kruszywa naturalne	złożo eksploatowane okresowo	630	630	
15.	Borzymowice III	kruszywa naturalne	złożo zagospodarowane	327	323	81
16.	Skoki Duże I	kruszywa naturalne	złożo eksploatowane okresowo	673	673	
17.	Skoki II - Dąb Mały	kruszywa naturalne	złożo zagospodarowane	5300	758	261
18.	Bodzia III	kruszywa naturalne	złożo rozpoznane szczegółowo	470		
19.	Bodzia I	kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	298		

L p.	Nazwa złoża	Rodzaj surowca	Stan zagospodarowania	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t]
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
20.	Gąbinek I	kruszywa naturalne	złoże eksploatowane okresowo	103		
21.	Wieniec	wody lecznicze	Wody mineralne	27.00 m ³ /h, 6224.00 m ³ /rok		
22.	Gąbinek 2	kruszywa naturalne	złoże zagospodarowane	139	139	24
23.	Skoki Małe	kruszywa naturalne	złoże rozpoznane szczegółowo	116		
24.	Probstwo Dolne I	kruszywa naturalne	złoże zagospodarowane	189		15
25.	Sokołowo Parcele	torfy	złoże eksploatowane okresowo	10.65		
26.	Pikutkowo-Smólsk	surowce ilaste ceramiki budowlanej	złoże rozpoznane wstępnie	10448		
27.	Białe Błota I	kruszywa naturalne	złoże rozpoznane szczegółowo	119		
28.	Brzezie	węgle brunatne	złoże rozpoznane wstępnie	53909		
29.	Stare Rybitwy I p. B	kruszywa naturalne	złoże zagospodarowane	396		21
30.	Stary Brześć	kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	512		
31.	Machnacz I	kruszywa naturalne	złoże zagospodarowane	440		3
32.	Witoldowo I	kruszywa naturalne	złoże rozpoznane szczegółowo	845		
33.	Kamienica	kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	12		

Źródło: baza danych MIDAS, Bilans Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2013 r.

Działalność polegająca na eksploatacji surowców naturalnych jest w większości uregulowana stosownymi koncesjami i pozwoleniami.

Minister właściwy do spraw środowiska udziela koncesji na:

- 1)poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze,
- 2)wydobywanie kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ze złóż,
- 3)wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4)podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji,

5) podziemne składowanie odpadów.

Eksploatacja surowców powoduje przekształcenia rzeźby terenu, degradację gleb i szaty roślinnej, przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych, zagrożenia czystości wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb, utratę plonów i emisję zanieczyszczeń oraz osadzanie się wtórne na glebach i roślinach.

3.4 Stan jakości wód podziemnych

Obszar funkcjonalny Włocławka częściowo położony jest na obszarze 3 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- Dolina kopalna Wielkopolska nr 144 – zbiornik o zasobach dyspozycyjnych wynoszących 480 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęć 60 m,
- Pradolina rzeki Środkowa Wisła nr 220 ,
- Subniecka warszawska nr 215 - zbiornik o zasobach dyspozycyjnych wynoszących 250 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęć 160 m,

Obszar funkcjonalny Włocławka znajduje się w granicach czterech jednolitych części wód podziemnych (jcwpd): PLGW200047, PLGW200048, PLGW200046, PLGW200045. Zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (M.P. 2011 nr 49 poz. 549) stan w/w jcwpd oceniony został następująco:

Tabela 5 Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych

Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Ocena stanu		Ocena ryzyka
		Ilościowego	Chemicznego	
PLGW240045	45	Dobry	Dobry	Niezagrożona
PLGW240046	46	Dobry	Dobry	Niezagrożona
PLGW230047	47	Dobry	Dobry	Niezagrożona
PLGW230048	48	Dobry	Dobry	Niezagrożona

Źródło: Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły

Monitoring stanu jakości wód podziemnych jest prowadzony przez WIOŚ w Bydgoszczy, ostatnia ocena pochodzi z roku 2013. Wyniki oceny przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 6 Ogólna ocena jakości wód podziemnych wyników monitoringu diagnostycznego w punktach pomiarowych w 2013 r.

Punkt pomiarowy	Gmina	Rok badania	Klasa jakości wód
Rybnica	Włocławek	2013	III
Kruszyn	Włocławek	2013	III

Źródło: Ocena Stanu Czystości Wód Podziemnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego rok 2013

3.5 Stan jakości wód powierzchniowych

Tabela 7 Sieć rzeczna obszaru funkcjonalnego Włocławka

Lp	Nazwa rzeki	Charakter	Typ	Rodzaj	Szerokość	Przebieg
1.	Chełmiczka	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
2.	Chodeczka	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
3.	Dopływ z Marszałkowa	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
4.	Dopływ z Marszałkowa	ciek naturalny	stały	oś geometryczna	powyżej 30 m.	ciek główny
5.	Dopływ z Marszałkowa	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
6.	Dopływ spod Bodzanowa	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
7.	Dopływ spod Bogucina	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
8.	Dopływ spod Borowa	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
9.	Dopływ spod Florianowa	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
10.	Dopływ spod Oleszna	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny

Lp	Nazwa rzeki	Charakter	Typ	Rodzaj	Szerokość	Przebieg
11.	Dopływ spod Ossówka	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
12.	Dopływ spod Wilczeńca	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
13.	Dopływ w Radomicach	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
14.	Dopływ z Babowa	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
15.	Dopływ z Brzezia	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
16.	Dopływ z Dubielewa	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
17.	Dopływ z Gnojna	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
18.	Dopływ z Guźlina	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
19.	Dopływ z jez. Radziszewskiego	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
20.	Dopływ z jez. Tupadłowskiego	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
21.	Dopływ z Kamiennych Brodów	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
22.	Dopływ z Kąkowej Woli	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
23.	Dopływ z Kowala	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
24.	Dopływ z Osiecza Wielkiego	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
25.	Dopływ z	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek

Lp	Nazwa rzeki	Charakter	Typ	Rodzaj	Szerokość	Przebieg
	Pieńków Wilkowskich					główny
26.	Dopływ z Szewa	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
27.	Dopływ z Woli Skarbkowej	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
28.	Dopływ z Wygody	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
29.	Dopływ z Zakrzewa	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
30.	Dopływ ze Smólska	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
31.	Dopływ ze Świętosławia	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
32.	Dunaj	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
33.	Kanał Bachorza	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 5 do 30 m.	ciek główny
34.	Lubieńka	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
35.	Olszew	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
36.	Ośła	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
37.	Rakutówka	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
38.	Struga	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
39.	Struga Kamienicka	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny

Lp	Nazwa rzeki	Charakter	Typ	Rodzaj	Szerokość	Przebieg
40.	Święty Strumień	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 3 do 5 m.	ciek główny
41.	Świnka	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny
42.	Wiśła	ciek naturalny	stały	oś geometryczna	powyżej 30 m.	ciek główny
43.	Zgłowiączka	ciek naturalny	stały	rzeczywisty	od 5 do 30 m.	ciek główny
44.	Zuzanka	ciek naturalny	stały	sztuczne połączenie cieków	nieokreślona	ciek główny

Źródło: Mapa hydrograficzna Polski

W ramach państwowego monitoringu środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy dokonał oceny stanu JCWP badanych w roku 2012. Na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka monitoring był prowadzony w 9 punktach pomiarowych.

Tabela 8 Ocena stanu wód powierzchniowych na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka w 2011 r. na podstawie wyników monitoringu operacyjnego WIOŚ za lata 2010-2012

Lp	Nazwa JCWP	Lokalizacja punktu	Rok badania	Ocena biologiczna/ocena chemiczna	Ocena fizykochemiczna	Potencjał ekologiczny
1.	Chodeczka do wypływu z jez. Borzymowskiego	Ruda Lubienicka	2012	Dobra	Dobra	Dobry
2.	Chodeczka do wypływu z jez. Borzymowskiego	Poniżej jez. Borzymowskiego, Siewierski	2012	Umiarkowana	Dobra	Umiarkowany
3.	Chodeczka od wypływu z jez. Borzymowskiego do ujścia	Ujście do Zgłowiączki, Osowo	2012	Umiarkowana	Dobra	Umiarkowany
4.	Lubieńka	Ujście do Zgłowiączki, Józefowo	2012	Umiarkowana/dobra	Dobra	Umiarkowany
5.	Rakutówka	Poniżej jez. Rakutowskiego, Dębniaki	2012	Dobra	Dobra	Dobry
6.	Rakutówka	Ujście do Lubieńskiego,	2012	Umiarkowana	Dobra	Umiarkowany

Lp	Nazwa JCWP	Lokalizacja punktu	Rok badania	Ocena biologiczna/ocena chemiczna	Ocena fizykochemiczna	Potencjał ekologiczny
		Dębice				
7.	Zgłowiączka	Falborz	2012	Umiarkowana	Poniżej stanu dobrego	Umiarkowany
8.	Struga Kamienicka	Ujście do Wisły, Kamienica	2012	Umiarkowana	Dobra	Umiarkowany
9.	Świnka	Ujście do Wisły, Wierzchnica	2012	Słaba	Poniżej stanu dobrego	Słaby

Źródło: www.wios.bydgoszcz.pl

Obszar funkcjonalny Włocławka jest regionem bardzo bogatym w jeziora. W tabeli poniżej zestawiono najważniejsze jeziora obszaru.

Tabela 9 Jeziora obszaru funkcjonalnego Włocławka (klasa jakości wód podana wg ostatnich dostępnych danych)

Nazwa jeziora	Pow. [ha]	średnia głębokość [m]	max. głębokość [m]	Klasa czystości	Kategoria podatności na degradację
Borzymowskie	175	4,2	10,5	III	III
Brzózka	3,1	0,6*	1,3*	II	poza kategorią
Chalińskie	122,5	1,6	3,7	poza klasą	poza kategorią
Chełmica	84,4	2,5	4	poza klasą	poza kategorią
Chodeckie	40,3	5,5	20,5	poza klasą	II
Czarne Radyszyńskie	3		4	III	-
Goreń	55,3	3	6,1	III	III
Gościąż	45,5	5,4	23,6	II	II
Kromszewickie	89,2	8,6	16,7	III	II
Krukowskie	42,6	3,3	5,6	III	III
Krzewent	38,1	4,4	7,6	II	III
Lenie	20,3	2,5	3,6	Poza klasą	Poza kategorią
Lubiechowskie	16,8	2,7	4	III	poza kategorią
Łąki	6,5	2,7	6	II	poza kategorią
Łuba	11,5	1,5	2,6	poza klasą	poza kategorią
Mielec	6,9	0,6	1,5	II	poza kategorią
Ostrowite	145,1	1,7	7,5	poza klasą	poza kategorią
Radyszyn	31,1	4,7	10,9	II	III
Rakutowskie Wielkie	300	1,1	2,8	II	poza kategorią
Rybnica	7,6	2,3	4,6	III	poza kategorią
Szczutkowskie	20,9		9,7	III	II
Szczytnowskie	67,7	9,2	18,6	poza klasą	III
Telażna	23,8	1	2	II	poza kategorią
Widoń	13,8	1,3	3,6	poza klasą	poza kategorią
Wierzchoń	15,3	0,9	1,7	II	III
Wikaryjskie	50,9	3	10,5	II	II

Nazwa jeziora	Pow. [ha]	średnia głębokość [m]	max. głębokość [m]	Klasa czystości	Kategoria podatności na degradację
Wójtowskie	10,6		6,5	II	III
Wójtowskie duże	20,6	3,1	8	II	III
Wójtowskie małe	9,2	3,9	8,5	II	III

3.6 Warunki klimatyczne i jakość powietrza

3.6.1 Warunki klimatyczne

Średnia roczna temperatura na obszarze funkcjonalnym Włocławka wynosi 8,1°C, średnia dla lata wynosi 14,1°C, zimy 1,6°C. Okres wegetacyjny liczy 217 dni. Ilość opadów waha się w granicach 500 mm/rok.

Średnio rocznie jest 52 dni pogodnych i 138 pochmurnych. Przeważają wiatry zachodnie (20%), południowo-zachodnie (14%), i północno-zachodnie (11%).

3.6.2 Jakość powietrza atmosferycznego

Ostania ocena jakości powietrza na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, obejmująca obszar funkcjonalny Włocławka pochodzi z 2013 r. Monitoring powietrza jest prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na podstawie danych pochodzących ze stacji pomiarowych:

- 21 stacji pomiarowych poza uzdrowiskami;
- 2 stałe stacje zlokalizowane na terenie uzdrowisk;
- 100 stacji pomiarów pasywnych SO₂ i NO₂;
- 10 stacji pomiarów pasywnych stężenia benzenu.

Na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka pomiary jakości powietrza wykonano w następujących punktach:

- Włocławek ul. Kilińskiego;
- Włocławek ul. Sielska;
- Włocławek ul. Okrzei;
- Warząchewka.

Ocenę jakości powietrza wykonuje się dla jednostek terytorialnych nazywanych strefami. Województwo kujawsko-pomorskie zostało podzielone na 4 strefy, obszar funkcjonalny Włocławka został zaliczony do stref: miasto Włocławek i strefy kujawsko-pomorskiej.

Ocena za 2013 r. została wykonana w oparciu o kryteria określone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska oraz zapisami aktów wykonawczych ocenie podlegają następujące substancje:

- benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10i PM2,5, arsen, kadm, nikiel, benzo/a/piren dla kryteriów określonych ze względu na ochronę zdrowia,
- dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon dla kryteriów określonych ze względu na ochronę roślin.

Sposoby oraz metody możliwe do zastosowania, a także zakres dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032).

W rocznej ocenie jakości powietrza, wydziela się strefy, w zależności od wielkości stężeń zanieczyszczeń. Strefy o najwyższych stężeniach (przekroczenia normy) zaliczono do klasy C, dla której istnieje ustawowy obowiązek sporządzenia programów ochrony powietrza (POP). Klasy stref wydzielone na podstawie analizy stężeń:

- Klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- Klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- Klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

W przypadku klasyfikacji stref dla celów długoterminowych stosuje się natomiast dwuklasową skalę:

- Klasa D1 - poziom substancji nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- Klasa D2 - poziom substancji przekracza poziom celu długoterminowego.

W rocznej ocenie jakości powietrza dla obszaru funkcjonalnego Włocławka znajdującego się w strefach "miasto Włocławek" i "kujawsko-pomorskiej", za 2013 rok, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych stężeń godzinowych, 24 godzinnych bądź rocznych dla: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzenu, ołowiu, tlenku węgla, ozonu, kadmu, niklu, arsenu.

W 2013 r. stwierdzono niedotrzymane poziomy dla pyłu PM₁₀ (dopuszczalny poziom 24 godzinny i średnioroczny). Sezonowy rozkład stężeń pyłu PM₁₀, jak również występowanie przekroczeń wyłącznie w sezonie grzewczym wskazuje, iż istotny wpływ na uzyskiwane stężenia ma emisja ze spalania paliw do celów grzewczych. W 2013 r. stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w obu strefach na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka.

Według klasyfikacji dokonanej ze względu na ochronę zdrowia ludzi obie strefy na obszarze, których położony jest obszar funkcjonalny Włocławka zaliczono do strefy C, co skutkuje koniecznością sporządzenia programów ochrony powietrza. Ze względu na ochronę roślin strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy A. Największym problemem dla jakości powietrza jest wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym, zarówno PM₁₀, oraz benzo(a)pirenem. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest emisja niska z instalacji centralnego ogrzewania.

Tabela 10 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2013 z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						
		SO ₂	NO ₂	Pył zawieszony PM10	Pył zaw. PM2,5		Pb	Benzen	CO	Ar	Benzo(a)piren	Kadm	Nikiel	Ozon	Pył zaw. PM2,5
		Faza I	Faza II												
Miasto Włocławek	PL0403	A	A	C	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	A
Strefa kujawsko-pomorskiej	PL0404	A	A	C	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	A

3.7 Klimat akustyczny

Poziom hałas w środowisku jest monitorowany przez WIOŚ w Bydgoszczy w wybranych punktach województwa kujawsko-pomorskiego. W 2013 żaden z punktów pomiarowych nie był zlokalizowany na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka.

Badania hałasu komunikacyjnego na obszarze funkcjonalnego prowadziła także Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki pomiarów.

Tabela 11 Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} – powiat miejski Włocławek

Poziomy dźwięku w środowisku	wskaźnik L_{DWN}				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,248	0,138	0,070	0,039	0,036
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0	0	0,001	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0	0	0,003	0	0
Liczba narażonych na hałas przekraczający dopuszczalną wartość $L_{DWN}=55$ dB w danym zakresie [tys.]	0	0	0,003	0	0
Liczba narażonych na hałas przekraczający dopuszczalną wartość $L_{DWN}=60$ dB w danym zakresie [tys.]	0	0	0	0	0

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów – województwo kujawsko-pomorskie, GDDKiA

Tabela 12 Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N - powiat miejski miasta Włocławek

Poziomy dźwięku w środowisku	wskaźnik L_N				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,230	0,112	0,059	0,032	0,027
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0	0,001	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0	0,003	0	0	0
Liczba narażonych na hałas przekraczający dopuszczalną wartość $L_N=50$ dB w danym zakresie [tys.]	0	0,003	0	0	0

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów – województwo kujawsko-pomorskie, GDDKiA

Tabela 13 Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} – powiat włocławski

Poziomy dźwięku w środowisku	wskaźnik L _{DWN}				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	18,200	10,009	4,710	2,559	2,363
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,365	0,189	0,092	0,094	0,112
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	1,283	0,668	0,331	0,336	0,403
Liczba narażonych na hałas przekraczający dopuszczalną wartość L _{DWN} =55dB w danym zakresie [tys.]	0,835	0,396	0,198	0,212	0,328
Liczba narażonych na hałas przekraczający dopuszczalną wartość L _{DWN} =60dB w danym zakresie [tys.]	0,448	0,272	0,133	0,124	0,076

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów – województwo kujawsko-pomorskie, GDDKiA

Tabela 14 Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N - powiat włocławski

Poziomy dźwięku w środowisku	wskaźnik L _N				
	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	16,0,76	8,377	3,955	2,196	1,815
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,312	0,164	0,091	0,085	0,090
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	1,096	0,580	0,325	0,307	0,324
Liczba narażonych na hałas przekraczający dopuszczalną wartość L _N =50dB w danym zakresie [tys.]	1,096	0,580	0,325	0,307	0,324

Źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów – województwo kujawsko-pomorskie, GDDKiA

3.8 Promieniowanie elektromagnetyczne

Zgodnie z art. 123 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 nr 0 poz. 1232 z późn. zm.) oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska, a wojewódzki inspektor ochrony środowiska jest zobowiązany do prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. WIOŚ w Bydgoszczy w 2013 r. prowadził pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań

poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645). Zgodnie z ww. rozporządzeniem pomiary monitoringowe PEM wykonuje się na trzech kategoriach terenów:

1. centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.;
2. pozostałych miastach;
3. terenach wiejskich.

Tabela 15 Wyniki pomiarów składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2013 roku na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka

Lokalizacja punktu	Natężenie składowej elektrycznej pola w [V/m]		Poziom dopuszczalny
	(3÷300000) w [MHz]		
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.			
Włocławek ul. Barska 97	0,26		7 [V/m]
Włocławek ul. Norwida 1	<0,20		7 [V/m]
Kowal ul. Sadowa 3	<0,20		7 [V/m]
Dobrzyń N/Wisłą	0,74		7 [V/m]
Choceń ul. Jagiełły 10	0,20		7 [V/m]
Bobrowniki ul. Basztowa 1	0,31		7 [V/m]

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz, 2014 r.

Analiza wyników badań natężenia pól elektromagnetycznych przeprowadzonych na obszarze funkcjonalnym Włocławka nie wykazała przekroczeń dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynoszącej 7 V/m, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883)..

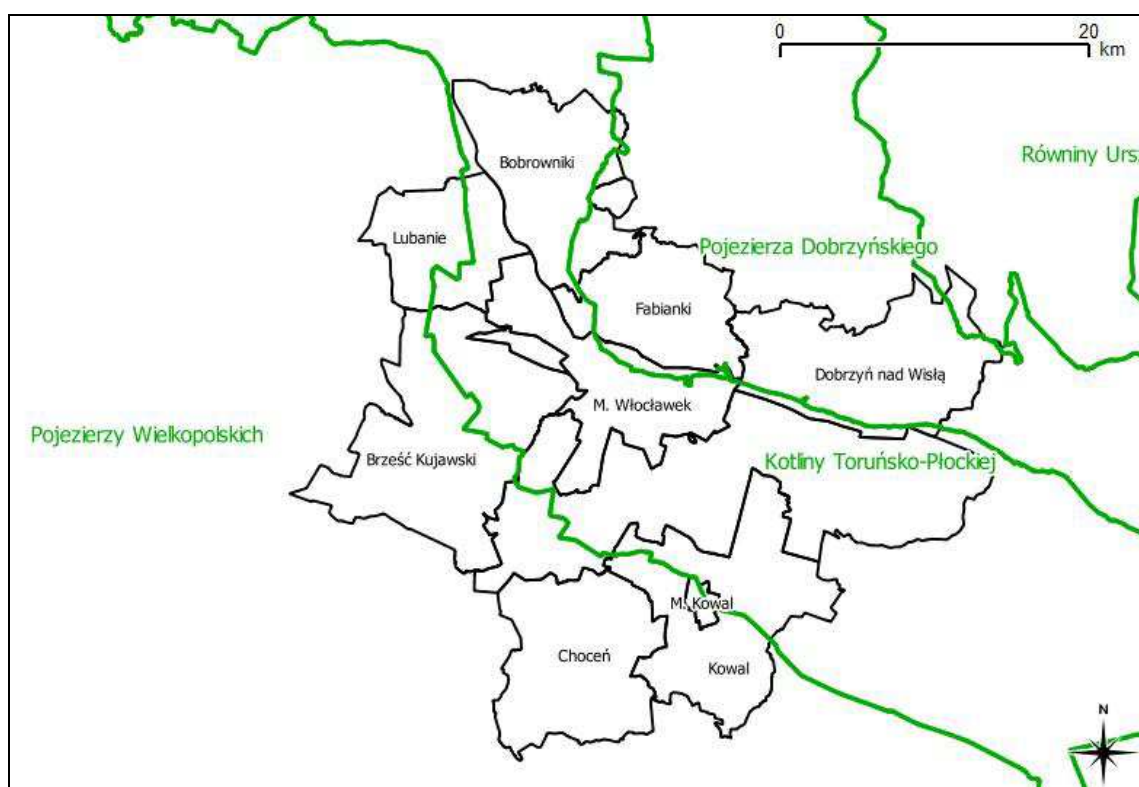
3.9 Zasoby leśne i tereny zieleni

Obszar funkcjonalny Włocławka cechuje się lesistością na poziomie 26%, jest to wielkość poniżej średniej lesistości kraju.

Tabela 16 Powierzchnia lasów w poszczególnych gminach

Jednostka terytorialna	Powierzchnia lasów [ha]
Bobrowniki	4935,99
Dobrzyń nad Wisłą	291,38
m. Kowal	0

Jednostka terytorialna	Powierzchnia lasów [ha]
Brześć Kujawski	2703,45
Choceń	181,64
Fabianki	1614,09
Kowal	2648,43
Lubanie	1482,50
Włocławek	10807,27
M. Włocławek	2058,92
Suma [km ²]	267,24

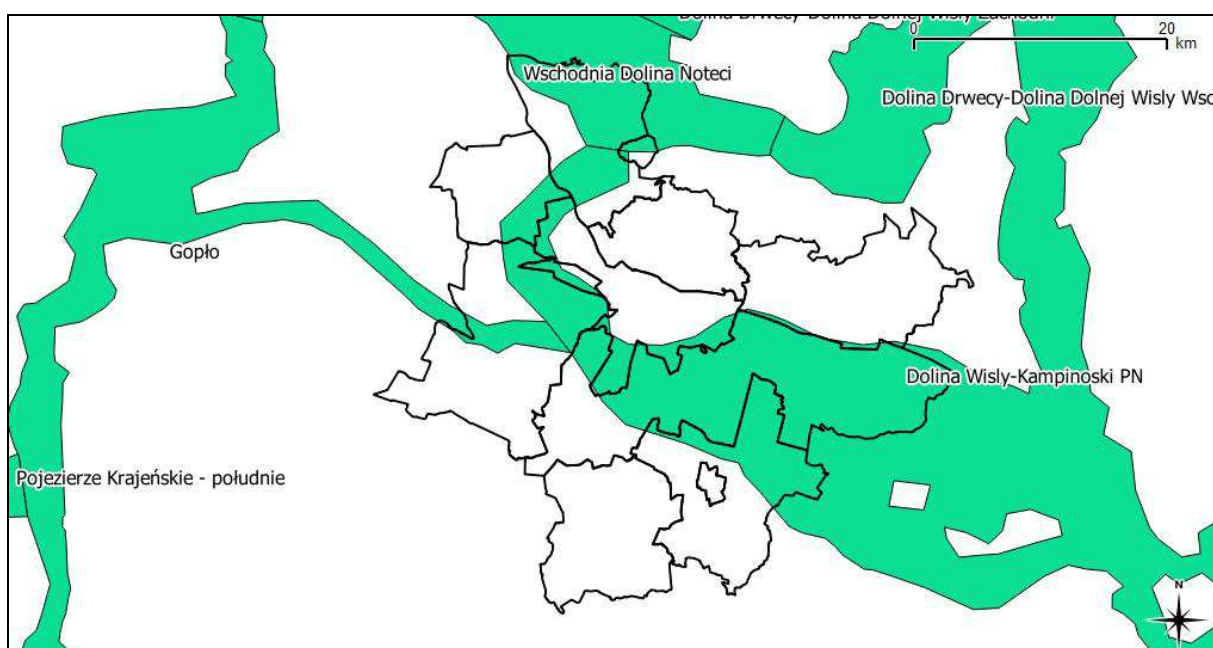
Rysunek 3 Położenie obszaru funkcjonalnego Włocławka na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej (mezo-regiony zaznaczono kolorem zielonym, gminy kolorem czarnym)

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej opartej na podstawach ekologiczno – fizjograficznych (Tramplera) obszar funkcjonalny Włocławka położony jest w:

- ❖ Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej
  - Mezoregionie Pojezierzy Wielkopolskich;

- Mezonegionie Kotliny Toruńsko-Płockiej;
- Mezonegionie Pojezierza Dobrzyńskiego;
- Mezonegionie Równiny Urszulewskiej.

3.10 Położenie obszaru funkcjonalnego Włocławka na tle sieci korytarzy ekologicznych

Rysunek 4 Korytarze ekologiczne przebiegające przez obszar funkcjonalny Włocławka

Obszar funkcjonalny Włocławka wpisuje się w krajowy system korytarzy ekologicznych, znajduje się na trasie korytarzy biegnących z południa Polski na północ oraz korytarzy łączących wschodnią część kraju z częścią zachodnią. Takie położenie czyni z tego obszaru bardzo ważny punkt w krajowej sieci korytarzy ekologicznych.

Przez obszar przebiegają 3 korytarze ekologiczne:

- Dolina Wisły-Kampinoski PN – korytarz przechodzi przez cały obszar obszar funkcjonalny Włocławka wzdłuż Doliny Wisły przebiega przez gminy: Kowal, Włocławek, m. Włocławek, Dobrzyń nad Wisłą, Brześć Kujawski i Bobrowniki;
- Gopło – korytarz przebiega przez gminę Brześć Kujawski;
- Wschodnia Dolina Noteci – Korytarz przechodzi przez gminę Bobrowniki.

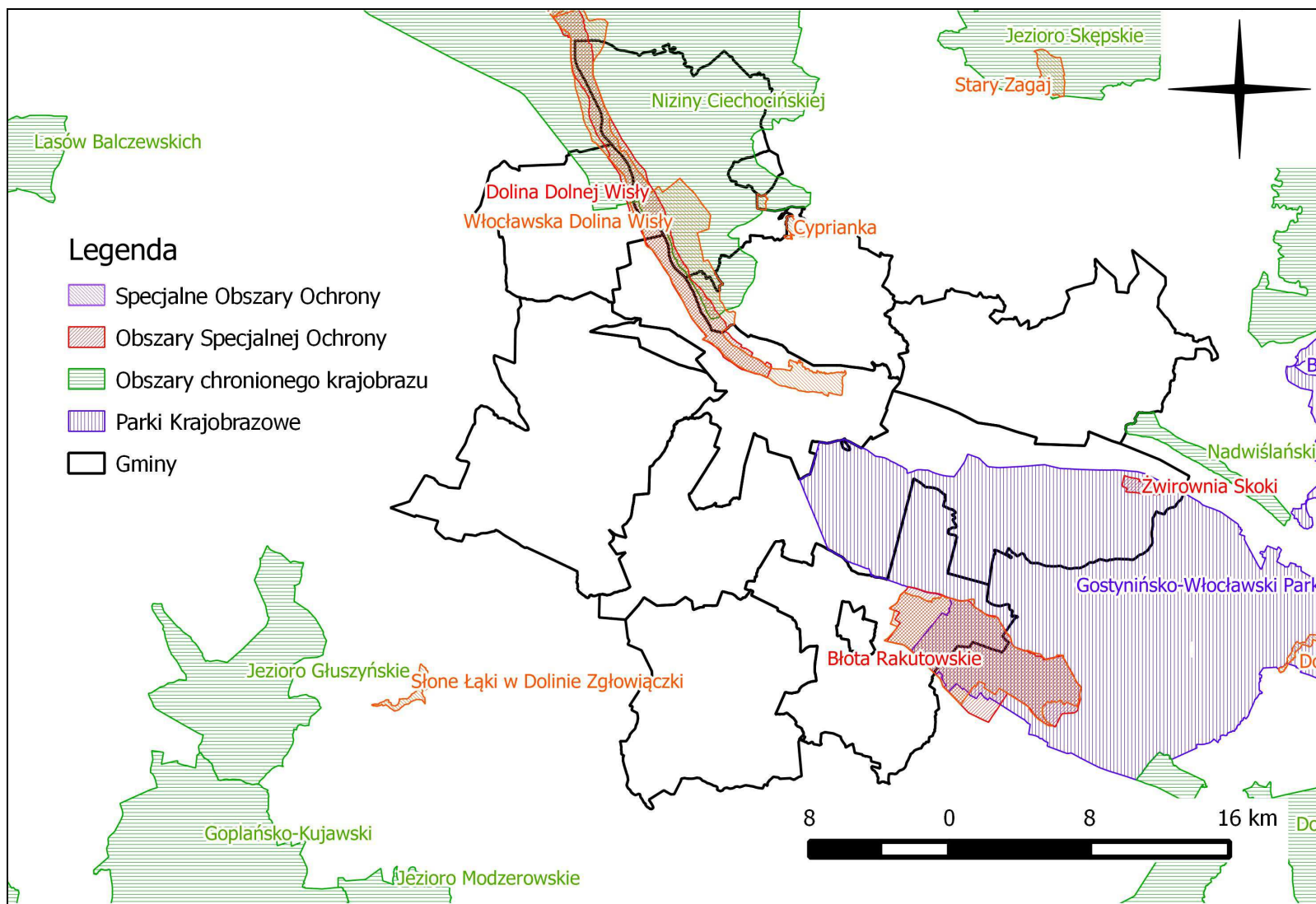
W związku przecinaniem obszaru funkcjonalnego przez ważne korytarze ekologiczne, należy szczególną uwagę zwrócić na wszelkie inwestycje liniowe. Przekięcie szlaków migracyjnych może mieć duży negatywny wpływ na populacje dzikich zwierząt.

4 Obszary i obiekty prawnie chronione

Tabela 17 Obszary chronione na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka

Lp.	Forma ochrony przyrody	Lokalizacja wg. gmin
1.	Błota Kłócieńskie PLH040031	Kowal
2.	Włocławska Dolina Wisły PLH040039	M. Włocławek, Fabianki, Bobrowniki, Lubanie
3.	Cyprianka PLH040013	Fabianki
4.	Błota Rakutowskie PLB040001	Kowal
5.	Dolina Dolnej Wisły PLB040003	Bobrowniki, Lubanie, M. Włocławek, Fabianki
6.	Żwirownia Skoki PLB040005	Włocławek
7.	OCHK Niziny Ciechocińskiej	Lubanie, Bobrowniki, Fabianki
8.	Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy	Kowal, Włocławek
9.	Rezerwat Przyrody Jezioro Rakutowskie	Kowal
10.	Rezerwat Przyrody Gościąż	Włocławek
11.	Rezerwat Przyrody Jazy	Włocławek
12.	Rezerwat Przyrody Wójtowski Grąd	Włocławek
13.	Rezerwat Przyrody Dębice	Włocławek
14.	Rezerwat Przyrody Kulin	M. Włocławek

Rysunek 5 Położenie obszaru funkcjonalnego Włocławka na tle obszarów chronionych

4.1 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk

Błota Kłócińskie PLH040031 obszar o powierzchni 3899,28 ha obejmuje tzw. Nieckę Kłócińską, leżącą w mezoregionie Kotliny Płockiej. W centrum obszaru znajduje się jezioro Rakutowskie. Jest to jezioro ramienicowe pochodzenia wytopiskowego. Jezioro charakteryzuje się bogatą roślinnością wodną, znaczna część dna pokryta jest łąkami ramienicowymi. Wynurzane latem dno porasta roślinność kalcyfilna i namuliskowa m.in. szuwar kłociowy. Wokół jeziora rozciąga się kompleks ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, w tym łąk trzęślicowych. Brzegi jeziora są w znacznej części porośnięte wilgotnymi lasami łągowymi i olsami. Na obszarze Błot Kłócińskich zidentyfikowano 12 typów siedlisk przyrodniczych.

Włocławska Dolina Wisły obszar o powierzchni 4763,76 ha obejmuje fragment doliny Wisły o długości ok. 30 km. między tamą we Włocławku, a miejscowością Nieszawa. Obszar ma znaczenie głównie ze względu na występujące tu lasy łągowe i cenne siedliska przyrodnicze charakterystyczne dla dolin dużych rzek. Łącznie stwierdzono tu 8 rodzajów siedlisk z I Załącznika Dyrektywy Siedliskowej, 5 gatunków zwierząt z Dyrektywy Siedliskowej, 22 gatunki roślin i zwierząt wymienione na lokalnych i krajowych czerwonych listach. Ponadto stwierdzono tu 52 gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Cyprianka PLH040013 obszar o powierzchni 109,28 ha, obejmujący zespół torfianek i naturalnych dystroficznych zbiorników wodnych położonych na północny-zachód od wsi Cyprianka. Roślinność zbiorników składa się z roślin z klasy *Potametea* (moczarka kanadyjska, rdestnica pływająca, rogatek sztywny, osoka aloesowata, grązel żółty, grzybień biały). Brzegi zbiorników porośnięte są zaroślami wierzbowymi. Zbiorniki wodne stanowią jedyne w województwie siedlisko strzebli błotnej.

4.2 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków

Błota Rakutowskie PLB040001 obszar o powierzchni 4437,9 obejmuje Jez. Rakutowskie wraz z przybrzeżnym pasem zalewowych łąk turzycowych oraz przylegający do nich kompleks leśny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E 42. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady i 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie łągowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej podróżniczka, gęgawy, mewy śmieszki, sieweczki obrożnej. Licznie występują błotniak łąkowy, rybitwa czarna i dzięcioł średni. W okresie wędrówek występują tu: głowienka, cyraneczka, czernica, płaskonos, łyska, krwawodziób, czajka i rybitwa czarna.

Dolina Dolnej Wisły PLB040003 obszar o powierzchni 33559,04 ha rozciąga się wzdłuż 260 kilometrowego odcinka Wisły. Występuje tu co najmniej 28 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej i 9 gatunków z polskiej czerwonej księgi. W okresie lęgowym występują tu: błotniak stawowy, bielik, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczarna, zimorodek, jarzębatka, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy i wiele innych.

Żwirownia Skoki PLB040005 obszar o powierzchni 166,32 ha, obejmujący wypełnione wodą doły po żwirowni. Na zbiornikach znajdują się liczne wyspy, które stanowią kolonie lęgowe mewy śmieszki, rybitwy rzecznej, mewy siwej i czarnogłowej. W zachodniej części obszaru nadal funkcjonuje kopalnia kruszywa.

4.3 Parki Krajobrazowe

Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy – obszar jest ważnym elementem korytarza ekologicznego łączącego Puszcę Kampinoską z Puszcą Bydgoską i dalej z Borami Tucholskimi. Na terenie Parku występuje ponad 40 jezior w tym unikatowe w skali świata jezioro Gościąż.

4.4 Obszary Chronionego Krajobrazu

OCHK Niziny Ciechocińskiej został powołany w celu ochrony walorów mikroklimatycznych Ciechocinka i nadwiślańskiego krajobrazu. Obszar ma powierzchnię 36 814 ha. Podstawą utworzenia obszaru jest ochrona krajobrazu i naturalnych warunków środowiska przyrodniczego, w tym walorów Uzdrowiska Ciechocinek i jego najbliższych okolic.

4.5 Rezerваты Przyrody

Tabela 18 Wykaz rezerwatów przyrody na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka

Lp.	Nazwa rezerwatu	Rok utworzenia	Cel ochrony	Pow. [ha]
1.	Jezioro Rakutowskie	1982	Celem ochrony jest zachowanie największego na Pojezierzu Gostynińskim jeziora oraz terenów przyległych z charakterystycznymi zbiorowiskami roślinnymi oraz miejscami bytowania wielu rzadkich gatunków ptaków.	414,07
2.	Gościąż	2001	Celem ochrony jest trwałe zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych, jednego z grupy naturalnych zbiorników wodnych, o unikalnej w skali kraju, specyfice i charakterze osadów dennych - jeziora	225,05

Lp.	Nazwa rezerwatu	Rok utworzenia	Cel ochrony	Pow. [ha]
			Gościąż oraz powierzchni leśnej otaczającej zespół jezior.	
3.	Jazy	1963	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych czapli siwej.	2,62
4.	Wójtowski Grąd	1987	Celem ochrony jest zachowanie rzadkich na terenach wydmych zespołów grądu i boru mieszanego z wykształconymi na tym terenie glebami rdzawo-brunatnymi.	3,52
5.	Dębice	1998	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych typowo wykształconej dąbrowy świetlistej oraz występujących w niej innych roślin rzadkich i chronionych.	41,92
6.	Kulin	1968	Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, dydaktycznych i krajobrazowych wielogatunkowych drzewostanów o cechach zbliżonych do naturalnych	51,16

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

5 Istniejące problemy ochrony środowiska

"Strategia rozwoju obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020" jest dokumentem kompleksowo traktującym rozwój regionu. Założone cele i zaplanowane działania dotyczą zarówno sfery społecznej i gospodarczej, jak i środowiska naturalnego. Realizacja założonych celów pozwoli na zrównoważony rozwój obszaru, w tym także poprawę stanu środowiska naturalnego poprzez eliminację głównych zagrożeń dla środowiska.

Tabela 19 Główne zagrożenia dla środowiska na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka

Lp.	Zagrożone komponenty środowiska	Główne zagrożenia	Ranga zagrożenia
1.	Jakość gleb	<ul style="list-style-type: none"> • erozja gleb; • zanieczyszczenie (zakwaszenie) gleb w wyniku działania przemysłu; 	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenie duże, istnieje konieczność podejmowania aktywnych działań w celu ochrony tego komponentu środowiska;
2.	Jakość i zasoby wód podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> • nielegalne zrzuty ścieków; • zwiększające się zapotrzebowanie na wodę wodociągową; • nielegalne składowanie śmieci; • niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna; 	<ul style="list-style-type: none"> • jakość wód podziemnych jest stosunkowo dobra, konieczna jest jednak dalsza rozbudowa systemów kanalizacyjnych;
3.	Jakość i zasoby wód powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> • spływy powierzchniowe z pól i terenów zurbanizowanych; • nielegalne zrzuty ścieków; 	<ul style="list-style-type: none"> • jakość wód powierzchniowych oceniono jako stosunkowo dobrą konieczne są działania ograniczające dopływ zanieczyszczeń do wód
4.	Środowisko przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> • niekontrolowany rozwój turystyki; • niekontrolowany rozwój zabudowy; • postępująca fragmentacja środowiska; 	<ul style="list-style-type: none"> • stan środowiska przyrodniczego oceniono, jako umiarkowany
5.	Środowisko akustyczne	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększający się ruch pojazdów; • hałas z zakładów przemysłowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • w obszarze funkcjonalnym Włocławka zidentyfikowano przekroczenia norm hałasu;
6.	Powietrze atmosferyczne	<ul style="list-style-type: none"> • tzw. emisja niska, zwłaszcza w okresie zimowym; • emisja komunikacyjna; 	<ul style="list-style-type: none"> • na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pyłu PM10,i benzo(a)pirenu

Lp.	Zagrożone komponenty środowiska	Główne zagrożenia	Ranga zagrożenia
			konieczne jest podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu jakości powietrza;
7.	Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> linie przesyłowe wysokiego napięcia; maszty telefonii komórkowej; 	<ul style="list-style-type: none"> na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka nie zarejestrowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów natężenia pól elektromagnetycznych;

5.1 Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji "Strategii..."

Głównym założeniem "Strategii..." jest takie planowanie rozwoju, aby zapewnić zrównoważony rozwój regionu dla osiągnięcia celów zarówno społecznych i gospodarczych, jak i ekologicznych. Część działań zaproponowanych do realizacji w ramach "Strategii..." ma na celu poprawę stanu środowiska regionu. Brak realizacji zapisów "Strategii..." będzie prowadził do pogarszania się wszystkich komponentów środowiska.

Zaniechanie realizacji "Strategii..." spowoduje:

- Wzrost zatłoczenia i pogorszenie dostępności układów drogowych;
- Wzrost zużycia nieodnawialnych surowców energetycznych;
- Wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego;
- Pogorszenie klimatu akustycznego i zwiększenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywne wartości poziomu dźwięku;
- Obniżenie jakości życia mieszkańców;
- Pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych - zwiększenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do wód;
- Degradację gleb;
- Zmniejszenie różnorodności biologicznej terenów cennych przyrodniczo.

W przypadku braku realizacji "Strategii..." negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska będzie wzrastać.

6 Znaczące efekty oceny oddziaływania

6.1 Poziom szczegółowości oceny

Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spektrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowej "Strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020".

6.2 Metodyka oceny

Dyrektywa 2001/42/WE przy sporządzaniu prognozy oddziaływania dokumentów strategicznych kładzie nacisk w szczególności na:

- Zebranie i przedstawienie danych na temat stanu środowiska, aktualnych problemów i ich prawdopodobnej przyszłej ewolucji;
- Przewidywanie znaczących oddziaływań środowiskowych ocenianej "Strategii...";
- Wskazanie środków łagodzących i sposobu ich monitorowania;
- Konsultacje społeczne z odpowiednimi władzami, jako część procesu oceny;
- Monitoring oddziaływań środowiskowych "Strategii..." podczas wdrażania dokumentu.

Procedura oceny oddziaływania obejmowała etapy przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 20 Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania "Strategii..."

Etap SOOS	Cel
Ustalenie kontekstu i celów, określenie aktualnego stanu, zdecydowanie o zakresie	
Zidentyfikowanie innych ważnych planów lub programów i celów ochrony środowiska	Ocena, w jaki sposób "Strategia..." jest pod wpływem czynników zewnętrznych, jak istniejące ograniczenia zewnętrzne mogą być uwzględnione, pomocne w określaniu celów SOOS
Zebranie informacji bazowych o stanie środowiska	Dostarczenie dowodów dla istniejących problemów środowiskowych, prognozowania oddziaływań na środowisko, zakresu monitoringu, pomoc w określeniu celów SOOS
Zidentyfikowanie problemów środowiskowych	Pomocne przy precyzowaniu oceny i jej pośrednich etapów, uwzględniając dane bazowe, określenie celów SOOS, prognozowaniu oddziaływań, określeniu zakresu monitoringu
Określenie celów SOOS	Dostarczenie instrumentów/środków służących do oszacowania wpływu "Strategii..." na środowisko
Konsultacja zakresu SOOS	Zapewnienie, że SOOS obejmuje prawdopodobne znaczące

Etap SOOS	Cel
	oddziaływania środowiskowe "Strategii..."
Określenie i doprecyzowanie alternatyw i oszacowanie oddziaływań	
Porównanie celów "Strategii..." z celami SOOS	Identyfikacja potencjalnych synergii i niespójności pomiędzy celami "Strategii..." i celami SOOS
Rozwój strategicznych rozwiązań alternatywnych	Określenie i sprecyzowanie ewentualnych strategicznych alternatyw
Przewidywanie oddziaływań "Strategii..." uwzględniając alternatywy	Określenie znaczących środowiskowych oddziaływań "Strategii..." i jego alternatyw
Oszacowanie efektów "Strategii...", uwzględniając ewentualne alternatywy	Walidacja przewidywanych oddziaływań "Strategii..." i jej alternatyw, pomoc przy doprecyzowaniu "Strategii..."
Środki łagodzące oddziaływania niekorzystne	Zapewnienie, że oddziaływania niekorzystne zostały zidentyfikowane i potencjalne środki łagodzące zostały rozważone (uwzględnione)
Propozycja wskaźników monitorowania oddziaływań środowiskowych wdrożenia "Strategii..."	Wyznaczenie szczegółów, dla których wpływ środowiskowy "Strategii..." może zostać oszacowany
Przygotowanie prognozy oddziaływania	
Przygotowanie prognozy oddziaływania	Prezentacja przewidywanych oddziaływań środowiskowych "Strategii...", uwzględniając alternatywy, w formie odpowiedniej dla konsultacji społecznych i decydentów
Konsultacja projektu "Strategii..." i prognozy oddziaływania	
Konsultacje społeczne, konsultacje z odpowiednimi organami projektu "Strategii ..." oraz prognozy oddziaływania	Zapewnienie udziału społeczeństwa i organów konsultujących oraz możliwości wyrażenia opinii do wniosków płynących ze SOOS
Oszacowanie znaczących zmian	Zapewnienie, że uwarunkowania środowiskowe jakichkolwiek poważnych zmian w projekcie "Strategii..." na tym etapie są określone i wzięte pod uwagę
Podjęcie decyzji i dostarczenie informacji	Dostarczenie informacji, w jaki sposób wyniki oceny oddziaływania i konsultacji społecznych zostały wzięte pod uwagę w ostatecznej wersji "Strategii..."
Monitoring znaczących oddziaływań na środowisko wdrożenia "Strategii..."	
Zdefiniowanie celów i metod monitoringu	Aby określić efekt środowiskowy "Strategii...", należy określić gdzie występują prognozowane oddziaływania, zidentyfikować oddziaływania niekorzystne
Reakcja na oddziaływania niekorzystne	Przygotowanie odpowiedniej reakcji tam gdzie zostały stwierdzone oddziaływania niekorzystne

Niniejsza ocena została oparta na kryteriach jakościowych tak, aby w odpowiedni sposób określić, jaki wpływ na poszczególne komponenty środowiska będą miały działania zaproponowane w "Strategii..."

Dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych rodzajów zadań przewidzianych do realizacji w ramach "Strategii...". Z uwagi na brak konkretnie sprecyzowanych inwestycji i ich zakresu oceny dokonano w sposób opisowy. Przeanalizowano skutki środowiskowe dla następujących elementów:

- woda;
- powietrze;
- klimat akustyczny;
- powierzchnia ziemi i gleba;
- fauna i flora;
- różnorodność biologiczna;
- klimat;
- zasoby naturalne;
- krajobraz;
- zdrowie człowieka;
- dobra kultury;
- dobra materialne.

Analizowano bezpośredni wpływ założeń "Strategii..." na środowisko, jak również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Brano pod uwagę odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań, zasięg przestrzenny, możliwość oddziaływania transgranicznego.

6.3 Potencjalne oddziaływanie "Strategii..." na poszczególne komponenty środowiska

6.3.1 Wprowadzenie

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania "Strategii..." na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych celów zawartych w projekcie dokumentu oraz rodzajów przedsięwzięć rozważanych do realizacji. W stosunku do każdego zadania inwestycyjnego zaplanowanego w ramach "Strategii..." przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na środowisko (wody, powietrze atmosferyczne, klimat, klimat akustyczny, gleby, powierzchnię ziemi, faunę, florę, bioróżnorodność, zasoby naturalne, krajobraz). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe i dobra materialne.

Przyjęte cele "Strategii.." wymienione w rozdziale 2.1 wpisują się w ideę zrównoważonego rozwoju oraz politykę ekologiczną państwa. Realizacja założeń "Strategii..." przyczyni się do poprawy stanu środowiska w regionie.

Wdrożenie założeń "Strategii..." nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, a prawidłowa jego realizacja przyniesie wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko.

Z punktu widzenia ochrony środowiska działania wynikające z realizacji "Strategii..." mogą mieć dwojaki charakter:

- organizacyjne – doskonalenie zarządzania środowiskiem naturalnym poprzez np. racjonalizację gospodarki odpadami;
- inwestycyjne – rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska np. sieci kanalizacyjne, jak i inwestycje w obiekty mogące mieć potencjalny negatywny wpływ na środowisko np. budowa i modernizacja dróg.

Realizacja "Strategii..." nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione oraz cenne przyrodniczo.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w "Strategii..." ograniczało się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze.

Na etapie eksploatacji planowanych inwestycji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego. Należy zauważyć, że realizacja "Strategii..." pośrednio wpłynie pozytywnie na jakość środowiska. Rozwój systemu transportu publicznego, uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej i wspieranie efektywności energetycznej spowodują zmniejszenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, poprawę klimatu akustycznego, zmniejszenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gleby.

Niektóre z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach "Strategii..." wymagać będą przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych

6.3.2 Analiza oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko

W poniższej tabeli przedstawiono potencjalny wpływ na środowisko inwestycji zaplanowanych w "Strategii...".

Tabela 21 Wpływ na środowisko inwestycji planowanych w ramach "Strategii..."

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
1.1.1. Rozbudowa oferty terenów inwestycyjnych						
1.	Rewitalizacja terenów przemysłowych po byłej cukrowni w Brześciu Kujawskim	Brześć Kujawski	Poza obszarami chronionymi	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja obszarów zdewastowanych będzie miała długoterminowy pozytywny wpływ na środowisko i zdrowie człowieka.	Pozytywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach.
2.	Budowa infrastruktury w obszarach przemysłowych	Brześć Kujawski, Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Podczas inwestycji będą powstawały odpady typowe dla prac budowlanych. Prace będą realizowane na obszarze już przekształconym przez człowieka stąd negatywny wpływ na środowisko będzie znacznie ograniczony.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska.

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
3.	Kompleksowe uzbrojenie terenów "Papieżka"	m. Włocławek	Na obszarze PLH040039 Włocławska Dolina Wisły	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Podczas inwestycji będą powstawały odpady typowe dla prac budowlanych. Prace będą realizowane na obszarze już przekształconym przez człowieka stąd negatywny wpływ na środowisko będzie znacznie ograniczony.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach.
1.2.1. Rozbudowa systemu wsparcia przedsiębiorczości						
4.	Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorczości	obszar funkcjonalny Włocławka	Przedsięwzięcie o charakterze organizacyjnym, bez wpływu na środowisko.			
5.	Przebudowa pomieszczenia biurowego o powierzchni 220,18 m ² z przystosowaniem na biura o mniejszej powierzchni zlokalizowanego na I piętrze budynku Włocławskiego Inkubatora Innowacji i Przedsiębiorczości przy ul. Toruńskiej 148 we Włocławku	m. Włocławek	Poza obszarami chronionymi na obszarze zurbanizowanym	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Zmodernizowany budynek będzie mniej energochłonny.	Brak oddziaływania	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach..
6.	Przedsiębiorczość to jest to	obszar funkcjonalny Włocławka	Przedsięwzięcia o charakterze organizacyjnym, bez wpływu na środowisko.			
7.	Przedsiębiorczość kontra bezrobocie					
1.3.1. Budowa systemu bieżącej konsultacji z przedsiębiorcami						

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
8.	Włocławska Pracownia Badania Opinii Społecznej oraz Wspierania Kształcenia Zawodowego	Działanie organizacyjne bez wpływu na środowisko				
2.1.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury szkolnej						
9.	Kurs użytkowania platformy zdalnego nauczania Moodle dla nauczycieli prowadzących zajęcia w szkołach UM Włocławek	OF Włocławka	Działanie organizacyjne bez wpływu na środowisko			
10.	Budowa, uruchomienie i administrowanie platformą zdalnego nauczania Moodle dla szkół UM Włocławek					
11.	E-Szkoła	OF Włocławka	Działanie organizacyjne bez wpływu na środowisko			
12.	Budowa i wyposażenie Centrum Nauk Technicznych i Nowoczesnych Technologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku	m. Włocławek	Poza obszarami chronionymi na obszarze zurbanizowanym	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Funkcjonowanie obiektu nie będzie wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na środowisko.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach.
2.1.2. Rozbudowa oferty zajęć pozalekcyjnych						
13.	Opracowanie kursów e-learningowych dla różnych przedmiotów na platformę zdalnego nauczania Moodle dla szkół UM Włocławek	OF Włocławka	Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.			
14.	Włocławskie Centrum Nauki					
15.	Szansa na sukces					

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
16.	Chcemy być lepsi					
17.	Polubić przedmioty ścisłe - akademickie spotkania z nauką					
18.	Wspieranie instytucji świadczących usługi edukacyjne na poziomie ponadgimnazjalnym poprzez umożliwienie realizacji programu praktyk i staży zawodowych uczniom tych szkół					
2.1.3. Utworzenie i wdrożenie systemu wsparcia edukacyjnego						
19.	Włocławskie talenty	OF Włocławka		Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.		
20.	Zintegrowany i efektywny system pomocy psychologiczno-społecznej					
21.	Realizacja programów w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego					
2.2.1. Rozbudowa systemu kształcenia zawodowego dorosłych						
22.	Dyrektor w zmianie	m. Włocławek		Działanie organizacyjne bez wpływu na środowisko.		
23.	Włocławska Platforma Edukacyjna					
24.	Z zawodem w przyszłość	OF Włocławka		Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.		
25.	Rozwój infrastruktury Centrum Doskonalenia i Edukacji we Włocławku					
26.	Centrum Doskonalenia i Certyfikacji Kadr Technicznych					
27.	Umożliwienie pracownikom DPS podnoszenia wykształcenia i kwalifikacji zawodowych poprzez					

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	realizację warsztatów, szkoleń, kursów z zakresu pracy z osobami starszymi i niepełnosprawnymi					
28.	Wsparcie osób dorosłych w zakresie uczenia się przez całe życie					
2.2.2. Rozbudowa systemu kształcenia ogólnego dorosłych						
29.	Język angielski w edukacji przedszkolnej i wczesnopreszkolnej	OF Włocławka		Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.		
30.	Praca bez granic					
31.	Kurs ECDL EPP e-Urzędnik dla pracowników /urzędników Urzędu Miasta Włocławek zakończony egzaminem i certyfikatem					
32.	Kurs ECDL EPTI Standard dla pracowników/urzędników Urzędu Miasta Włocławek zakończony egzaminami i certyfikatami					
33.	Kurs ECDL PTI Standard dla osób bezrobotnych zakończony egzaminami i certyfikatem					
2.3.1. Włączenie społeczne osób niepracujących						
34.	Rewitalizacja Centrum Kowala - Szkolenia aktywizujące osoby bezrobotne	OF Włocławka		Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.		
35.	Wydłużenie aktywności zawodowej oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących z terenu Gminy Włocławek					

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
36.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z terenu gminy Włocławek					
37.	Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem na terenie Gminy Włocławek					
38.	Aktywacja osób starszych na terenie Gminy Włocławek					
39.	Centrum usług społecznych dla osób starszych					
40.	Nowa siedziba - Ośrodek dziennego pobytu dla osób w wieku poprodukcyjnym	m. Włocławek	Nie wskazano konkretnej lokalizacji	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Nowy budynek wykonany z użyciem nowoczesnych technologii cechuje się niewielkim wpływem na środowisko.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach.
41.	Reintegracja społeczna i zawodowa mieszkańców Śródmieścia	OF Włocławek	Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.			
42.	Profesjonalne usługi opiekuńcze					
43.	Młodzi= Aktywni					
44.	Użyteczni po 50-ce					
45.	Wspieranie rozwoju usług społecznych o charakterze środowiskowym dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem					

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
46.	Młodzi na rynku pracy					
47.	Szansa po 50-ce					
2.3.2. Włączenie społeczne rodzin						
48.	Wspieramy - cykl szkoleń dla nauczycieli uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	m. Włocławek	Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.			
49.	Rewitalizacja Centrum Kowala - Uruchomienie świetlicy środowiskowej dla młodzieży z Kowala	m. Kowal	Poza obszarami chronionymi, na obszarze zurbanizowanym	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja centrum miasta będzie miała długoterminowy pozytywny wpływ na lokalną społeczność.	Słaby pozytywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach.
50.	Modernizacja budynku przy ul. Ogniowej 8/10	M. Włocławek	Poza obszarami chronionymi, na obszarze zurbanizowanym	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Termomodernizacja budynku zmniejszy jego zapotrzebowanie na energię cieplną.	Słaby pozytywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego i ustawy o odpadach. Przed rozpoczęciem prac należy dokonać oględzin budynku pod kątem gniazd ptaków i schronień nietoperzy. W przypadku stwierdzenia występowania ptaków lub nietoperzy w obrębie budynku,

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
						dalsze prace należy uzgadniać z właściwą RDOŚ
51.	Aktywizacja rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi Śródmieścia	OF Włocławka		Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.		
52.	Akademia stymulowania rozwoju, kreatywności oraz diagnozy terapii dzieci i młodzieży					
53.	Działania ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową osób, rodzin i grup wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem					
54.	Rozwijamy się graficznie i komputerowo					
2.3.3. Włączenie społeczne osób niepełnosprawnych						
55.	Integracja drogą do samodzielności	OF Włocławka	-	Działania organizacyjne bez wpływu na środowisko.		
56.	Utrzymywanie kontaktów i współpraca ze środowiskami lokalnymi w celu integrowania społeczności lokalnej z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie	OF Włocławka	-			
3.1.1. Rozbudowa infrastruktury głównych obiektów turystycznych						
57.	Rozbudowa Lotniska Aeroklubu Włocławskiego w Kruszynie przez wykonanie pasa utwardzonego z infrastrukturą dla lądowań i startów samolotów. Rozbudowa budynku portowego o część hotelową i zaplecze	Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Inwestycja zlokalizowana będzie w obrębie	Negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	do kierowania lotami. Modernizacja lotniczej stacji paliw w zakresie przystosowania jej do obowiązujących standardów prawnych i ekologicznych w tym zakresie			już istniejących obiektów, co znacznie zmniejsza oddziaływanie inwestycji na środowisko, modernizacja stacji paliw pozytywnie wpłynie na stan środowiska oraz zmniejszy prawdopodobieństwo wycieku paliwa lotniczego. Budowa nowego pasa może wiązać się z zabudowaniem nowych terenów. Zwiększenie ruchu samolotów może mieć negatywny wpływ na jakość klimatu akustycznego, powietrza, a także faunę tego obszaru		i ustawy o odpadach. Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
58.	Utworzenie w Dobrzyniu nad Wisłą Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kształcenia Żeglarskiego	Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Prace budowlane przy nowej infrastrukturze nad zbiornikiem mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu, a także pogorszenie stanu jakości wód. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo wodne.
59.	Wisła motorem aktywności społeczności dobrzyńskiej	Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Przedsięwzięcie organizacyjne bez wpływu na środowisko.	Wisła motorem aktywności społeczności dobrzyńskiej	Dobrzyń nad Wisłą
60.	Kompleksowe zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego	m. Włocławek, gmina Włocławek, gmina Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Cel inwestycyjny został określony zbyt ogólnie aby wnioskować o jego wpływie na środowisko. Zagospodarowanie zbiornika wodnego może wiązać się ze zwiększoną presją ze strony	Kompleksowe zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego	m. Włocławek, gmina Włocławek, gmina Dobrzyń nad Wisłą

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
				turystyki, co stwarza zagrożenie dla ptactwa wodnego gniazdującego i żerującego na zbiorniku.		
3.1.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego						
61.	Rewitalizacja budynków Królewskiego składu solnego w Bobrownikach	Bobrowniki	Poza obszarami chronionymi	Wszelkie prace realizowane w na terenie zabytkowych obiektów mogą wyrzucić negatywny wpływ na bytujące w nich organizmy. Ruiny są często miejscem odbywania lęgów przez ptaki, a także miejscem bytowania gadów. Budowa przystani wiąże się ze zniszczenie roślinności na pewnym odcinku linii brzegowej.	Słaby negatywny	Przed przeprowadzeniem prac należy przeprowadzić inwentaryzację zwierząt bytujących w obrębie ruin. Wszelkie prace prowadzić w sposób nie szkodzący tym organizmom.
62.	Zagospodarowanie terenu i zabezpieczenie zabytkowych ruin zamku położonych przy Wiśle wraz z budową przystani dla jednostek pływających	Gmina Bobrowniki	Obszar chronionego krajobrazu Niziny Ciechocińskiej, PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	Wszelkie prace realizowane w na terenie ruin mogą wyrzucić negatywny wpływ na bytujące w nich organizmy. Ruiny są często miejscem odbywania lęgów przez ptaki, a także miejscem bytowania gadów. Budowa przystani wiąże się ze zniszczenie roślinności na pewnym odcinku linii brzegowej.	Słaby negatywny	Przed przeprowadzeniem prac należy przeprowadzić inwentaryzację zwierząt bytujących w obrębie ruin. Wszelkie prace prowadzić w sposób nie szkodzący tym organizmom. Budowa przystani wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.
63.	Utworzenie w budowanym Centrum Kultury i Historii części muzealno-archeologicznej	Gmina Brześć Kujawski	Poza obszarami chronionymi	Inwestycja będzie realizowana w ramach większego projektu i polegać będzie na zmianie sposobu	Brak oddziaływania	-

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
				użytkowania części budynku Centrum Kultury i Historii. Nie będzie miała większego wpływu na środowisko.		
64.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego dworku i parku w Krojczynie	Gmina Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Prace remontowe mogą wywierać niewielki negatywny wpływ na środowisko poprzez zwiększenie poziomu hałasu i zapylenia. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja zabytkowych parków może mieć pozytywny wpływ na bioróżnorodność tego terenu.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu prawa budowlanego, ustawy o odpadach. Wszelkie prace remontowe w budynku dworu oraz prace ogrodnicze w parku (zwłaszcza dotyczy wycinki drzew, przycinania konarów) powinny być poprzedzone inwentaryzacją gniazd ptaków i schronień nietoperzy. W przypadku stwierdzenia występowania gatunków chronionych dalsze prace należy prowadzić w porozumieniu z RDOŚ.
65.	Rewitalizacja zespołu parkowo-dworskiego w Szpetalu Górnym	Gmina Fabianki	Poza obszarami chronionymi			
66.	Rewitalizacja zabytkowego pałacu i parku dworskiego w miejscowości Kępka Szlachecka	Gmina Kowal	Poza obszarami chronionymi			
67.	Budowa zbiorników retencyjnych w mieście Kowal	Miasto Kowal	Poza obszarami chronionymi	Prace przy budowie zbiorników retencyjnych wiązą się z	Słaby pozytywny	Prace budowlane należy prowadzić

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
				zagrożeniami typowymi jak przy pracach budowlanych. Zbiorniki pozwolą zatrzymywać więcej wód opadowych, stworzą nowe siedliska dla organizmów związanych ze środowiskiem wodnym.		zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, Prawa ochrony Środowiska i Prawa wodnego
68.	Rewitalizacja Parku im. H. Sienkiewicza we Włocławku	m. Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Rewitalizacja zabytkowych parków może mieć pozytywny wpływ na bioróżnorodność tego terenu, tego rodzaju prace stwarzają jednak zagrożenie dla bytujących w obrębie Parku gatunków ptaków.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu prawa budowlanego, ustawy o odpadach. Wszelkie prace prace ogrodnicze w parku (zwłaszcza dotyczy wycinki drzew, przycinania konarów) powinny być poprzedzone inwentaryzacją gniazd ptaków i schronień nietoperzy. W przypadku stwierdzenia występowania gatunków chronionych dalsze prace należy prowadzić w porozumieniu z RDOŚ.
69.	Kultywowanie tradycji regionu Kujaw	OF Włocławek	Działanie organizacyjne bez wpływu na środowisko.			

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
70.	Opieka, zachowanie i zabezpieczenie zabytków, tj. dworu i parku podlegających ochronie, jako dobro kultury o wartościach lokalnych	Gmina Chocień	Poza obszarami chronionymi	Prace remontowe mogą wywierać niewielki negatywny wpływ na środowisko poprzez zwiększenie poziomu hałasu i zapylenia. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja zabytkowych parków może mieć pozytywny wpływ na bioróżnorodność tego terenu.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu prawa budowlanego, ustawy o odpadach. Wszelkie prace remontowe w budynku dworu oraz prace ogrodnicze w parku (zwłaszcza dotyczy wycinki drzew, przycinania konarów) powinny być poprzedzone inwentaryzacją gniazd ptaków i schronień nietoperzy. W przypadku stwierdzenia występowania gatunków chronionych dalsze prace należy prowadzić w porozumieniu z RDOŚ.
3.2.1. Promocja turystyczna						
71.	Utworzenie Powiatowego Centrum Usług Turystycznych i Biznesowych	Gmina Brześć Kujawski	Działanie organizacyjne bez wpływu na środowisko.			
3.3.1. Rozbudowa i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego						
72.	Modernizacja oczyszczalni ścieków i	OF Włocławek	Obszar	Wszelkie prace przy modernizacji i	Pozytywny	Prace budowlane

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja stacji uzdatniania wody		chronionego krajobrazu Niziny Ciechocińskiej, PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	rozbudowie sieci kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko podczas wykonywania prac budowlanych. Prace te wiążą się ze zwiększoną emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, a także powstawaniem odpadów. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i lokalne. W dłuższej perspektywie czasowej inwestycje w sieć kanalizacji sanitarnej mają pozytywny wpływ na środowisko.		należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska. Nie należy lokalizować przydomowych oczyszczalni ścieków w pobliżu cieków i zbiorników wodnych.
73.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków					
74.	Wymiana sieci wodociągowej w ul. Dobrzyńskiej w Szpitalu Górnym					
75.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Szpitalu Górnym i Kulinie					
76.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Fabiankach					
77.	Modernizacja sieci wodociągowej					
78.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Lubanie					
79.	Modernizacja oczyszczalni ścieków					
80.	Rozwój gospodarki wodno-ściekowej wraz z budową przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Włocławek					
81.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie miasta Włocławek					
82.	Modernizacja i rozbudowa Ujęcia i Stacji Uzdatniania Wody „ZAWIŚLE” wraz z systemem monitoringu sieci wodociągowej					
3.3.2. Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej oraz technologie niskoemisyjne						
83.	Budowa sieci gazowniczej	Gmina Lubanie	Obszar chronionego	Budowa sieci gazowniczej wiąże się z oddziaływaniami typowymi	Pozytywny	Prace budowlane należy prowadzić

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
			krajobrazu Niziny Ciechocińskiej	jak dla prac budowlanych: zwiększoną emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wytwarzaniem odpadów. Prace ziemne spowodują zniszczenie części roślinności wzdłuż trasy przebiegu nowych gazociągów. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i o lokalnym zasięgu. Długofalowo rozwój sieci gazowniczej będzie miał pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego.		zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska.
84.	Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez przebudowę istniejącej zdekapitalizowanej sieci ciepłowniczej na odcinku od Ciepłowni MPEC do osiedla mieszkaniowego przy ul. Płockiej	m. Włocławek	PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	Wszelkie inwestycje w rozwój i unowocześnianie sieci ciepłowniczej mają pozytywny wpływ na jakość powietrza w mieście poprzez ograniczanie tzw. niskiej emisji. Na etapie prac budowlanych może wystąpić niewielki negatywny wpływ na środowisko, będą to oddziaływania typowe jak dla prac budowlanych. Oddziaływanie to będzie jednak krótkotrwałe i lokalne.	Silny pozytywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska.
85.	Likwidacja niskich emisji w rejonie Starego Miasta Włocławek poprzez budowę osiedlowej sieci ciepłowniczej					
86.	Poprawa efektywności energetycznej poprzez likwidację węzłów grupowych					
87.	Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej dla Wschodu Mieszkaniowego miasta Włocławek					
88.	Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej dla Południa miasta Włocławek					

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
89.	Poprawa efektywności energetycznej przesyłu poprzez budowę systemu monitoringu ciepłowniczego					
90.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i oświaty w tym modernizacja systemów grzewczych	gmina Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	<p>Prace termomodernizacyjne na etapie ich wykonywania nie wywierają znaczącego wpływu na środowisko. Główną uciążliwością mogą być powstające odpady w postaci resztek materiałów izolacyjnych.</p> <p>Termomodernizacja budynków może mieć negatywny wpływ na środowisko w przypadku znajdowania się gniazd ptaków lub schronień nietoperzy w obrębie budynków. Istnieje ryzyko zniszczenia siedlisk tych zwierząt, a także ich uwięzienia wewnątrz budynków.</p> <p>W dłuższej perspektywie czasowej termomodernizacja budynków będzie miała pozytywny wpływ na jakość powietrza.</p>	Pozytywny	<p>Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska</p> <p>Wskazane jest aby prace termomodernizacyjne w każdym przypadku były poprzedzone lustracją budynków pod kątem obecności gniazd ptaków i schronień nietoperzy. W przypadku stwierdzenia ich obecności dalsze prace należy prowadzić w porozumieniu z RDOŚ.</p>
91.	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej i oświaty w tym modernizacja systemów grzewczych	gmina Bobrowniki	Poza obszarami chronionymi			
92.	Modernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Brześć Kujawski	gmina Brześć Kujawski	Poza obszarami chronionymi			
93.	Budowa budynku urzędu gminy w Choceniu	Chocień	Poza obszarami chronionymi			
94.	Modernizacja ogrzewania w budynkach oświatowych - szkoły w Fabiankach i Szpetalu Górnym	gmina Fabianki	Poza obszarami chronionymi			
95.	Termomodernizacja budynku szkoły w Fabiankach	gmina Fabianki	Poza obszarami chronionymi			
96.	Termomodernizacja budynków - budynki oświatowe w miejscowości Nakonowo, świetlica w miejscowości Czerniewiczki	gmina Kowal	Poza obszarami chronionymi			
97.	Modernizacja systemów grzewczych budynków użyteczności publicznej i oświaty	gmina Lubanie	Poza obszarami chronionymi			
98.	Termomodernizacja budynków	gmina Lubanie	Poza obszarami			

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	użyteczności publicznej i oświaty		chronionymi			
99.	Wspieranie efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków na terenie miasta Kowal	miasto Kowal	Poza obszarami chronionymi			
100.	Ochrona powietrza miasta Włocławek	miasto Włocławek	Poza obszarami chronionymi			
101.	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Kruszyn	gmina Włocławek	Poza obszarami chronionymi			
102.	Racjonalizacja zużycia i ograniczenie strat	OF Włocławek	Poza obszarami chronionymi			
103.	Racjonalizacja zużycia i ograniczenia strat energii	OF Włocławek	Poza obszarami chronionymi			
104.	Wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii w gminie Chocień	Gmina Chocień	Nie sprecyzowano na czym konkretnie ma polegać to przedsięwzięcie, czy wiąże się ono z koniecznością budowy nowych instalacji do spalania paliw.			
105.	Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	Gmina Chocień	Działanie o charakterze organizacyjnym, polegające na promowaniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Przedsięwzięcie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko.			
106.	Budowa kogeneracyjnej instalacji termicznego przekształcania odpadów w oparciu o ekologiczne technologie spełniające najwyższe standardy emisji	m. Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Funkcjonowanie spalarni odpadów będzie wiązało się z emisją hałasu i zanieczyszczeń, z instalacji, jak i z pojazdów dostarczających surowiec. Instalacja będzie przetwarzała odpady na energię – będzie to miało pozytywny wpływ na środowisko.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska.

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
						Budowa instalacji wymaga przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko
107.	Budowa instalacji do produkcji RDF na terenie RZUOK w Machnaczu	Brześć Kujawski	Poza obszarami chronionymi	Funkcjonowanie instalacji będzie wiązało się z emisją hałasu i zanieczyszczeń, z urządzeń służących do produkcji paliwa alternatywnego, jak i z pojazdów dostarczających surowiec. Instalacja będzie przetwarzała odpady na źródło energii – będzie to miało pozytywny wpływ na środowisko.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska. Budowa instalacji wymaga przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko
108.	Rozwój zrównoważonego transportu zbiorowego poprzez poprawę efektywności energetycznej, wdrażanie technologii niskoemisyjnej i promocję nowych wzorców	m. Włocławek, Gmina Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Rozwój transportu publicznego będzie miał pozytywny wpływ na środowisko poprzez zmniejszenie natężenia ruchu pojazdów samochodowych, a co za tym idzie poprawę stanu jakości powietrza i mniejszą emisję hałasu.	Pozytywny	-
3.3.3. Ograniczenie antropopresji w środowisku przyrodniczym						

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
109.	Budowa trasy rowerowej wzdłuż Wisły Bobrowniki-Włocławek	Miasto Kowal, Gmina Kowal	Gostynińsko-Włocławki Park Krajobrazowy	Prace przy budowie nowych ścieżek wiązać się z zagrożeniami typowymi jak przy pracach budowlanych. Nowe ścieżki będą zlokalizowane wzdłuż już istniejących szlaków komunikacyjnych, nie zachodzi więc potrzeba zajmowania nowych terenów pod budowę.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska.
110.	Budowa szlaku przyrodniczego przy jeziorze Borzymowskim	Gmina Chocień	Poza obszarami chronionymi	Nie sprecyzowano, na czym ma polegać "budowa szlaku przyrodniczego", na obecnym etapie niemożliwe jest oszacowanie wpływu tej inwestycji na środowisko. Jeżeli szlak będzie przebiegał po już istniejących szlakach komunikacyjnych, przedsięwzięcie nie będzie miało większego wpływu na środowisko		
111.	Połączenie "turystyczne" Dobrzyń nad Wisłą z Dobiegniewem za pomocą promu w ramach tworzonego Szlaku Piastowskiego	Gmina Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Kursowanie promu nie wywiera większego wpływu na środowisko. Negatywny wpływ może wystąpić podczas budowy infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania promu tj. przystani. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i lokalne.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska.
112.	Uporządkowanie dostępu do Zalewu Włocławskiego poprzez wyznaczenie ścieżek oraz miejsc odpoczynkowych do niego prowadzących	Gmina Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Przedsięwzięcie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Ograniczenie ruchu turystycznego do wyznaczonych stref ograniczy niszczenie roślinności brzegowej i płoszenie ptaków.	Pozytywny	-
113.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Wisły	Gmina Lubanie	Obszar chronionego krajobrazu Niziny	Prace przy budowie nowych ścieżek wiązać się z zagrożeniami typowymi jak przy pracach	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
			Ciechocińskiej, PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	budowlanych. Nowe ścieżki będą zlokalizowane wzdłuż już istniejących szlaków komunikacyjnych, nie zachodzi więc potrzeba zajmowania nowych terenów pod budowę.		z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska.
114.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta i łączących miasto Kowal z Włocławkiem oraz kompleksem Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego	Gmina Bobrowniki	Obszar chronionego krajobrazu Niziny Ciechocińskiej, PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły			
115.	System ścieżek rowerowych (od Brześcia Kuj. Do Włocławka, przez Smólsk, Pikutkowo, Wieniec i Brzezie) wraz z infrastrukturą turystyczną	Gmina Brześć Kujawski, Gmina Włocławek, Miasto Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Budowa dróg rowerowych wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
116.	Budowa ścieżki rowerowej na odcinku drogi krajowej nr 1 od ul. Chopina we Włocławku do miejscowości Pińczata	Gmina Włocławek, Miasto Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Budowa drogi rowerowej wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
				środowisko		ochrony środowiska
4.1.1. Rozbudowa i modernizacja dróg lokalnych						
117.	Przebudowa drogi krajowej nr 67 na odcinku Bogucin-Włocławek	m. Włocławek	PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	Rozbudowa drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów, a także zajmowaniem nowych terenów pod zabudowę. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Słaby negatywny	Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
118.	Przebudowa drogi powiatowej od miejscowości Czernikowo (powiat toruński) przez Gminę Bobrowniki do miasta Włocławek	Gmina Bobrowniki, m. Włocławek	Obszar chronionego krajobrazu Niziny Ciechocińskiej, PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	Przebudowa drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Słaby negatywny	Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
119.	Remont drogi wojewódzkiej nr 562, Szpetal Górny-Płock	Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Remont drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Słaby negatywny	Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
120.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 269 Szczerkowo-Kowal od km 12+170 do km 28+898 oraz od km 33+622 do km 59+194, długości 42,3 km	Gmina Kowal	Poza obszarami chronionymi	Rozbudowa drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów, a także zajmowaniem nowych terenów pod zabudowę. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu	Słaby negatywny	Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
121.	Trzecia przeprawa mostowa przez Wisłę we Włocławku	m. Włocławek	PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	Budowa nowego mostu wiąże się dużym potencjalnym wpływem na środowisko. Budowa mostu wymaga znacznych ingerencji w dno rzeki, zniszczeniu ulegnie część linii brzegowej. Prace budowlane stwarzają ryzyko zanieczyszczenia wód Wisły.	Negatywny	Inwestycja wymaga przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
4.1.2. Rozbudowa i przebudowa sieci dróg wewnątrzmiastowych i obwodnic miast						
122.	Połączenie Alei Królowej Jadwigi z ul. Toruńską (trasa średnicowa).	m. Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejących drogach, na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza jej negatywny wpływ na środowisko.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
123.	Dostosowanie układu dróg krajowych dla rozwoju Miasta Włocławek, w tym: a) Rozbudowa odcinka DK 67 - Al. Ks. J. Popiełuszki) Rozbudowa odcinka DK 62 - ul. Płocka c) Rozbudowa odcinka DK 62 - Al.	m. Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego,

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	Kazimierza Wielkiego			istniejących drogach, na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza jej negatywny wpływ na środowisko.		ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
124.	Realizacja obwodnicy Brześcia Kujawskiego w przebiegu drogi krajowej nr 62 i dróg wojewódzkich nr 270, nr 265, nr 268	Brześć Kujawski	Poza obszarami chronionymi			
125.	Budowa małej obwodnicy Kowala w ciągu drogi wojewódzkiej 265	Kowal	Poza obszarami chronionymi			
126.	Zachodnia obwodnica Włocławka	m. Włocławek	PLH40039 Włocławska Dolina Wisły, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły	Budowa drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów, a także zajmowaniem nowych terenów pod zabudowę. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Negatywny	Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko
4.2.1. Budowa i modernizacja dróg lokalnych						
127.	Przebudowa drogi gminnej nr 171003C relacji Dobrzyń nad Wisłą - Lenie Wielkie - Kamienica	Dobrzyń nad Wisłą	Poza obszarami chronionymi	Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejących drogach, na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza jej negatywny wpływ na środowisko.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
128.	Przebudowa drogi gminnej nr 171057C relacji Tulibowo - Zarzeczewo					
129.	Przebudowa drogi powiatowej - ul. Dobrzyńska - w Szpitalu Górnym	Gmina Fabianki				
130.	Przebudowa drogi gminnej nr 190236C relacji Szpital Górny -	Gmina Fabianki				

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	Witoszyn Nowy					
131.	Przebudowa drogi gminnej nr 190223C relacji Bogucin-Witoszyn Stary					
132.	Przebudowa drogi gminnej nr 190225c relacji Fabianki-Chełmca Mała					
133.	Przebudowa drogi gminnej (190148C) w miejscowości Mikanowo-Dąbrówka	Gmina Lubanie				
134.	Przebudowa drogi gminnej (190142C) w miejscowości Probstwo Dolne					
135.	Przebudowa dróg gminnych (190105, 190101C, 190107C) w miejscowości Przywieczerzyn i Zosin					
136.	Przebudowa dróg gminnych (190145C, 190146C) w miejscowości Lubanie					
137.	Rewitalizacja Centrum Kowala - Zmodernizowanie dróg w centrum miasta zlokalizowanych w granicach obszaru rewitalizacji miasta Kowal	m. Kowal	Poza obszarami chronionymi	Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Słaby negatywny	Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
138.	Budowa drogi wzdłuż Wisły od ul. Ogniowej do ul. Barskiej wraz ze	m. Włocławek	Poza obszarami	Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i	Słaby	Prace budowlane należy prowadzić

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	ścieżką rowerową		chronionymi	hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejących drogach, na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza jej negatywny wpływ na środowisko.	negatywny	zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
139.	Alternatywne połączenie dzielnicy Michelin z resztą miasta (we Włocławku)					
140.	Przedłużenie ul. Obwodowej z ul. Toruńską (we Włocławek)					
141.	Łącznica ul. Komunalnej z ul. Nowomiejską (we Włocławku)					
142.	Łącznica al. Królowej Jadwigi z ul. B. Prusa (we Włocławku)					
4.3.1 Rozbudowa sieci połączeń komunikacyjnych						
143.	Utworzenie nowych połączeń komunikacyjnych pomiędzy gminą Lubanie a miastem Włocławek	Gmina Lubanie, m. Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Budowa nowych dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów, a także zajmowaniem nowych terenów pod zabudowę. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Negatywny	Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko
144.	Rozszerzenie sieci komunikacji podmiejskiej na terenie gminy Włocławek	m. Włocławek, Gmina Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Rozwój transportu publicznego będzie miał pozytywny wpływ na środowisko poprzez zmniejszenie natężenia ruchu pojazdów samochodowych, a co za tym idzie poprawę stanu jakości powietrza i mniejszą emisję hałasu.	Pozytywny	-

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
5.1.1. Rozbudowa i modernizacja oferty kulturalnej i sportowej na poziomie lokalnym						
145.	Budowa Sali gimnastycznej przy gimnazjum nr 1 w Brześciu Kujawskim	gmina Brześć Kujawski	Poza obszarami chronionymi	Budowa i rozbudowa obiektów sportowych wiąże się oddziaływaniami typowymi dla prac budowlanych tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów. Rozwój infrastruktury sportowej będzie miał pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców regionu	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
146.	Budowa Sali gimnastycznej w Śmiłowicach	gmina Choceń				
147.	Budowa sali gimnastycznej przy szkole w Szpetalu Górnym	gmina Fabianki				
148.	Rozbudowa bazy sportowej na terenie gminy Fabianki - modernizacja istniejącego obiektu sportowego w Chełmicy Dużej	gmina Fabianki				
149.	Budowa sali gimnastycznej przy gimnazjum publicznym w Grabkowie	gmina Włocławek				
150.	Modernizacja istniejącej bazy sportowej oraz boisk wielofunkcyjnego w miejscowości Mikanowo i Przywieczerzyn	gmina Lubanie				
151.	Budowa sali gimnastycznej dla Zespołu Szkół Samorządowych w Kowalu	miasto Kowal				
152.	Budowa Sali gimnastycznej przy Gimnazjum nr 12 w Zespole Szkół nr 10 we Włocławku	gmina Miasto Włocławek				
153.	Rozbudowa sali sportowej przy Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Kruszynie	gmina Włocławek				

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
154.	Rozwój bazy sportowo - rekreacyjnej na potrzeby lokalnej społeczności w miejscowości Modzerowo, Smólnik	gmina Miasto Włocławek				
5.2.1. Rozbudowa i modernizacja oferty przedszkolnej nad dziećmi do lat 5						
155.	Poprawa infrastruktury edukacyjnej w zakresie nauczania początkowego w Gminie Chocień	Gmina Chocień	Poza obszarami chronionymi	Budowa i modernizacja obiektów szkolnych wiąże się oddziaływaniami typowymi dla prac budowlanych tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
156.	Rozbudowa i modernizacja obiektów przedszkola publicznego w Grabkowie	Gmina Kowal	Poza obszarami chronionymi	Rozbudowa i modernizacja obiektów przedszkolnych wiąże się oddziaływaniami typowymi dla prac budowlanych tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
157.	Każde dziecko w ładnym przedszkolu	Przedsięwzięcie organizacyjne bez wpływu na środowisko				
158.	Wdrożenie programu profilaktyki zdrowotnej na terenie gminy Chocień	Przedsięwzięcia organizacyjne bez wpływu na środowisko.				
159.	Program profilaktycznych szczepień dzieci i młodzieży przeciwko pneumokokom i meningokokom zamieszkałych na terenie miasta					

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
	Włocławek					
160.	Program edukacyjno-leczniczy zapobiegania nadwadze i otyłości dzieci i młodzieży w wieku 1-18 lat z terenu miasta Włocławek					
161.	Program zdrowotny „Rehabilitacja i wspieranie aktywności ruchowej dla seniorów zamieszkałych na terenie miasta Włocławek”					
162.	Rozbudowa obiektów służby zdrowia w miejscowości Smólnik i Kruszyn wraz z wyposażeniem medycznym i dostosowaniem obiektów dla potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	Gmina Włocławek	Poza obszarami chronionymi	Rozbudowa i modernizacja obiektów służby zdrowia wiąże się oddziaływaniami typowymi dla prac budowlanych tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska
163.	Doposażenie bazy w celu zapewnienia dostępu do rehabilitacji zdrowotnej oraz świadczenia usług rehabilitacyjnych dla mieszkańców DPS i osób z zewnątrz	Przedsięwzięcia organizacyjne bez wpływu na środowisko.				
164.	Świadczenie stacjonarnych i niestacjonarnych usług rehabilitacji leczniczej					

L.p.	Przedsięwzięcie	Lokalizacja	Lokalizacja względem obszarów chronionych	Charakterystyka oddziaływania	Potencjalny wpływ inwestycji na środowisko*	Proponowane środki ograniczające negatywne oddziaływanie
5.3.1. Rewitalizacja przestrzeni publicznej						
165.	Rewitalizacja miasta Brześcia Kujawskiego	gmina Brześć Kujawski	Poza obszarami chronionymi	W projekcie "Strategii..." nie sprecyzowano na czym ma polegać "rewitalizacja miejscowości". Należy założyć, że wiązać się ona będzie z pracami budowlanymi i typowymi dla tych prac oddziaływaniami tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów.	Słaby negatywny	Prace budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu Prawa budowlanego, ustawy o odpadach i ustawy prawo ochrony środowiska Inwestycja może wymagać przeprowadzenia odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko
166.	Rewitalizacja terenów publicznych w mieście Dobrzyń nad Wisłą	Dobrzyń nad Wisłą				
167.	Poprawa stanu małej architektury publicznej na terenie Gminy					
168.	Rewitalizacja w miejscowości Fabianki	Gmina Fabianki				
169.	Rewitalizacja miejscowości Kulin i Urszulewo	Gmina Fabianki				
170.	Rewitalizacja miejscowości Bogucin	Gmina Fabianki				
171.	Rewitalizacja miejscowości Gąbinek	Gmina Lubanie				
172.	Rewitalizacja miejscowości Mikanowo	Gmina Lubanie				
173.	Rewitalizacja miejscowości Lubanie	Gmina Lubanie				
174.	Rewitalizacja Centrum Kowala - Rewitalizacja Placu Rejtana w Kowalu	miasto Kowal				
175.	Rewitalizacja Placu Wolności we Włocławku	gmina Miasto Włocławek				
176.	Rewitalizacja społeczno-gospodarcza miejscowości Smólnik, Świętosław i Warząchewka Polska	gmina Włocławek				

*pozytywny, brak, słaby negatywny, negatywny umiarkowany, negatywny znaczący

Tabela 22 Wpływ inwestycji planowanych w ramach "Strategii..." na poszczególne elementy środowiska (w tabeli uwzględniono tylko przedsięwzięcia typowo inwestycyjne)

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/ stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
Rewitalizacja terenów poprzemysłowych po byłej cukrowni w Brześciu Kujawskim	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja obszarów zdewastowanych będzie miała długoterminowy pozytywny wpływ na środowisko i zdrowie człowieka.	Woda	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Fauna i flora	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Różnorodność biologiczna	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Zdrowie człowieka	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
Budowa infrastruktury w obszarach przemysłowych	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Podczas inwestycji będą powstawały odpady typowe dla prac budowlanych. Prace będą realizowane na obszarze już przekształconym przez człowieka stąd negatywny wpływ na środowisko będzie znacznie ograniczony.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Wtórne długoterminowe negatywne
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Kompleksowe uzbrojenie terenów "Papieżka"	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
	i krótkoterminowe. Podczas inwestycji będą powstawały odpady typowe dla prac budowlanych. Prace będą realizowane na obszarze już przekształconym przez człowieka stąd negatywny wpływ na środowisko będzie znacznie ograniczony.	Klimat akustyczny Powierzchnia ziemi i gleba Fauna i flora Różnorodność biologiczna Klimat Zasoby naturalne Krajobraz Zdrowie człowieka Dobra kultury Dobra materialne	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne Bezpośrednie długoterminowe negatywne Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania
Przebudowa pomieszczenia biurowego o powierzchni 220,18 m ² z przystosowaniem na biura o mniejszej powierzchni zlokalizowanego na I piętrze budynku Włocławskiego Inkubatora Innowacji i Przedsiębiorczości przy ul. Toruńskiej 148 we Włocławku	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne, krótkoterminowe i o bardzo małym natężeniu. Zmodernizowany budynek będzie mniej energochłonny.	Woda Powietrze Klimat akustyczny Powierzchnia ziemi i gleba Fauna i flora Różnorodność biologiczna Klimat Zasoby naturalne Krajobraz Zdrowie człowieka Dobra kultury Dobra materialne	Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania
Budowa i wyposażenie Centrum Nauk Technicznych i Nowoczesnych Technologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Funkcjonowanie obiektu nie będzie wiązało się z negatywnym	Woda Powietrze Klimat akustyczny Powierzchnia	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne Brak oddziaływania

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
	oddziaływaniem na środowisko.	ziemi i gleba	
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Nowa siedziba - Ośrodek dziennego pobytu dla osób w wieku poprodukcyjnym	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Nowy budynek wykonany z użyciem nowoczesnych technologii cechuje się niewielkim wpływem na środowisko.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Rewitalizacja Centrum Kowala - Uruchomienie świetlicy środowiskowej dla młodzieży z Kowala	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja centrum miasta będzie miała długoterminowy pozytywny wpływ na lokalną społeczność.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
Modernizacja budynku przy ul. Ogniowej 8/10	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Termomodernizacja budynku zmniejszy jego zapotrzebowanie na energię cieplną.	Dobra materialne	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Rozbudowa Lotniska Aeroklubu Włocławskiego w Kruszynie przez wykonanie pasa utwardzonego z infrastrukturą dla lądowań i startów samolotów. Rozbudowa budynku portowego o część hotelową i zaplecze do kierowania lotami. Modernizacja lotniczej stacji paliw w zakresie przystosowania jej do obowiązujących standardów prawnych i ekologicznych w tym zakresie	Prace budowlane mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Inwestycja zlokalizowana będzie w obrębie już istniejących obiektów, co znacznie zmniejsza oddziaływanie inwestycji na środowisko, modernizacja stacji paliw pozytywnie wpłynie na stan środowiska oraz zmniejszy prawdopodobieństwo wycieku paliwa lotniczego. Budowa nowego pasa może wiązać się z zabudowaniem nowych terenów.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Utworzenie w Dobrzyniu nad Wisłą Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kształcenia Żeglarskiego	Prace budowlane przy nowej infrastrukturze nad zbiornikiem mogą wpływać na zwiększenie zapylenia i poziomu hałasu, a także pogorszenie stanu jakości	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
	wód. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Zagospodarowanie zbiornika wodnego może wiązać się ze zwiększoną presją ze strony turystyki, co stwarza zagrożenie dla ptactwa wodnego gniazdującego i żerującego na zbiorniku	Klimat akustyczny Powierzchnia ziemi i gleba Fauna i flora Różnorodność biologiczna Klimat Zasoby naturalne Krajobraz Zdrowie człowieka Dobra kultury Dobra materialne	krótkoterminowe negatywne Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe negatywne Brak oddziaływania Wtórne długoterminowe negatywne Wtórne długoterminowe negatywne Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania
Kompleksowe zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego	Cel inwestycyjny został określony zbyt ogólnie aby wnioskować o jego wpływie na środowisko. Zagospodarowanie zbiornika wodnego może wiązać się ze zwiększoną presją ze strony turystyki, co stwarza zagrożenie dla ptactwa wodnego gniazdującego i żerującego na zbiorniku.	Woda Powietrze Klimat akustyczny Powierzchnia ziemi i gleba Fauna i flora Różnorodność biologiczna Klimat Zasoby naturalne Krajobraz Zdrowie człowieka Dobra kultury Dobra materialne	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe negatywne Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe negatywne Brak oddziaływania Wtórne długoterminowe negatywne Wtórne długoterminowe negatywne Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania Brak oddziaływania
Rewitalizacja budynków Królewskiego składu solnego w Bobrownikach	Prace remontowe mogą wywierać niewielki negatywny wpływ na środowisko poprzez zwiększenie poziomu hałasu i	Woda Powietrze	Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
	zapylenia. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja zabytkowych parków może mieć pozytywny wpływ na bioróżnorodność tego terenu.	Klimat akustyczny Powierzchnia ziemi i gleba Fauna i flora Różnorodność biologiczna Klimat Zasoby naturalne Krajobraz Zdrowie człowieka Dobra kultury Dobra materialne	Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne Brak oddziaływania Wtórne długoterminowe pozytywne Wtórne długoterminowe pozytywne Brak oddziaływania Brak oddziaływania Bezpośrednie długoterminowe pozytywne Brak oddziaływania Bezpośrednie długoterminowe pozytywne Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
Opieka, zachowanie i zabezpieczenie zabytków, tj. dworu i parku podlegających ochronie, jako dobro kultury o wartościach lokalnych Rewitalizacja zabytkowego pałacu i parku dworskiego w miejscowości Kępka Szlachecka Rewitalizacja zespołu parkowo-dworskiego w Szpetalu Górnym Zachowanie dziedzictwa kulturowego dworku i parku w Krojczynie	Prace remontowe mogą wywierać niewielki negatywny wpływ na środowisko poprzez zwiększenie poziomu hałasu i zapylenia. Będzie to jednak oddziaływanie lokalne i krótkoterminowe. Rewitalizacja zabytkowych parków może mieć pozytywny wpływ na bioróżnorodność tego terenu.	Woda Powietrze Klimat akustyczny Powierzchnia ziemi i gleba Fauna i flora Różnorodność biologiczna Klimat Zasoby naturalne Krajobraz Zdrowie człowieka Dobra kultury Dobra materialne	Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne Brak oddziaływania Wtórne długoterminowe pozytywne Wtórne długoterminowe pozytywne Brak oddziaływania Brak oddziaływania Bezpośrednie długoterminowe pozytywne Brak oddziaływania Bezpośrednie długoterminowe pozytywne Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
Zagospodarowanie terenu i zabezpieczenie zabytkowych ruin zamku położonych przy Wiśle wraz z budową przystani dla jednostek pływających	Wszelkie prace realizowane w na terenie ruin mogą wywrzeć negatywny wpływ na bytujące w nich organizmy. Ruiny są często miejscem odbywania lęgów przez ptaki, a także miejscem bytowania gadów. Budowa	Woda Powietrze Klimat	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe negatywne Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne Bezpośrednie

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
	przystani wiąże się ze zniszczenie roślinności na pewnym odcinku linii brzegowej.	akustyczny	krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Wtórne długoterminowe negatywne
		Różnorodność biologiczna	Wtórne długoterminowe negatywne
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Dobra materialne	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
Rewitalizacja Parku im. H. Sienkiewicza we Włocławku	Rewitalizacja zabytkowych parków może mieć pozytywny wpływ na bioróżnorodność tego terenu, tego rodzaju prace stwarzają jednak zagrożenie dla bytujących w obrębie Parku gatunków ptaków.	Woda	Brak oddziaływania
		Powietrze	Brak oddziaływania
		Klimat akustyczny	Brak oddziaływania
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Fauna i flora	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe pozytywne
		Różnorodność biologiczna	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Dobra materialne	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
Budowa zbiorników retencyjnych w mieście Kowal	Prace przy budowie zbiorników retencyjnych wiążą się z zagrożeniami typowymi jak przy pracach budowlanych. Zbiorniki pozwolą zatrzymywać więcej wód opadowych, stworzą nowe siedliska dla organizmów związanych ze środowiskiem wodnym	Woda	Długoterminowe pozytywne
		Powietrze	Brak oddziaływania
		Klimat akustyczny	Brak oddziaływania
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Długoterminowe pozytywne
		Różnorodność biologiczna	Długoterminowe pozytywne

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Długoterminowe pozytywne
		Krajobraz	Długoterminowe pozytywne
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta i łączących miasto Kowal z Włocławkiem oraz kompleksem Gostynińsko-Włocławskiego Parku Budowa trasy rowerowej wzdłuż Wisły Bobrowniki-Włocławek	Prace przy budowie nowych ścieżek wiążą się z zagrożeniami typowymi jak przy pracach budowlanych. Nowe ścieżki będą zlokalizowane wzdłuż już istniejących szlaków komunikacyjnych, nie zachodzi więc potrzeba zajmowania nowych terenów pod budowę.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Uporządkowanie dostępu do Zalewu Włocławskiego poprzez wyznaczenie ścieżek oraz miejsc odpoczynkowych do niego prowadzących	Przedsięwzięcie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Ograniczenie ruchu turystycznego do wyznaczonych stref ograniczy niszczenie roślinności brzegowej i płoszenie ptaków.	Woda	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Powietrze	Brak oddziaływania
		Klimat akustyczny	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Fauna i flora	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Różnorodność biologiczna	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Wisły	Prace przy budowie nowych ścieżek wiążą się z zagrożeniami typowymi jak przy pracach budowlanych. Nowe ścieżki będą zlokalizowane wzdłuż już istniejących szlaków komunikacyjnych, nie zachodzi więc potrzeba zajmowania nowych terenów pod budowę.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Połączenie "turystyczne" Dobrzynia nad Wisłą z Dobiegniewem za pomocą promu w ramach tworzonego Szlaku Piastowskiego	Kursowanie promu wywiera większego wpływu na środowisko. Negatywny wpływ może wystąpić podczas budowy infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania promu tj. przystani. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i lokalne.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja stacji	Wszelkie prace przy modernizacji i rozbudowie sieci kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków mogą	Woda	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
<p>uzdatniania wody</p> <p>Modernizacja i rozbudowa Ujęcia i Stacji Uzdatniania Wody „ZAWIŚLE” wraz z systemem monitoringu sieci wodociągowej</p> <p>Rozwój gospodarki wodno-ściekowej wraz z budową przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Włocławek</p> <p>Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</p>	<p>wywierać negatywny wpływ na środowisko podczas wykonywania prac budowlanych. Prace te wiążą się ze zwiększoną emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, a także powstawaniem odpadów. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i lokalne. W dłuższej perspektywie czasowej inwestycje w sieć kanalizacji sanitarnej mają pozytywny wpływ na środowisko.</p>	<p>Klimat akustyczny</p> <p>Powierzchnia ziemi i gleba</p> <p>Fauna i flora</p> <p>Różnorodność biologiczna</p> <p>Klimat</p> <p>Zasoby naturalne</p> <p>Krajobraz</p> <p>Zdrowie człowieka</p> <p>Dobra kultury</p> <p>Dobra materialne</p>	<p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p>
<p>Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez przebudowę istniejącej zdekapitalizowanej sieci ciepłowniczej na odcinku od Ciepłowni MPEC do osiedla mieszkaniowego przy ul. Płockiej</p> <p>Likwidacja niskich emisji w rejonie Starego Miasta Włocławek poprzez budowę osiedlowej sieci ciepłowniczej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej poprzez likwidację węzłów grupowych</p> <p>Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej dla Wschodu Mieszkaniowego miasta Włocławek</p> <p>Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej dla Południa miasta Włocławek</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej przesyłu poprzez budowę systemu monitoringu ciepłowniczego</p>	<p>Wszelkie inwestycje w rozwój i unowocześnianie sieci ciepłowniczej mają pozytywny wpływ na jakość powietrza w mieście poprzez ograniczanie tzw. niskiej emisji. Na etapie prac budowlanych może wystąpić niewielki negatywny wpływ na środowisko, będą to oddziaływania typowe jak dla prac budowlanych. Oddziaływanie to będzie jednak krótkotrwałe i lokalne.</p>	<p>Woda</p> <p>Powietrze</p> <p>Klimat akustyczny</p> <p>Powierzchnia ziemi i gleba</p> <p>Fauna i flora</p> <p>Różnorodność biologiczna</p> <p>Klimat</p> <p>Zasoby naturalne</p> <p>Krajobraz</p> <p>Zdrowie człowieka</p> <p>Dobra kultury</p> <p>Dobra materialne</p>	<p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p>
<p>Budowa sieci gazowniczej</p>	<p>Budowa sieci gazowniczej wiąże się z oddziaływaniami typowymi</p>	<p>Woda</p>	<p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p>

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
	<p>jak dla prac budowlanych: zwiększoną emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wytwarzaniem odpadów. Prace ziemne spowodują zniszczenie części roślinności wzdłuż trasy przebiegu nowych gazociągów. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i o lokalnym zasięgu. Długofalowo rozwój sieci gazowniczej będzie miał pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego.</p>	<p>Powietrze</p> <p>Klimat akustyczny</p> <p>Powierzchnia ziemi i gleba</p> <p>Fauna i flora</p> <p>Różnorodność biologiczna</p> <p>Klimat</p> <p>Zasoby naturalne</p> <p>Krajobraz</p> <p>Zdrowie człowieka</p> <p>Dobra kultury</p> <p>Dobra materialne</p>	<p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p>
<p>Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Kruszyn</p> <p>Modernizacja systemów grzewczych budynków użyteczności publicznej i oświaty</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i oświaty</p> <p>Termomodernizacja budynków - budynki oświatowe w miejscowości Nakonowo, świetlica w miejscowości Czerniewiczki</p> <p>Wspieranie efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków na terenie miasta Kowal</p> <p>Modernizacja ogrzewania w budynkach oświatowych - szkoły w Fabiankach i Szpetalu Górnym</p> <p>Termomodernizacja</p>	<p>Prace termomodernizacyjne na etapie ich wykonywania nie wywierają znaczącego wpływu na środowisko. Główną uciążliwością mogą być powstające odpady w postaci resztek materiałów izolacyjnych.</p> <p>Termomodernizacja budynków może mieć negatywny wpływ na środowisko w przypadku znajdowania się gniazd ptaków lub schronień nietoperzy w obrębie budynków. Istnieje ryzyko zniszczenia siedlisk tych zwierząt, a także ich uwięzienia wewnątrz budynków.</p> <p>W dłuższej perspektywie czasowej termomodernizacja budynków będzie miała pozytywny wpływ na jakość powietrza.</p>	<p>Woda</p> <p>Powietrze</p> <p>Klimat akustyczny</p> <p>Powierzchnia ziemi i gleba</p> <p>Fauna i flora</p> <p>Różnorodność biologiczna</p> <p>Klimat</p> <p>Zasoby naturalne</p> <p>Krajobraz</p> <p>Zdrowie człowieka</p> <p>Dobra kultury</p> <p>Dobra materialne</p>	<p>Brak oddziaływania</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p> <p>Wtórne długoterminowe pozytywne</p>

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
<p>budynku szkoły w Fabiankach</p> <p>Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej i oświaty w tym modernizacja systemów grzewczych</p> <p>Modernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Brześć Kujawski</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i oświaty w tym modernizacja systemów grzewczych w gminie Dobrzyń nad Wisłą</p> <p>Budowa budynku urzędu gminy w Choceniu</p> <p>Racjonalizacja zużycia i ograniczenia strat</p> <p>Racjonalizacja zużycia i ograniczenie strat energii</p> <p>Ochrona powietrza miasta Włocławek</p>			
<p>Budowa instalacji do produkcji RDF na terenie RZUOK w Machnaczu</p>	<p>Funkcjonowanie instalacji będzie wiązało się z emisją hałasu i zanieczyszczeń, z urządzeń służących do produkcji paliwa alternatywnego, jak i z pojazdów dostarczających surowiec. Instalacja będzie przetwarzała odpady na źródło energii – będzie to miało pozytywny wpływ na środowisko.</p>	Woda	Brak oddziaływania
		Powietrze	Wtórne długoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Wtórne długoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Wtórne długoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
Dobra materialne	Brak oddziaływania		
<p>Budowa kogeneracyjnej instalacji termicznego przekształcania odpadów w</p>	<p>Funkcjonowanie spalarni odpadów będzie wiązało się z emisją hałasu i zanieczyszczeń, z</p>	Woda	Brak oddziaływania
		Powietrze	Wtórne długoterminowe negatywne

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
oparciu o ekologiczne technologie spełniające najwyższe standardy emisji	instalacji, jak i z pojazdów dostarczających surowiec. Instalacja będzie przetwarzała odpady na energię – będzie to miało pozytywny wpływ na środowisko.	Klimat akustyczny	Wtórne długoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Wtórne długoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Remont drogi wojewódzkiej nr 562, Szpetal Górny-Płock Przebudowa drogi powiatowej od miejscowości Czernikowo (powiat toruński) przez Gminę Bobrowniki do miasta Włocławek	Rozbudowy, przebudowy i remonty dróg wiążą się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
		Trzecia przeprawa mostowa przez Wisłę we Włocławku	Budowa nowego mostu wiąże się dużym potencjalnym wpływem na środowisko. Budowa mostu wymaga znacznych ingerencji w dno rzeki, zniszczeniu ulegnie część linii brzegowej. Prace budowlane stwarzają ryzyko zanieczyszczenia wód Wisły.
Powietrze	Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne		
Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne		
Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe negatywne		
Fauna i flora	Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne		
Różnorodność biologiczna	Bezpośrednie krótkotrwałe negatywne		
Klimat	Brak oddziaływania		
Zasoby naturalne	Brak oddziaływania		

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
		Krajobraz	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Realizacja obwodnicy Brześcia Kujawskiego w przebiegu drogi krajowej nr 62 i dróg wojewódzkich nr 270, nr 265, nr 268 Budowa małej obwodnicy Kowala w ciągu drogi wojewódzkiej 265	Przebudowa drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejących drogach znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Zachodnia obwodnica Włocławka	Budowa drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów, a także zajmowaniem nowych terenów pod zabudowę. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Różnorodność biologiczna	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Dobra kultury	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Dobra materialne	Wtórne długoterminowe pozytywne
Przebudowa drogi gminnej (190148C)w miejscowości	Przebudowa drogi wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
<p>Mikanowo-Dąbrówka</p> <p>Przebudowa drogi gminnej (190142C) w miejscowości Probstwo Dolne</p> <p>Przebudowa dróg gminnych (190105, 190101C, 190107C) w miejscowości Przywieczerzyn i Zosin</p> <p>Przebudowa dróg gminnych (190145C, 190146C) w miejscowości Lubanie</p>	<p>i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko</p>	<p>Powietrze</p> <p>Klimat akustyczny</p> <p>Powierzchnia ziemi i gleba</p> <p>Fauna i flora</p> <p>Różnorodność biologiczna</p> <p>Klimat</p> <p>Zasoby naturalne</p> <p>Krajobraz</p> <p>Zdrowie człowieka</p> <p>Dobra kultury</p> <p>Dobra materialne</p>	<p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p>
<p>Przebudowa drogi powiatowej - ul. Dobrzyńska - w Szpetalu Górnym</p> <p>Przebudowa drogi gminnej nr 190236C relacji Szpetal Górny - Witoszyn Nowy</p> <p>Przebudowa drogi gminnej nr 190223C relacji Bogucin-Witoszyn Stary</p> <p>Przebudowa drogi gminnej nr 190225c relacji Fabianki-Chełmca Mała</p>	<p>Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko</p>	<p>Woda</p> <p>Powietrze</p> <p>Klimat akustyczny</p> <p>Powierzchnia ziemi i gleba</p> <p>Fauna i flora</p> <p>Różnorodność biologiczna</p> <p>Klimat</p> <p>Zasoby naturalne</p> <p>Krajobraz</p> <p>Zdrowie człowieka</p> <p>Dobra kultury</p> <p>Dobra materialne</p>	<p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p> <p>Brak oddziaływania</p>
<p>Rewitalizacja Centrum Kowala - Zmodernizowanie dróg w centrum miasta zlokalizowanych w granicach obszaru rewitalizacji miasta Kowal</p>	<p>Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko</p>	<p>Woda</p> <p>Powietrze</p> <p>Klimat akustyczny</p> <p>Powierzchnia ziemi i gleba</p> <p>Fauna i flora</p>	<p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne</p> <p>Brak oddziaływania</p>

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
<p>Budowa drogi wzdłuż Wisły od ul. Ogniowej do ul. Barskiej wraz ze ścieżką rowerową</p> <p>Połączenie Alei Królowej Jadwigi z ul. Toruńską (trasa średnicowa)</p> <p>Dostosowanie układu dróg krajowych dla rozwoju Miasta Włocławek, w tym:</p> <p>a) Rozbudowa odcinka DK 67 - Al. Ks. J. Popiełuszki</p> <p>b) Rozbudowa odcinka DK 62 - ul. Płocka</p> <p>c) Rozbudowa odcinka DK 62 - Al. Kazimierza Wielkiego</p> <p>Alternatywne połączenie dzielnicy Michelin z resztą miasta (we Włocławku)</p> <p>Przebudowa drogi gminnej nr 171003C relacji Dobrzyń nad Wisłą - Lenie Wielkie – Kamienica</p> <p>Przebudowa drogi gminnej nr 171057C relacji Tulibowo - Zarzeczewo</p>	<p>Przebudowa dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejących drogach, na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza jej negatywny wpływ na środowisko.</p>	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
<p>Budowa ścieżki rowerowej na odcinku drogi krajowej nr 1 od ul. Chopina we Włocławku do miejscowości Pińczata System ścieżek rowerowych (od Brześcia Kuj. Do Włocławka, przez Smólsk, Pikutkowo,</p>	<p>Budowa drogi rowerowej wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na już istniejącej drodze znacznie ogranicza negatywny wpływ na</p>	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
Wieniec i Brzezie) wraz z infrastrukturą turystyczną	środowisko	Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Utworzenie nowych połączeń komunikacyjnych pomiędzy gminą Lubanie a miastem Włocławek	Budowa nowych dróg wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu, wytwarzaniem odpadów, a także zajmowaniem nowych terenów pod zabudowę. Jest to oddziaływanie negatywne, chwilowe o lokalnym zasięgu. Lokalizacja inwestycji na obszarze zurbanizowanym znacznie ogranicza negatywny wpływ na środowisko	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne, Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
		Rozwój zrównoważonego transportu zbiorowego poprzez poprawę efektywności energetycznej, wdrażanie technologii niskoemisyjnej i promocję nowych wzorców Rozszerzenie sieci komunikacji podmiejskiej na terenie gminy Włocławek	Rozwój transportu publicznego będzie miał pozytywny wpływ na środowisko poprzez zmniejszenie natężenia ruchu pojazdów samochodowych, a co za tym idzie poprawę stanu jakości powietrza i mniejszą emisję hałasu.
Powietrze	Wtórne długoterminowe pozytywne		
Klimat akustyczny	Wtórne długoterminowe pozytywne		
Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania		
Fauna i flora	Brak oddziaływania		
Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania		
Klimat	Brak oddziaływania		

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
Rozbudowa sali sportowej przy Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Kruszynie	Budowa i rozbudowa obiektów sportowych wiąże się oddziaływaniami typowymi dla prac budowlanych tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów. Rozwój infrastruktury sportowej będzie miał pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców regionu	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
Budowa sali gimnastycznej przy gimnazjum publicznym w Grabkowie		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
Budowa sali gimnastycznej dla Zespołu Szkół Samorządowych w Kowalu		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
Budowa sali gimnastycznej przy szkole w Szpetalu Górnym		Powierzchnia ziemi i gleba	Bezpośrednie długoterminowe negatywne
Budowa Sali gimnastycznej w Śmiłowicach		Fauna i flora	Brak oddziaływania
Budowa Sali gimnastycznej przy gimnazjum nr 1 w Brześciu Kujawskim		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
Modernizacja istniejącej bazy sportowej oraz boisk wielofunkcyjnego w miejscowości Mikanowo i Przywieczerzyn		Klimat	Brak oddziaływania
Budowa Sali gimnastycznej przy Gimnazjum nr 12 w Zespole Szkół nr 10 we Włocławku		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
Rozwój bazy sportowo - rekreacyjnej na potrzeby lokalnej społeczności w miejscowości Modzerowo, Smólnik		Krajobraz	Brak oddziaływania
Rozbudowa bazy sportowej na terenie gminy Fabianki - modernizacja istniejącego obiektu sportowego w Chełmicy		Zdrowie człowieka	Wtórne długoterminowe pozytywne
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/ stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
Dużej			
Rozbudowa i modernizacja obiektów przedszkola publicznego w Grabkowie Poprawa infrastruktury edukacyjnej w zakresie nauczania początkowego w Gminie Chocień	Rozbudowa i modernizacja obiektów przedszkolnych wiąże się oddziaływaniami typowymi dla prac budowlanych tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów.	Woda	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Brak oddziaływania
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Brak oddziaływania
		Dobra materialne	Brak oddziaływania
		Rozbudowa obiektów służby zdrowia w miejscowości Smólnik i Kruszyn wraz z wyposażeniem medycznym i dostosowaniem obiektów dla potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	Rozbudowa i modernizacja obiektów służby zdrowia wiąże się oddziaływaniami typowymi dla prac budowlanych tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów.
Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne		
Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne		
Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania		
Fauna i flora	Brak oddziaływania		
Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania		
Klimat	Brak oddziaływania		
Zasoby naturalne	Brak oddziaływania		
Krajobraz	Brak oddziaływania		
Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania		
Dobra kultury	Brak oddziaływania		
Dobra materialne	Brak oddziaływania		
Rewitalizacja Centrum Kowala - Rewitalizacja Placu Rejtana w Kowalu Rewitalizacja społeczno-gospodarcza miejscowości	W projekcie "Strategii..." nie sprecyzowano na czym ma polegać "rewitalizacja miejscowości". Należy założyć, że wiązać się ona będzie z pracami budowlanymi i		
		Powietrze	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne
		Klimat akustyczny	Bezpośrednie krótkoterminowe negatywne

Przedsięwzięcie	Charakterystyka oddziaływania	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie, wtórne/skumulowane, krótko/długoterminowe/stałe chwilowe, pozytywne/negatywne)
Smólnik, Świętosław i Warząchewka Polska Rewitalizacja miasta Brześcia Kujawskiego Rewitalizacja Placu Wolności we Włocławku Rewitalizacja miejscowości Gąbinek Rewitalizacja miejscowości Mikanowo Rewitalizacja miejscowości Lubanie Rewitalizacja w miejscowości Fabianki Rewitalizacja miejscowości Kulin i Urszulewo Rewitalizacja miejscowości Bogucin Rewitalizacja terenów publicznych w mieście Dobrzyń nad Wisłą Poprawa stanu małej architektury publicznej na terenie Gminy	typowymi dla tych prac oddziaływaniami tj. emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń powietrza, wytwarzaniem odpadów.	Powierzchnia ziemi i gleba	Brak oddziaływania
		Fauna i flora	Brak oddziaływania
		Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania
		Klimat	Brak oddziaływania
		Zasoby naturalne	Brak oddziaływania
		Krajobraz	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Zdrowie człowieka	Brak oddziaływania
		Dobra kultury	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne
		Dobra materialne	Bezpośrednie długoterminowe pozytywne

6.3.3 Oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego

Realizacja celów zawartych w "Strategii..." spowoduje m.in. ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery z domowych instalacji c.o. oraz pojazdów samochodowych. Pozytywny skutek dla jakości powietrza atmosferycznego będzie miała realizacja działań z zakresu celów operacyjnych: 3.3. *Poprawa stanu środowiska przyrodniczego*, 4.1. *Rozbudowa i modernizacja dróg ponadlokalnych*, 4.3. *Rozwój spójnego systemu komunikacji publicznej*. Realizacja założeń dokumentu pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi i ograniczy niszczenie fasad budynków, w tym także zabytkowych, powodowanych obecnie przez zanieczyszczenie powietrza. Przedsięwzięcia zaplanowane w "Strategii...", które będą miały długofalowy pozytywny wpływ na jakość powietrza to m.in.:

- Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez przebudowę istniejącej zdekapitalizowanej sieci ciepłowniczej na odcinku od Ciepłowni MPEC do osiedla mieszkaniowego przy ul. Płockiej;
- Likwidacja niskich emisji w rejonie Starego Miasta Włocławek poprzez budowę osiedlowej sieci ciepłowniczej;
- Poprawa efektywności energetycznej poprzez likwidację węzłów grupowych;
- Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej dla Wschodu Mieszkaniowego miasta Włocławek;
- Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej dla Południa miasta Włocławek;
- Poprawa efektywności energetycznej przesyły poprzez budowę systemu monitoringu ciepłowniczego;
- Budowa sieci gazowniczej;
- Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Kruszyn;
- Modernizacja systemów grzewczych budynków użyteczności publicznej i oświaty;
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i oświaty;
- Termomodernizacja budynków - budynki oświatowe w miejscowości Nakonowo, świetlica w miejscowości Czerniewiczki;
- Wspieranie efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków na terenie miasta Kowal;
- Modernizacja ogrzewania w budynkach oświatowych - szkoły w Fabiankach i Szpetalu Górnym;
- Termomodernizacja budynku szkoły w Fabiankach;
- Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej i oświaty w tym modernizacja systemów grzewczych;
- Modernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Brześć Kujawski;
- Racjonalizacja zużycia i ograniczenia strat energii;
- Ochrona powietrza miasta Włocławek.

"Strategia..." zakłada liczne inwestycje w sieć drogową i rozwój komunikacji publicznej, które mają usprawnić komunikację w regionie. Potencjalne oddziaływanie na jakość powietrza jest uwarunkowane wielkością prognozowanego natężenia ruchu pojazdów oraz czynników wpływających na odpowiednie kształtowanie przepustowości i funkcji poszczególnych dróg. Rozwój i zwiększenie przepustowości komunikacji zbiorowej na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka potencjalnie wpłynie na poprawę jakości powietrza. Jednym z efektów wdrożenia "Strategii..." powinien być zwiększony udział podróży publiczną komunikacją zbiorową.

Oddziaływanie ruchu samochodowego na jakość powietrza i poziomy hałasu jest związane z jakością eksploatowanego taboru, częstotliwością przejazdów, prędkością jazdy i jakością dróg. Jakość eksploatowanego taboru to przede wszystkim wiek pojazdów, przebieg, stosowane paliwo oraz rodzaj silnika (norma Euro).

Normy Euro wprowadzono w Unii Europejskiej w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia. Normy określają wymagania w zakresie emisji spalin dla nowo produkowanych pojazdów, w tym autobusów. Obowiązujące normy są zaostrzane co kilka lat.

Tabela 23 Dopuszczalne wartości emisji spalin w poszczególnych normach EURO dla pojazdów z silnikiem benzynowym

[g/km]	EURO 1	EURO 2	EURO 3	EURO 4	EURO 5	EURO 6
ważna od	12/92	01/97	01/00	01/05	09/09	08/14
CO	2,72	2,2	2,3	1	1	1
HC	-	-	0,2	0,1	0,1	0,1
NO _x	-	-	0,15	0,08	0,06	0,06
HC+NO _x	0,97	0,5	-	-	-	-
PM	-	-	-	-	0,005	0,005

Tabela 24 Dopuszczalne wartości emisji spalin w poszczególnych normach EURO dla pojazdów z silnikiem wysokoprężnym

[g/km]	EURO 1	EURO 2	EURO 3	EURO 4	EURO 5	EURO 6
ważna od	12/92	01/97	01/00	01/05	09/09	08/14
CO	3,16	1	0,64	0,5	0,5	0,5
HC	-	0,15	0,06	0,05	0,05	0,09
NO _x	-	0,55	0,5	0,25	0,18	0,08
HC+NO _x	1,13	0,7	0,56	0,3	0,23	0,17
PM	0,14	0,08	0,05	0,009	0,005	0,005

Rozwój i modernizacja systemu transportu publicznego oraz remonty i modernizacje dróg, przyczynią się do ograniczenia emisji z sektora transportu oraz zmniejszenia zużycia nieodnawialnych surowców energetycznych (paliw opartych na ropie naftowej).

Działania proponowane w ramach celów operacyjnych "Strategii..." będą przyczyniały się do ograniczenia emisji z sektora transportu na obszarze funkcjonalnym Włocławka. Działania te będą miały bezpośrednie, pozytywne przełożenie na dobrą jakość powietrza atmosferycznego, a także na klimat oraz dodatkowo pośredni, pozytywny wpływ na zdrowie ludzi. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan fauny i flory, a także na dobrą kondycję dóbr materialnych i kulturowych.

Oddziaływanie na środowisko właściwe dla rodzaju prowadzonych prac wystąpi na etapie wykonania lub modernizacji infrastruktury transportowej (prace ziemne, generowanie hałasu i inne).

Przewiduje się zwiększenie liczby ścieżek rowerowych, a także poprawę ich jakości i dostępności. Ograniczenie udziału indywidualnego transportu samochodowego spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza, a także ograniczy emisję hałasu do środowiska. Ścieżki rowerowe i spacerowe wzbogacą ponadto estetykę krajobrazu. Z uwagi na charakter prac wykonawczych możliwe jest wystąpienie także negatywnych, krótkoterminowych oddziaływań bezpośrednich na powierzchnię ziemi oraz elementy biotyczne.

W przypadku realizacji inwestycji takich, jak budowa nowych dróg istnieje ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Budowa dróg wiąże się ze znaczącym oddziaływaniem o charakterze lokalnym, powodującym zaburzenia stosunków wodnych (budowa systemów odwadniających), przekształcenia powierzchni ziemi, degradację krajobrazu oraz emisję hałasu. Emisja substancji z silników pojazdów jest znaczna i oddziałuje na stan jakości powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, jednak ich wpływ maleje wraz z odległością. Oprócz tego, zarówno podczas budowy, jak i eksploatacji, istnieje wysokie ryzyko znacznej fragmentacji przestrzeni, czego jednym z elementów może być przerwanie szlaków migracyjnych zwierząt. Fragmentacja przestrzeni przyrodniczej wiąże się także z niekorzystnymi skutkami m. in. dla ochrony siedlisk i gatunków, ochrony lasów i gospodarki wodnej. Na etapie samej eksploatacji dróg przewiduje się wystąpienie zmian mikroklimatu, degradację krajobrazu oraz emisję zanieczyszczeń do atmosfery i pogorszenie klimatu akustycznego. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie dróg mogą wystąpić zanieczyszczenia gleb i wód związane ze spływami powierzchniowymi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, wyciekami z pojazdów. Zagrożenie stanowią także wytwarzane odpady (remonty dróg, ale też ich eksploatacja, np. zmiotki z oczyszczania

ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych lecz także „dzikie śmietniki” oraz odpady powstałe w wyniku zdarzeń losowych, w tym wypadków i kolizji drogowych).

Rozbudowa układu komunikacyjnego może wpłynąć na zwiększenie natężenia ruchu, a przez to na wzrost emisji spalin. Rozwój sieci drogowej sprzyjać będzie rozrastaniu się terenów zurbanizowanych, a także zwiększonej presji na tereny cenne przyrodniczo w związku z łatwiejszą dostępnością do nich. Uciążliwości pochodzenia komunikacyjnego mogą wpływać na obniżenie jakości warunków zamieszkiwania na terenach mieszkaniowo-usługowych i komfortu wypoczynku na terenach rekreacyjnych (hałas, emisje, rozczłonkowanie terenów zieleni).

Realizacja inwestycji z zakresu budowy dróg może wymagać przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 3 ust.1 pkt. 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397 z późn. zm) drogi o nawierzchni twardej całkowitej długości powyżej 1 km należą do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 t.j. z późn. zm.), obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdza w takim przypadku organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Decyzje o wykonaniu konkretnych inwestycji należy podejmować po wykonaniu pomiarów natężenia ruchu i poziomów hałasu.

Na poziomie szczegółowości Prognozy dokumentu, jakim jest "Strategia...", nie jest możliwy do oszacowania w sposób sparametryzowany stopień redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu, związanych z realizacją jego założeń. W niniejszym dokumencie nie ma bowiem możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości "Strategii..."

6.3.4 Czynniki klimatyczne

Skumulowanym efektem długoterminowym realizacji "Strategii..." może być pozytywny wpływ na warunki klimatyczne. Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii i termomodernizacje budynków spowodują spadek emisji gazów cieplarnianych z regionu

włocławskiego. Nie bez znaczenia jest również wpływ transportu na klimat. Rozwój transportu publicznego, a także modernizacja taboru wpływa na zmniejszenie emisji dwutlenku węgla oraz innych gazów cieplarnianych emitowanych podczas spalania paliw konwencjonalnych w samochodach osobowych. Rozwój sieci zbiorowego systemu transportu zachęci mieszkańców do rezygnacji z korzystania z samochodowego indywidualnego systemu transportu.

Postęp technologiczny w dziedzinie motoryzacji sprawia, że spalanie paliw jest coraz bardziej efektywne oraz powszechnie zaczynają być używane, także w transporcie publicznym nowe rodzaje napędów (hybrydowy, elektryczny).

Trudno jednak ocenić czy te działania zrównoważą wzrost emisji gazów cieplarnianych wynikający ze wzrostu natężenia ruchu kołowego, spowodowanego wzrostem wskaźnika motoryzacji.

6.3.5 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Podobnie jak w przypadku wpływu na jakość powietrza i klimat, oddziaływanie na klimat akustyczny będzie związane ze zmianami przyzwyczajeń mieszkańców obszaru funkcjonalnego – częstsze korzystanie z komunikacji zbiorowej, kosztem rezygnacji z komunikacji indywidualnej, zwiększenie udziału komunikacji rowerowej. Sytuacja taka będzie miała pośredni wpływ na emisję hałasu i klimat akustyczny w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych.

Realizacja zadań związanych z modernizacją sieci drogowej i rozwojem alternatywnych, dla indywidualnej komunikacji samochodowej form transportu, spowoduje zmniejszenie emisji hałasu do środowiska. Wymóg spełnienia przez tabor określonych norm emisji Euro jest równoznaczny z koniecznością wymiany pojazdów na nowsze, a tym samym cichsze i bardziej zaawansowane technologicznie.

Do środków technicznych stosowanych w celu zmniejszenia hałasu zalicza się m.in. poprawę standardów technicznych dróg, a także wszelkie zabezpieczenia przeciwhałasowe, które mogą być stosowane w środowisku np. ekrany akustyczne, nasadzenia zieleni itp. Oprócz funkcji bariery chroniącej przed hałasem ekrany stanowią również zaporę przed pyłami i gazami. Bezpośredni i długoterminowy wpływ ekranów akustycznych na środowisko oraz zdrowie ludzi jest ogólnie rzecz biorąc pozytywny. Ujemnym aspektem zastosowania ekranów jest zaburzenie harmonii krajobrazu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów miejskich, gdzie ekrany mogą wpływać na zatracenie miejskiego charakteru. Ekrany

akustyczne powodują wprowadzenie bariery optycznej i dają efekt rozdarcia obszaru na dwie części. Wpływ na dobra materialne jest zarówno pozytywny, jak i negatywny. Z jednej strony ma miejsce ograniczenie oddziaływania hałasu oraz wzrost wartości nieruchomości, z drugiej jednak ekrany zasłaniają obiekty i mogą przez to ograniczać ich użytkowanie (np. przydrożnych przedsiębiorstw).

Działania w zakresie minimalizacji uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym i drganiami będą również korzystne dla budynków, w tym obiektów zabytkowych, ponieważ wpłyną na zmniejszenie negatywnego oddziaływania drgań i wibracji, które mogą powodować ich uszkodzenie.

6.3.6 Oddziaływanie na poziom promieniowania elektromagnetycznego

Nie stwierdzono jednoznacznych negatywnych lub pozytywnych oddziaływań "Strategii..." na poziom promieniowania elektromagnetycznego w regionie.

6.3.7 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby

Brak jest jednoznacznych negatywnych oddziaływań "Strategii..." na jakość gleb. Pośrednimi czynnikami pozytywnie wpływającymi na jakość gleb jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i redukcja depozycji zanieczyszczeń wskutek wzrostu udziału podróży transportem publicznym, a także uregulowanie gospodarki wodno ściekowej, które przyczyni się do ograniczenia nielegalnych zrzutów ścieków do ziemi.

W przypadku realizacji nowych inwestycji budowlanych zniszczeniu ulegnie znaczna część pokrywy glebowej na obszarze realizacji tych przedsięwzięć. Negatywne oddziaływanie będzie minimalizowane poprzez selektywne zbieranie warstwy próchnicznej gleby, która następnie będzie wykorzystywana np. do rekultywacji obszarów zdegradowanych.

6.3.8 Oddziaływanie na wody i cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych

Na obecnym etapie realizacji "Strategii..." trudno ocenić, czy będzie miała on jednoznacznie pozytywny wpływ na jakość wód. Prace budowlane prowadzone w pobliżu cieków lub na mostach mogą potencjalnie (w przypadku awarii, wycieków itp.) prowadzić do skażenia wód powierzchniowych i podziemnych. Są to jednak oddziaływania krótkookresowe i odwracalne, o charakterze lokalnym.

Nieznaczone i odwracalne oddziaływanie na wody może mieć miejsce w wyniku rozbudowy układu komunikacyjnego. W wyniku tego zwiększy się powierzchnia nieprzepuszczalna na terenie aglomeracji, powodując zwiększony odpływ wód opadowych i potencjalne zwiększenie zagrożenia podtopieniami, w przypadku nieprawidłowego zagospodarowania tego rodzaju wód.

Pozytywny wpływ na jakość wód będzie miało uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji. W ramach "Strategii..." planowane są inwestycje w rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, które w efekcie doprowadzą do poprawy stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Nie przewiduje się niekorzystnego oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko wodne pod warunkiem przestrzegania przepisów szczególnych. Rozwiązania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej nie będą powodować powstawania ścieków zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego oraz nie będą powodować naruszenia zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2006 Nr 137, poz. 984), a odprowadzane kanalizacją ścieki będą spełniać warunki określone ww. rozporządzeniu.

„Strategia...” nie przewiduje zadań, które wpłyną na zasoby GZWP, a planowane zadania nie będą naruszać zakazów obowiązujących w strefach ochrony wód.

Negatywny wpływ na jakość wód powierzchniowych może mieć rozwój turystyki. Infrastruktura turystyczna takie jak: pola namiotowe, domki kempingowe i kąpieliska wywierają negatywny wpływ na jakość wód poprzez zwiększenie dopływu pierwiastków biogennych do cieków i zbiorników wodnych.

W dłuższej perspektywie czasowej pozostałe zadania planowane w ramach "Strategii..." nie stanowią zagrożenia osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych określonych w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły".

6.3.9 Wpływ na bioróżnorodność

"Strategia..." obejmuje swoim zakresem przestrzennym obszar gęsto zamieszkały i przekształcony wskutek działalności człowieka, a jednocześnie stanowiący ważne ogniwo w

krajowej sieci korytarzy ekologicznych. Inwestycje planowane w ramach "Strategii..." w większości dotyczą przebudowy obiektów już istniejących i nie spowodują zabudowy i fragmentacji obszarów cennych przyrodniczych. Z tego względu nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji ustaleń "Strategii..." na bioróżnorodność. Większość planowanych inwestycji infrastrukturalnych ma lokalny zasięg i nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na bioróżnorodność.

Na obecnym etapie rozpoznania w ramach realizacji planowanych inwestycji nie przewiduje się niszczenia siedlisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Zachodzi konieczność wykonania inwentaryzacji chronionych gatunków w miejscu prowadzenia konkretnej inwestycji i w przypadku stwierdzenia ich występowania, konieczne jest przeniesienie gatunków lub ich siedlisk po uprzednim uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia w myśl art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

Pośrednio "Program..." pozytywnie oddziałuje na bioróżnorodność poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, redukcję ilości ścieków nielegalnie trafiających do środowiska, a tym samym pozytywny wpływ na zmiany klimatyczne i depozycję zanieczyszczeń gazowych. Ma to istotny wpływ na szatę roślinną oraz faunę.

6.3.10 Oddziaływanie na złoża surowców

Realizacja "Strategii..." nie ma większego znaczenia dla zachowania złóż surowców naturalnych. Pośrednio zwiększenie liczby podróży komunikacją zbiorową może przyczynić się do zmniejszenia korzystania z pojazdów indywidualnych, a co za tym idzie zmniejszenia zużycia nieodnawialnego surowca, jakim jest ropa naftowa. Może to również spowodować mniejsze zapotrzebowanie na nowe i szersze drogi, a także mniejszą degradację nawierzchni istniejących dróg, czyli mniejsze zużycie kruszyw naturalnych wykorzystywanych przy budowie i remontach dróg. Również termomodernizacje budynków i modernizacje systemów oświetlenia w miastach zmniejszą ich energochłonność, przez co, pośrednio "Strategia..." wpłynie na wielkość zużycia energii.

6.3.11 Oddziaływanie na krajobraz

"Strategia..." przewiduje realizację inwestycji, które mogą mieć negatywny wpływ na krajobraz, m.in. budowa nowych dróg.

Planowane remonty i przebudowy już istniejących szlaków komunikacyjnych, nie będą miały negatywnego wpływu na ład przestrzenny obszaru.

"Strategia..." przewiduje wiele działań zachęcających do prowadzenia działalności gospodarczej, które mają za zadanie stworzyć warunki do rozwoju nowych przedsiębiorstw na terenie obszaru funkcjonalnego. Skutkiem rozwoju gospodarczego regionu będzie zabudowanie nowych obszarów, a co za tym idzie degradacja krajobrazu.

6.3.12 Oddziaływanie na zdrowie

W tym obszarze nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań skutków realizacji "Strategii...". Zaproponowane w dokumencie działania prowadzą do polepszenia stanu jakości środowiska, a tym samym redukcji środowiskowych czynników chorobotwórczych np. zanieczyszczenie powietrza, nadmierny hałas, wibracje. Ponadto zaproponowane działania promujące wykorzystanie komunikacji zbiorowej (komunikacja rowerowa i piesza), zwiększą aktywność fizyczną społeczeństwa, korzystnie wpływającą min. na profilaktykę chorób serca.

6.3.13 Wpływ na społeczeństwo

Brak zidentyfikowanych oddziaływań negatywnych. Wdrożenie założeń "Strategii..." będzie pozytywnie oddziaływać na relacje społeczne w obszarze funkcjonalnym Włocławka. Realizowanych będzie wiele działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców regionu. "Strategia..." zakłada m.in. usprawnienie komunikacji zbiorowej, poprawę jakości życia mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia. Działania te będą miały pozytywny wpływ na stosunki społeczne w regionie.

6.3.14 Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Prognozuje się pozytywny długookresowy wpływ realizacji "Strategii..." na dobra kultury. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, poprzez większy udział podróży komunikacją zbiorową, zmniejszy wpływ na korozję i niszczenie elewacji zabytkowych budynków, spowoduje obniżenie poziomu drgań i wibracji pochodzących od komunikacji samochodowej. Rozwój komunikacji publicznej zwiększy również dostępność dóbr kultury dla mieszkańców i turystów. Budowa obwodnic miast zmniejszy ruch samochodowy w centrach, co również przełoży się pozytywnie na stan obiektów zabytkowych znajdujących się w tych miastach.

Przy realizacji inwestycji budowlanych, podczas prowadzenia prac ziemnych należy zwrócić szczególną uwagę na przedmioty o charakterze zabytkowym. W przypadku

natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

6.3.15 Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji - etap budowy

Etap realizacji zadań inwestycyjnych - etap prac budowlanych - zawartych w "Strategii..." będzie się wiązał z negatywnym oddziaływaniem tych przedsięwzięć na środowisko. Należy jednak podkreślić, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Poniżej scharakteryzowano krótko oddziaływania na etapie budowy w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

Wody podziemne

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach "Strategii..." na wody podziemne. Jedynie w przypadku wystąpienia awarii takich, jak niekontrolowany wyciek paliwa z pracującego sprzętu budowlanego, czy też innych substancji chemicznych (masy uszczelniające, farby) możliwe jest zanieczyszczenie środowiska wodnego. W celu uniknięcia takich sytuacji należy przestrzegać, aby plac budowy (ew. miejsce stacjonowania pojazdów mechanicznych, maszyn, urządzeń) posiadało utwardzoną i nieprzepuszczalną powierzchnię, a także było odwadniane.

Wody powierzchniowe

Podobnie jak w przypadku środowiska gruntowego i wód podziemnych podczas wykonywania prac budowlanych mogą mieć miejsce jedynie potencjalne, krótkookresowe negatywne oddziaływania na wody powierzchniowe.

Powietrze atmosferyczne

Emisja pyłów związana będzie głównie z transportem i przemieszczeniem materiałów sypkich, pylastych czy urobku ziemnego. Praca środków transportu i maszyn roboczych wiązać się będzie z okresowo zwiększoną emisją spalin. Podczas prac malarskich ulatniać się będą do atmosfery niewielkie ilości związków organicznych.

Klimat akustyczny

Hałas będzie emitowany głównie przez maszyny spalinowe, urządzenia budowlane i środki transportu. Maszyny budowlane i środki transportu stanowią źródła hałasu o mocy

akustycznej w granicach 95-102 dB. Urządzenia stosowane podczas prac budowlanych powinny spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. 2005, Poz. 263, Nr 2202 z późn. zm.). Prace budowlane powinny być wykonywane jedynie w porze dziennej. Stosowanie powyższych zaleceń pozwoli na ograniczenie emisji hałasu i pozytywnie wpłynie na klimat akustyczny otoczenia podczas budowy.

Na zwiększony poziom hałasu będą narażeni przede wszystkim mieszkańcy posesji sąsiadujących z rejonem prowadzonych prac oraz osoby przebywające tymczasowo w pobliżu. Po zakończeniu prac budowlanych wszystkie uciążliwości akustyczne ustąpią.

Powierzchnia ziemi i gleba

Oddziaływanie na gleby związane będzie głównie z etapem realizacji planowanych inwestycji – przemieszczaniem mas ziemnych w czasie prac budowlanych i ubiciem gleb wokół placów budowy. Prace budowlane zawsze wiążą się z możliwością awarii sprzętu budowlanego, co powoduje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Ryzyko wystąpienia awarii jest jednak niewielkie, a przy zastosowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych praktycznie można je wykluczyć. Przemieszczanie mas ziemnych związane będzie z realizacją takich przedsięwzięć, jak budowa dróg, zakładów przemysłowych.

Zasoby naturalne

Oddziaływanie na zasoby naturalne będzie się wiązać z pozyskiwaniem kruszyw wykorzystywanych jako materiał budowlany.

Rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność

Z uwagi na charakter przedsięwzięć przewidzianych do realizacji oraz ich lokalizację, możliwe jest wystąpienie, na etapie budowy, niekorzystnego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 (dotyczy zwłaszcza przedsięwzięć realizowanych wzdłuż doliny Wisły).

Niekorzystny wpływ realizacji "Strategii..." ograniczał się będzie głównie do krótkookresowego, lokalnego oddziaływania związanego z fazą realizacji inwestycji (etapem prac budowlanych, remontowych). Oddziaływanie będzie związane przede wszystkim z emisją hałasu z maszyn budowlanych, powodującą płoszenie zwierząt. Należy unikać

prowadzenia prac w okresie lęgowym ptaków i dostosować terminy robót do terminów rozrodu gatunków wrażliwych. Drzewa rosnące w pobliżu inwestycji należy zabezpieczyć przed możliwością uszkodzenia przez maszyny budowlane.

Krajobraz

Budowa nowych obiektów wpływa na przekształcenie krajobrazu i walory estetyczne środowiska.

Gospodarka odpadami

Zwiększone ilości odpadów będą powstawały głównie podczas prac budowlanych. Odpady te należy gromadzić w sposób selektywny, uniemożliwiający niekontrolowane rozprzestrzenianie się odpadów w środowisku. Okres magazynowania oraz objętość magazynowanych odpadów należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Należy prowadzić ewidencję wytwarzanych odpadów na obowiązujących drukach. Odpady należy przekazywać na podstawie kart przekazania odpadu przedsiębiorcom posiadającym stosowne zezwolenia.

Odpady powstające podczas realizacji inwestycji to przede wszystkim demontowane chodniki, krawężniki, obrzeża, asfalty, produkty smołowe, odpady zielone, materiały konstrukcyjne (metale, drewno, szkło, tworzywa sztuczne) oraz masy ziemne przy ewentualnych wykopach.

Podczas prowadzonej budowy odpady te będą magazynowane w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonej inwestycji, na wyznaczonych do tego celu terenach, do czasu ich ponownego wykorzystania. Odpady, które nie będą mogły być zagospodarowane dla potrzeb prowadzonej budowy będą przekazywane wyspecjalizowanym firmom zajmującym się odzyskiem (asfalt, gruz) lub w przypadku odpadów, które nie nadają się do odzysku firmom zajmującym się unieszkodliwianiem poprzez składowanie na przeznaczonych do tego składowiskach odpadów.

Podczas realizacji inwestycji powstawać będą również odpady komunalne oraz odpady związane z eksploatacją maszyn używanych podczas budowy. Zostaną wyznaczone miejsca czasowego deponowania tych odpadów. Odpady komunalne będą przekazywane na składowiska odpadów komunalnych, a ewentualne odpady niebezpieczne związane z eksploatacją maszyn będą przekazywane do unieszkodliwienia.

Odpowiedzialność za postępowanie z wszystkimi rodzajami odpadów leży w gestii głównego wykonawcy. Wszystkie powstające odpady podczas budowy będą czasowo

składowane i zabezpieczone w taki sposób, aby zminimalizować ich możliwy negatywny wpływ na środowisko gruntowo-wodne.

Wszelkie naprawy urządzeń wykorzystywanych do prowadzonych prac wykonywane powinny być w wyspecjalizowanych warsztatach, poza terenem budowy.

Tabela 25 Główne rodzaje odpadów powstających podczas realizacji inwestycji

Kod	Rodzaj
17 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty)
17 02	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych
17 03	Odpady asfaltów, smół i produktów smołowych
17 05	Gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)
17 08	Materiały konstrukcyjne zawierające gips
17 09	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu
20 02	Odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)
20 03	Inne odpady komunalne

Dziedzictwo kulturowe

Na etapie budowy negatywnie na dobra kultury może wpływać podwyższony poziom zanieczyszczeń powietrza związany z pracą maszyn budowlanych (zwiększone zapylenie, wzrost emisji komunikacyjnej, zwiększony poziom hałasu oraz drgań). Etap ten będzie również negatywnie odbierany przez zwiedzających i gości, w związku z utrudnionym dostępem do dóbr kultury.

Podczas prowadzenia prac ziemnych należy zwrócić szczególną uwagę na przedmioty o charakterze zabytkowym. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Zdrowie ludzi

Chwilowe, okresowe niekorzystne oddziaływanie na zdrowie mieszkańców związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu podczas realizacji inwestycji.

Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie bezpieczeństwa ruchu w rejonach prowadzonych prac.

Zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi na etapie realizacji przedsięwzięcia stanowić mogą roboty prowadzone na jezdni podczas ruchu pojazdów samochodowych.

Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter: roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego piły, zagęszczarki, młoty).

W czasie realizacji robót mogą wystąpić zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi związane z wykonywaniem robót pod lub w pobliżu linii elektroenergetycznych. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki. Niebezpieczne sytuacje mogą być związane z dowozem i rozładunkiem piasku na warstwę odsączającą, rozścielaniu i zagęszczaniu materiału wibratorem.

6.3.16 Oddziaływanie na obszary i obiekty objęte ochroną prawną, w tym na obszary Natura 2000

W tabeli poniżej zestawiono obszary Natura 2000 położone na terenie Obszaru funkcjonalnego Włocławka, główne zagrożenia dla tych obszarów (wg SDF) oraz oddziaływanie działań zaplanowanych w "Strategii..." na intensyfikację tych zagrożeń.

Tabela 26 Oddziaływanie na obszary Natura 2000

Obszar chroniony	Główne zagrożenia dla obszaru wg SDF	Oddziaływanie "Strategii..." na obszar chroniony
Błota Kłócieńskie PLH040031	Zmiana sposobu uprawy	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzące)	
	Nagromadzenie materii organicznej	
	Eutrofizacja	Popularyzacja turystyki może przyczyniać się do przyspieszonej eutrofizacji zbiorników wodnych
	Polowanie	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Ewolucja biocentotyczna, sukcesja	
	Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	
	Wycinka lasu	
	Nawożenie, nawozy sztuczne	
	Zabudowa rozproszona	
	Wyschnięcie	
	Wypas	
	Zalesianie terenów otwartych	
	Uprawa	
Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)		
Włocławska Dolina	Tamy, wały, sztuczne plaże	Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjne zagospodarowanie doliny Wisły może wiązać się z budową nowych obiektów technicznych

Obszar chroniony	Główne zagrożenia dla obszaru wg SDF	Oddziaływanie "Strategii..." na obszar chroniony
Wisły PLH040039		bezpośrednio nad brzegiem rzeki
	Restrukturyzacje gospodarstw rolnych	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Uprawa	
	Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt	
	Obszary portowe	
	Konkurencja	
	Sporty i różne formy wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Pożary i gaszenie pożarów	
	Pozyskiwanie/usuwanie roślin łądowych	
	Szlaki żeglugowe	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Modyfikowanie funkcjonowania wód-ogólnie	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Zakwaszenie (naturalne)	
	Nawożenie	
	Wędkarstwo	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Drapieżnictwo	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Wypas	
	Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	
	Powódź	
Eutrofizacja	Popularyzacja wypoczynku nad wodą może przyczynić się do przyspieszonej eutrofizacji wód powierzchniowych	
Płądrowanie stanowisk roślin	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu	
Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe		
Żeglarstwo	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania	
Cyprianka PLH040013	Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
Błota Rakutowskie PLB040001	Polowanie	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Zalesianie terenów otwartych	
	Pożary i gaszenie pożarów	
	Wycinka lasu	
	Zmiana sposobu uprawy	
Usuwanie martwych i umierających drzew		
Dolina Dolnej Wisły PLB040003	Wędkarstwo	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Zarzucenie pasterstwa, brak	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..."

Obszar chroniony	Główne zagrożenia dla obszaru wg SDF	Oddziaływanie "Strategii..." na obszar chroniony
	wypasu	nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Wydobywanie piasku i żwiru	
	Polowanie	
	Zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie - ogólnie	
	Obce gatunki inwazyjne	
	Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Zmiana składu gatunkowego	
	Intensyfikacja rolnictwa	
	Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie	
	Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych	Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się zmniejszenia tego typu oddziaływań
	Inne rodzaje praktyk rolniczych	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Nieintensywne koszenie	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Żeglarstwo	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami	Unowocześnianie układu komunikacyjnego regionu będzie wpływać na zmniejszenie tego rodzaju oddziaływań (nowe drogi wyposażone są w lepsze systemy zbierania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych)
Powódź	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu	
Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne		
Szlaki żeglugowe		
Żwirownia Skoki PLB040005	Wydobywanie piasku i żwiru	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Wędkarstwo	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Zmiana składu gatunkowego	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Inne typy zabudowy	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
	Motorowe sporty wodne	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Niemotorowe sporty wodne	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania
	Obce gatunki inwazyjne	Realizacja działań zaplanowanych w "Strategii..." nie wiąże się z oddziaływaniami tego typu
Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	Popularyzacja turystyki i aktywnych form wypoczynku może intensyfikować tego rodzaju oddziaływania	

Tabela 27 Wpływ "Strategii..." na obszary i gatunki chronione w ramach obszarów Natura 2000

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
Błota Kłócińskie PLH040031	<i>Alcedo atthis</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031
	<i>Anas clypeata</i>	
	<i>Anas crecca</i>	
	<i>Anas penelope</i>	
	<i>Anas platyrhynchos</i>	
	<i>Anas querquedula</i>	
	<i>Anas strepera</i>	
	<i>Anser anser</i>	
	<i>Anser fabalis</i>	
	<i>Ardea cinerea</i>	
	<i>Aythya ferina</i>	
	<i>Aythya fuligula</i>	
	<i>Bombina bombina</i>	
	<i>Botaurus stellaris</i>	
	<i>Bucephala clangula</i>	
	<i>Castor fiber</i>	
	<i>Charadrius dubius</i>	
	<i>Charadrius hiaticula</i>	
	<i>Chlidonias niger</i>	
	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały związany jest z kulturowym krajobrazem wiejskim, w "Strategii..." nie zaplanowano żadnych działań, które mogłyby negatywnie oddziaływać na ten gatunek. Zanik siedlisk bociana białego jest wynikiem zaniku tradycyjnej gospodarki rolnej.
	<i>Ciconia nigra</i>	Gatunek gniazdujący w lasach, brak negatywnego oddziaływania
	<i>Circus aeruginosus</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Circus pygargus</i>	
	<i>Crex crex</i>	
	<i>Cygnus cygnus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031
	<i>Dendrocopos medius</i>	Brak oddziaływania – gatunek leśny
<i>Egretta alba</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031	
<i>Emberiza hortulana</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.	
<i>Fulica atra</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031	
<i>Gallinago gallinago</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych, terenów podmokłych i lasów i zadrzewień na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031	
<i>Grus grus</i>		
<i>Haliaeetus albicilla</i>		
<i>Ixobrychus minutus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031	
<i>Lanius collurio</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.	
<i>Larus ridibundus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031	
<i>Limosa limosa</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych, terenów podmokłych i lasów i zadrzewień na obszarze Błota Kłócińskie PLH040031	
<i>Luscinia svecica</i>		
<i>Lutra lutra</i>		
<i>Lycaena dispar</i>		

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
	<i>Pandion halietus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócieńskie PLH040031
	<i>Philomachus pugnax</i>	
	<i>Porzana parva</i>	
	<i>Porzana porzana</i>	
	<i>Tringa totanus</i>	
	<i>Triturus cristatus</i>	
	<i>Vanellus vanellus</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
Włocławska Dolina Wisły PLH040039	<i>Accipiter brevipes</i>	Brak oddziaływania – gatunek związany z lasami w dużych dolinach rzecznych, "Strategia..." nie przewiduje ingerencji w lasy łąkowe
	<i>Actitis hypoleucos</i>	Brak oddziaływania, "Strategia..." nie przewiduje ingerencji w koryta rzeczne, które mogłyby zniszczyć siedliska tego gatunku
	<i>Alcedo atthis</i>	
	<i>Anas acuta</i>	
	<i>Anas clypeata</i>	
	<i>Anas crecca</i>	
	<i>Anas penelope</i>	
	<i>Anas querquedula</i>	
	<i>Anas strepera</i>	
	<i>Angelica palustris</i>	Brak oddziaływania. Nie zaplanowano żadnych inwestycji na podmokłych łąkach stanowiących siedlisko staroduba łąkowego
	<i>Anser albifrons</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tych gatunków
	<i>Anser fabalis</i>	
	<i>Anthus campestris</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Aquila pomarina</i>	Gatunek gniazdujący w starych lasach położonych w sąsiedztwie terenów otwartych. Nie planuje się przekształceń tego typu siedlisk.
	<i>Aspius aspius</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Aythya fuligula</i>	
	<i>Aythya marila</i>	
	<i>Bombina bombina</i>	Gatunek związany z małymi zbiornikami wodnymi, nie planuje się niszczenia tego typu siedlisk – brak wpływu
	<i>Botaurus stellaris</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Branta canadensis</i>	
	<i>Branta leucopsis</i>	
	<i>Bucephala clangula</i>	
	<i>Calidris alba</i>	
	<i>Calidris alpina</i>	
	<i>Calidris canutus</i>	
	<i>Calidris ferruginea</i>	
<i>Calidris minuta</i>		
<i>Calidris temminckii</i>		
<i>Castor fiber</i>		
<i>Charadrius dubius</i>		
<i>Charadrius hiaticula</i>		
<i>Chlidonias hybridus</i>		
<i>Chlidonias niger</i>		
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały związany jest z kulturowym krajobrazem wiejskim, w "Strategii..." nie zaplanowano żadnych działań, które mogłyby negatywnie oddziaływać na ten gatunek. Zanik siedlisk bociana białego jest wynikiem zaniku tradycyjnej gospodarki rolnej.	

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
	<i>Ciconia nigra</i>	Gatunek gniazdujący w lasach, brak negatywnego oddziaływania
	<i>Circus aeruginosus</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Circus cyaneus</i>	
	<i>Circus pygargus</i>	
	<i>Clangula hyemalis</i>	
	<i>Cobitis taenia</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryt rzecznych, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Coracias garrulus</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Crex crex</i>	
	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryt rzecznych, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Cygnus cygnus</i>	
	<i>Dendrocopos medius</i>	Brak wpływu – gatunki leśne
	<i>Dryocopus martius</i>	
	<i>Egretta alba</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Egretta garzetta</i>	
	<i>Emberiza hortulana</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Falco columbarius</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Falco naumanni</i>	
	<i>Falco peregrinus</i>	
	<i>Gallinago gallinago</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych, terenów podmokłych i lasów i zadrzewień
	<i>Gavia arctica</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Gavia stellata</i>	
	<i>Gobio albipinnatus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryt rzecznych, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Grus grus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych, terenów podmokłych i lasów i zadrzewień
	<i>Haematopus ostralegus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Haliaeetus albicilla</i>	
	<i>Lanius collurio</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Larus fuscus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Larus marinus</i>	
	<i>Larus melanocephalus</i>	
	<i>Limicola falcinellus</i>	
	<i>Limosa lapponica</i>	
	<i>Lullula arborea</i>	
	<i>Lutra lutra</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Lymnocyptes minimus</i>	
	<i>Melanitta fusca</i>	
	<i>Melanitta nigra</i>	

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
	<i>Mergus albellus</i>	
	<i>Mergus merganser</i>	
	<i>Mergus serrator</i>	
	<i>Milvus migrans</i>	
	<i>Milvus milvus</i>	
	<i>Numenius arquata</i>	
	<i>Numenius phaeopus</i>	
	<i>Pandion haliaetus</i>	
	<i>Pernis apivorus</i>	
	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	
	<i>Philomachus pugnax</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Picus viridis</i>	Gatunek leśny – brak oddziaływania
	<i>Pluvialis apricaria</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Pluvialis squatarola</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Porzana parva</i>	
	<i>Pulsatilla patens</i>	Brak wpływu na siedliska sasanki otwartej
	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryt rzecznych, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Sterna albifrons</i>	
	<i>Sterna caspia</i>	
	<i>Sterna hirundo</i>	
	<i>Sterna sandvicensis</i>	
	<i>Sylvia nisoria</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Tadorna tadorna</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryt rzecznych, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Thesium ebracteatum</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Tringa erythropus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryt rzecznych, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Tringa glareola</i>	
	<i>Tringa nebularia</i>	
	<i>Tringa ochropus</i>	
	<i>Tringa stagnatilis</i>	
	<i>Tringa totanus</i>	
	<i>Triturus cristatus</i>	Nie zaplanowano żadnych działań w obrębie małych zbiorników wodnych stanowiących siedliska traszki grzebieniastej – brak wpływu
	<i>Tyto alba</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Xenus cinereus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie Doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
Cyprianka	3160	Nie zaplanowano żadnych działań w obrębie obszaru Cyprianka PLH040013
	91D0	

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
PLH040013	<i>Castor fiber</i> <i>Phoxinus phoxinus</i>	
Błota Rakutowskie PLB040001	<i>Alcedo atthis</i> <i>Anas clypeata</i> <i>Anas crecca</i> <i>Anas penelope</i> <i>Anas platyrhynchos</i> <i>Anas querquedula</i> <i>Anas strepera</i> <i>Anser albifrons</i> <i>Anser anser</i> <i>Anser fabalis</i> <i>Aythya ferina</i> <i>Aythya fuligula</i> <i>Botaurus stellaris</i> <i>Bucephala clangula</i> <i>Charadrius dubius</i> <i>Charadrius hiaticula</i> <i>Chlidonias leucopterus</i> <i>Chlidonias niger</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Rakutowskie PLB040001
	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały związany jest z kulturowym krajobrazem wiejskim, w "Strategii..." nie zaplanowano żadnych działań, które mogłyby negatywnie oddziaływać na ten gatunek. Zanik siedlisk bociana białego jest wynikiem zaniku tradycyjnej gospodarki rolnej.
	<i>Ciconia nigra</i>	Gatunek gniazdujący w lasach, brak negatywnego oddziaływania
	<i>Circus aeruginosus</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami.
	<i>Circus cyaneus</i>	Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Circus pygargus</i>	
	<i>Crex crex</i>	
	<i>Cygnus cygnus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Rakutowskie PLB040001
	<i>Dendrocopos medius</i>	Brak oddziaływania – gatunek leśny
	<i>Egretta alba</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Rakutowskie PLB040001
	<i>Emberiza hortulana</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Fulica atra</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócieńskie PLH040031
	<i>Gallinago gallinago</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych, terenów podmokłych i lasów i zadrzewień na obszarze Błota Kłócieńskie PLH040031
	<i>Grus grus</i>	
	<i>Haliaeetus albicilla</i>	
	<i>Ixobrychus minutus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych na obszarze Błota Kłócieńskie PLH040031
	<i>Lanius collurio</i>	Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Limosa limosa</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie zbiorników wodnych, terenów podmokłych i lasów i zadrzewień na obszarze Błota Kłócieńskie PLH040031
	<i>Luscinia svecica</i>	
	<i>Numenius arquata</i>	
	<i>Pandion haliaetus</i>	
	<i>Philomachus pugnax</i>	
	<i>Porzana parva</i>	
	<i>Porzana porzana</i>	

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
	<i>Tringa glareola</i>	
	<i>Tringa totanus</i>	
Żwirownia Skoki PLB040005	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> <i>Actitis hypoleucos</i> <i>Anas platyrhynchos</i> <i>Aythya ferina</i> <i>Aythya fuligula</i> <i>Calidris alpina</i> <i>Charadrius dubius</i> <i>Cygnus olor</i> <i>Gallinula chloropus</i> <i>Lanius collurio</i> <i>Larus argentatus</i> <i>Larus canus</i> <i>Larus marinus</i> <i>Larus melanocephalus</i> <i>Larus ridibundus</i> <i>Mergus merganser</i> <i>Philomachus pugnax</i> <i>Picus viridis</i> <i>Podiceps cristatus</i> <i>Riparia riparia</i> <i>Sterna hirundo</i> <i>Tadorna tadorna</i> <i>Upupa epops</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych działań na obszarze Żwirownia Skoki PLB040005
Dolina Dolnej Wisły	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> <i>Acrocephalus scirpaceus</i> <i>Actitis hypoleucos</i> <i>Alcedo atthis</i> <i>Anas acuta</i> <i>Anas clypeata</i> <i>Anas crecca</i> <i>Anas penelope</i> <i>Anas platyrhynchos</i> <i>Anas querquedula</i> <i>Anas strepera</i> <i>Anser albifrons</i> <i>Anser anser</i> <i>Anser fabalis</i> <i>Anthus campestris</i> <i>Anthus pratensis</i> <i>Aythya ferina</i> <i>Aythya fuligula</i> <i>Aythya marila</i> <i>Botaurus stellaris</i> <i>Branta canadensis</i> <i>Branta leucopsis</i> <i>Bucephala clangula</i>	<p>Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tych gatunków</p> <p>Gatunek związany z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.</p> <p>Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.</p>

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
	<i>Calidris alpina</i>	
	<i>Calidris canutus</i>	
	<i>Calidris ferruginea</i>	
	<i>Calidris minuta</i>	
	<i>Calidris temminckii</i>	
	<i>Carpodacus erythrinus</i>	
	<i>Charadrius dubius</i>	
	<i>Charadrius hiaticula</i>	
	<i>Chlidonias hybridus</i>	
	<i>Chlidonias leucopterus</i>	
	<i>Chlidonias niger</i>	
	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały związany jest z kulturowym krajobrazem wiejskim, w "Strategii..." nie zaplanowano żadnych działań, które mogłyby negatywnie oddziaływać na ten gatunek. Zanik siedlisk bociana białego jest wynikiem zaniku tradycyjnej gospodarki rolnej.
	<i>Ciconia nigra</i>	Gatunek gniazdujący w lasach, brak negatywnego oddziaływania
	<i>Circus aeruginosus</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Circus pygargus</i>	
	<i>Clangula hyemalis</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Columba oenas</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Coturnix coturnix</i>	
	<i>Crex crex</i>	
	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Cygnus cygnus</i>	
	<i>Cygnus olor</i>	
	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Gatunek leśny – brak oddziaływania
	<i>Dendrocopos medius</i>	
	<i>Dendrocopos minor</i>	
	<i>Dryocopus martius</i>	
	<i>Egretta alba</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Egretta garzetta</i>	
	<i>Emberiza hortulana</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Falco subbuteo</i>	
	<i>Falco tinnunculus</i>	
	<i>Ficedula parva</i>	Gatunek leśny – brak oddziaływania
	<i>Fulica atra</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Gallinago gallinago</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Gallinula chloropus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie koryta Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Gavia arctica</i>	
	<i>Gavia stellata</i>	
	<i>Grus grus</i>	Gatunek związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Haematopus ostralegus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Haliaeetus albicilla</i>	

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
	<i>Jynx torquilla</i>	Gatunek leśny – brak oddziaływania
	<i>Lanius collurio</i>	Gatunek związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na ten gatunek.
	<i>Lanius excubitor</i>	
	<i>Larus argentatus</i>	
	<i>Larus canus</i>	
	<i>Larus fuscus</i>	
	<i>Larus marinus</i>	
	<i>Larus melanocephalus</i>	
	<i>Larus minutus</i>	
	<i>Larus ridibundus</i>	
	<i>Limicola falcinellus</i>	
	<i>Limosa lapponica</i>	
	<i>Locustella fluviatilis</i>	
	<i>Locustella luscinioides</i>	
	<i>Locustella naevia</i>	
	<i>Lullula arborea</i>	
	<i>Luscinia luscinia</i>	
	<i>Luscinia megarhynchos</i>	
	<i>Luscinia svecica</i>	
	<i>Lymnocyptes minimus</i>	
	<i>Melanitta fusca</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tego gatunku.
	<i>Melanitta nigra</i>	
	<i>Mergus albellus</i>	
	<i>Mergus merganser</i>	
	<i>Mergus merganser</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Miliaria calandra</i>	
	<i>Milvus migrans</i>	
	<i>Milvus milvus</i>	
	<i>Numenius arquata</i>	
	<i>Numenius phaeopus</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tych gatunków.
	<i>Pernis apivorus</i>	
	<i>Philomachus pugnax</i>	
	<i>Phylloscopus trochiloides</i>	
	<i>Pluvialis apricaria</i>	
	<i>Pluvialis squatarola</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tych gatunków.
	<i>Podiceps nigricollis</i>	
	<i>Rallus aquaticus</i>	
	<i>Remiz pendulinus</i>	
	<i>Riparia riparia</i>	
	<i>Sterna albifrons</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Sterna hirundo</i>	
	<i>Streptopelia turtur</i>	
	<i>Sylvia nisoria</i>	Brak wpływu – nie zaplanowano żadnych inwestycji w obrębie doliny Wisły, które mogłyby w sposób trwały zniszczyć siedliska tych gatunków.
	<i>Tadorna tadorna</i>	
	<i>Tringa erythropus</i>	
	<i>Tringa glareola</i>	
	<i>Tringa nebularia</i>	
	<i>Tringa ochropus</i>	
	<i>Tringa stagnatilis</i>	

Obszar chroniony	Gatunki i siedliska przyrodnicze chronione w ramach obszarów Natura 2000	Oddziaływanie na gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000
	<i>Tringa totanus</i>	
	<i>Upupa epops</i>	Gatunki związane z kulturowym krajobrazem wiejskim, gdzie zbiorniki wodne przeplatają się z łąkami, zadrzewieniami i lasami. Brak negatywnego oddziaływania "Strategii..." na te gatunki.
	<i>Vanellus vanellus</i>	
	<i>Xenus cinereus</i>	

Planowane w projekcie "Strategii..." przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko są zlokalizowane poza terenem rezerwatów przyrody (tutaj w ogóle nie planuje się przedsięwzięć).

"Strategia..." nie będzie wywierała negatywnego wpływu na Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej i Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy. Inwestycje planowane na tych obszarach dotyczą remontów i przebudowy już istniejącej infrastruktury, nie będzie im towarzyszyła większa ingerencja w krajobraz tego terenu.

Realizacja założeń "Strategii..." nie będzie oddziaływać negatywnie na indywidualne formy ochrony przyrody (pomniki przyrody) zlokalizowane na OF Włocławka.

Ponadto realizacja "Strategii..." nie będzie naruszała art. 119 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tj. nie będzie powodowała wznoszenia w pobliżu jezior i innych zbiorników wodnych, rzek i kanałów obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody.

6.3.17 Rozwiązania alternatywne

Większość przedsięwzięć proponowanych w ramach "Strategii..." ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Poza tym cały dokument cechuje się wysokim stopniem ogólności i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań. Jako warianty alternatywne przedsięwzięć można rozważać warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne, warianty technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant nie realizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe. Precyzyjne rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko szczegółowych projektów technicznych.

6.3.18 Podsumowanie

Realizacja założeń "Strategii..." przyczyni się przede wszystkim do poprawy jakości środowiska na obszarze funkcjonalnym Włocławka.

6.4 Relacje pomiędzy oddziaływaniami

W tabeli przedstawiono relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami oraz oddziaływania pośrednie mogące mieć miejsce w związku z realizacją "Strategii...".

Tabela 28 Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami

Elementy środowiska i oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań i oddziaływania pośrednie
<p>POWIETRZE I KLIMAT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emisja spalin • Zapylenie • Imisja zanieczyszczeń • Hałas i wibracje 	<ul style="list-style-type: none"> • Spaliny i pyły samochodowe zanieczyszczają powierzchnię ziemi, gleby i wody powierzchniowe. • Zanieczyszczanie powietrza i zmiany topoklimatu wpływają na florę i faunę. • Hałas i wibracje wpływają na zdrowie człowieka i świat zwierzęcy. • Zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat.
<p>POWIERZCHNIA ZIEMI ŁĄCZNIE Z GLEBĄ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiany pokrycia powierzchni terenu oraz struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana pokrycia powierzchni terenu wpływa na zmianę mikroklimatu • Zwiększenie powierzchni nawierzchni nieprzepuszczalnych czyli pogorszenie się własności retencyjnych i filtracyjnych, wpływa to na wody gruntowe i ujęcia wody oraz na mikroklimat. • Zanieczyszczenia opadające na powierzchnię dróg spływają wraz z wodami opadowymi do gleby i wód gruntowych.

Elementy środowiska i oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań i oddziaływania pośrednie
<p>WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenia wód • Obniżenie poziomu wód gruntowych • Zmiana stosunków wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany poziomu wód gruntowych (odwodnienia), wpływają na wilgotność gleby, a to z kolei oddziałuje na florę i faunę • Zanieczyszczenia wód wpływają na bioróżnorodność • Poziom wód gruntowych i stosunki wodne wpływają na stan zdrowotny roślinności danego obszaru, a tym samym na zmiany w krajobrazie • Zmiany pokrycia powierzchni ziemi i jej właściwości filtracyjnych wpływają na reżim wód gruntowych
<p>FLORA I FAUNA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiany przestrzeni życiowej i ekosystemów • Zagrożenie dla niektórych gatunków • Zmniejszenie bioróżnorodności 	<p>Rozwój transportu, budowa dróg oraz inne procesy urbanizacyjne wpływają na florę i faunę pośrednio poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiana stanu czystości powietrza, hałasu i drgań, mikroklimatu, poziomu wód gruntowych, zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczenie gleby i pokrycia powierzchni ziemi • Stan flory i fauny ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka • Stan flory wpływa na krajobraz • Rozcięcia ekosystemów, zmiany powierzchni życiowej roślin i zwierząt, zmiany krajobrazu mają wpływ na florę i faunę

6.5 Oddziaływania wtórne i skumulowane

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnej realizacji kilku zadań przewidzianych do realizacji w ramach "Strategii...". Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania. Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz informować zainteresowane strony (mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych, z określonym wyprzedzeniem. O ile jest to możliwe należy łączyć wykonywanie prac na tych samych obiektach przez różnych administratorów, w tym samym czasie (np. podczas

modernizacji nawierzchni odcinka drogi wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym).

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie, w tym samym czasie.

6.6 Oddziaływanie transgraniczne

Skutki realizacji założeń "Strategii..." nie będą miały znaczenia transgranicznego. Inwestycje planowane w dokumencie mogą jedynie lokalnie oddziaływać na środowisko.

7 Przewidywane środki mające na celu zapobieganie, redukcję i kompensację znaczących niekorzystnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji "Strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020"

Działania łagodzące są to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Działania kompensujące są to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 51 pkt 3a ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach "Strategii..." będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości działań będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy).

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie działań łagodzących opisanych poniżej.

W przypadku obszarów Natura 2000 wykonane raporty o oddziaływaniu na te obszary dla poszczególnych przedsięwzięć powinny zawierać działania kompensujące negatywne oddziaływania np. w przypadku niszczenia siedlisk (przenoszenie siedlisk, tworzenie nowych), przenoszenie płazów i gadów do nowych zbiorników, zabezpieczanie inwestycji przed wtargnięciem zwierząt w trakcie budowy, tworzenie nowych szlaków migracji zwierząt poprzez tworzenie zespołów nasadzeń zwabiających zwierzęta oraz inne działania minimalizujące negatywne oddziaływania ustalone indywidualnie dla danego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Tabela 29 Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji "Strategii..."

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Klimat	<p>Zaleca się stosowanie zabiegów mających na celu zmniejszenie zatorów komunikacyjnych (odpowiednio zsynchronizowana sygnalizacja świetlna, propagowanie komunikacji publicznej oraz ruchu rowerowego) na najbardziej ruchliwych odcinkach dróg.</p> <p>Odpowiednia promocja transportu publicznego, nieustawiczne zwiększanie dostępności transportu zbiorowego na jak największym obszarze.</p>
Jakość powietrza	<p>Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza, związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematyczne sprzątanie placów budowy; • zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb); • ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym; • uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (nie sypanie na nadkola i inne części pojazdu); • przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów); • ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy; • stosowanie do podbudowy gotowych mieszanek wytwarzanych w wytwórniach, aby ograniczyć do minimum operacje mieszania kruszywa ze spoiwem na miejscu budowy; • transport mas bitumicznych wywrotkami wyposażonymi w opony ograniczające emisję oparów asfaltu; • prowadzenie robót nawierzchniowych, o ile to możliwe, w okresie letnim, kiedy temperatura mas bitumicznych może być niższa, a przez to mniejsze będzie odparowywanie substancji odorotwórczych; • utrzymywanie placu budowy i drogi w stanie ograniczającym pylenie. <p>W przypadku planowanych prac budowlanych ważną kwestią mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza jest dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności na przebudowywanym odcinku. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.</p> <p>Wpływ na ograniczenie oddziaływania zanieczyszczeń powietrza emitowanych z obiektów drogowych ma stosowanie odpowiednio zaprojektowanych pasów zieleni przyulicznej z rzędami wysokich drzew i krzewów.</p> <p>Każdorazowo wykonywać wymagane oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych inwestycji.</p>
Hałas	<p>W celu zmniejszenia uciążliwości hałasu związanego z pracami budowlanymi, prace te powinny być wykonywane wyłącznie w porze</p>

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych na biegu jałowym należy ograniczyć do minimum. Zaleca się optymalizację czasu pracy, tak by ograniczyć liczbę przejazdów ciężkich, samochodów i maszyn.</p> <p>Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym, posiadać sprawne tłumiki akustyczne.</p> <p>Należy eliminować uciążliwości akustyczne, poprzez realizację infrastruktury przeciwhałasowej (budowa ekranów akustycznych, tworzenie pasów zieleni mogących pełnić funkcje ekranów akustycznych, poprawa jakości nawierzchni dróg, odpowiednie łączenia szyn, smarownice zwrotnic) oraz zmniejszanie dopuszczalnej prędkości pojazdów na wybranych odcinkach dróg.</p> <p>Każdorazowo wykonywać wymagane oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych inwestycji.</p>
Wody	<p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi.</p> <p>Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-aseniczacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria.</p> <p>Zabezpieczyć/uszczelnić teren zaplecza budowy.</p> <p>Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.</p> <p>Zachować szczególną ostrożność w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych.</p> <p>Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych wód opadowych lub roztopowych do środowiska zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na ich odprowadzanie z jezdni oraz ich oczyszczanie.</p> <p>Powstające wody opadowe lub roztopowe, przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów.</p> <p>Należy badać jakość wód opadowych lub roztopowych przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Badania jakości zrzucanych wód opadowych należy prowadzić zgodnie z metodą referencyjną, określoną w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku, w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (DZ.U. 2006, Nr 137 Poz. 984).</p> <p>Każdorazowo wykonywać wymagane oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych inwestycji.</p>
Gleby	<p>Podczas prac budowlanych należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji</p>

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu.</p> <p>W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”.</p> <p>Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozprowadzona na powierzchni terenu.</p> <p>Należy minimalizować ilość powstających odpadów poprzez ich ponowne użycie lub wydłużenie okresu dalszego używania produktu.</p> <p>Każdorazowo wykonywać wymagane oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych inwestycji.</p>
<p>Flora i fauna Bioróżnorodność</p>	<p>W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odstonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach.</p> <p>Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.</p> <p>W przypadku przecięcia przez inwestycje kompleksów leśnych zagrożeniem jest odstonięcie drzewostanu bez wytworzonej ściany ochronnej w postaci strefy przejściowej, jak również wprowadzenie zanieczyszczeń powietrza bezpośrednio w drzewostan, w którym znajdują się gatunki mniej odporne na zanieczyszczenia. W takiej sytuacji należy zastosować nasadzenia na styku droga-las. W ten sposób zostanie utworzona strefa ekotonowa. Do nasadzeń powinny być wykorzystane rodzime gatunki drzew i krzewów odporne na zanieczyszczenia.</p> <p>W przypadku każdej z inwestycji indywidualnie należy dobierać skład gatunkowy na podstawie składu gatunkowego występującego powszechnie na obszarach przez które przebiega inwestycja.</p> <p>Zaplecze budowy lokalizować jak najdalej od obszarów chronionych.</p> <p>Odtwarzać zniszczone siedliska w miejscach zastępczych np. przesadzenie szczególnie cennych roślin, przeniesienie fragmentów (np. z dziuplami) ściętych drzew stanowiących siedlisko występowania cennych gatunków bezkręgowców lub porostów w miejsca, gdzie będą mogły znaleźć siedliska zastępcze.</p> <p>W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie.</p> <p>Prace prowadzić poza okresem lęgowym ptaków. Dostosować terminy robót do terminów rozrodu gatunków wrażliwych.</p> <p>W celu zapobiegania i minimalizacji negatywnych oddziaływań w wyniku prac termomodernizacyjnych na potencjalne siedliska chronionych gatunków ptaków czy nietoperzy, przed podjęciem prac należy wykonać</p>

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków. W razie stwierdzenia występowania gatunków chronionych należy dostosować terminy i sposób wykonania prac do okresów lęgowych ptaków.</p> <p>Przestrzegać zasady ochrony (nienaruszania) elementów środowiska ważnych dla zachowania właściwego stanu korytarza ekologicznego wzdłuż danego odcinka doliny cieków wodnych (zadrzewienia i zakrzaczenia, zbiorniki wodne, płaty roślinności szuwarowej, mokradła itp.);</p> <p>Wprowadzać ograniczenia czasowe wykonywania robót związane z potrzebami ochrony cennych gatunków flory i fauny.</p> <p>Zapewnić możliwość przeniesienia rzadszych gatunków roślin i zwierząt (m.in. kijanki płazów) ze stanowisk, które ulegną zniszczeniu podczas budowy na inne stanowiska w pobliżu. Przy czym przeniesienie gatunków chronionych może odbywać się jedynie po uzyskaniu odrębnego zezwolenia odpowiedniego organu ochrony środowiska.</p> <p>Każdorazowo wykonywać wymagane oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych inwestycji.</p>
Zdrowie	<p>Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac.</p> <p>W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP.</p> <p>W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.</p> <p>Prace prowadzić w porze dziennej.</p>
Krajobraz i dziedzictwo kulturowe	<p>Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu, nie zaburzały historycznego układu przestrzennego objętego ochroną konserwatorską.</p> <p>W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.</p> <p>Stosować działania minimalizujące negatywny wpływ na krajobraz: ogrodzenia drewniane zamiast betonowych, dostosowanie kolorystyki, maskowanie zielenią elementów dysharmonijnych.</p>

8 Napotkane trudności i luki w wiedzy

Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spektrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowej "Strategii...".

Możliwe jest zastosowanie jedynie metody opisowej (jakościowej), co związane jest z poziomem szczegółowości "Strategii..." - nie ma możliwości odniesienia się do konkretnych parametrów dotyczących poszczególnych planowanych inwestycji, co uniemożliwia zastosowanie bardziej precyzyjnej metodyki (ilościowej), jednorodnej dla wszystkich planowanych przedsięwzięć. Dane techniczne opisujące planowane przedsięwzięcia prezentują bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po koncepcje.

Z uwagi na skomplikowany i długotrwały proces inwestycyjny nie jest możliwe dokładne określenie czasu rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych przy realizacji poszczególnych przedsięwzięć, co również uniemożliwia oszacowanie oddziaływań skumulowanych i zastosowania modeli do obliczenia oddziaływań w sytuacji najbardziej niekorzystnej.

9 Monitoring

Zgodnie z wymogami dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń "Strategii..." w zakresie opisanym poniżej. Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń "Strategii...", sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt.

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena stanu środowiska - czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu – poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Monitoring jest również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

Monitoring jakości środowiska realizowany jest w ramach monitoringu regionalnego województwa kujawsko-pomorskiego i prowadzony jest przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Do najważniejszych wskaźników, które należałoby okresowo kontrolować należą:

- stan jakości powietrza atmosferycznego;
- długość odcinków dróg o ponadnormatywnym hałasie;
- procent mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas;
- długość odcinków dróg wyposażonych w ekrany akustyczne;
- liczba pojazdów komunikacji zbiorowej spełniająca poszczególne normy emisji spalin EURO;
- przyrost liczby ludności korzystającej ze zbiorowego systemu transportu;
- łączna długość linii komunikacji zbiorowej;
- długość dróg rowerowych.

Ocena wskaźników monitorowania powinna odnosić się do obszaru objętego "Strategii..."

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań "Strategii..." powinny obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;

- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień "Strategii..." przeprowadzać z częstotliwością co 4 lata.

10 Konsultacje społeczne

Projekt "Strategii..." wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostaną udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski i uwagi mogą wносить wszyscy obywatele, jak również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itd.

Zgodnie z art. 54. ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, regionalny dyrektor ochrony środowiska i wojewódzki inspektor sanitarny opiniuje projekty dokumentów strategicznych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Niniejsza Prognoza oddziaływania "Strategii..." na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

11.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest „*Strategia rozwoju obszaru funkcjonalnego Włocławka na lata 2014-2020*”.

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235).

Zakres prognozy jest zgodny z zapisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001).

11.2 Wizja i cele "Strategii..."

Wizją „Strategii...” jest:

Obszaru Funkcjonalny Włocławka spójnym funkcjonalnie ośrodkiem wzrost o ustabilizowanej sytuacji na rynku pracy wynikającej z rozwijającej się przedsiębiorczości oraz wzrastającego poziomu kadr i jakości życia.

Wizja składa się z pięciu komplementarnych elementów:

- Spójność funkcjonalna;
- Ustabilizowana sytuacja na rynku pracy;
- Rozwijająca się przedsiębiorczość;
- Wzrastający poziom kadr;
- Wzrastający poziom jakości życia.

Wizja będzie realizowana poprzez pięć celów strategicznych:

1. Aktywizacja gospodarcza;
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego;
3. Zrównoważony rozwój turystyczny;
4. Wzrost spójności komunikacyjnej;

5. Podniesienie poziomu jakości życia.

11.3 Powiązania "Strategii..." z innymi dokumentami strategicznymi

Realizacja celów zawartych w "Strategii wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, krajowego, regionalnego i lokalnego. Oznacza to, że planowane działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów o charakterze globalnym i długoterminowym.

11.4 Charakterystyka środowiska

W rozdziale 3 Prognozy przedstawiono syntetyczną charakterystykę jakości środowiska naturalnego na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka. Scharakteryzowano poszczególne komponenty środowiska oraz występujące problemy w zakresie jakości środowiska. Z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu najbardziej istotne problemy ochrony środowiska na terenie obszaru funkcjonalnego Włocławka dotyczą zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, zanieczyszczenia gleb oraz ochrony środowiska przyrodniczego.

11.5 Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji "Strategii..."

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach "Strategii..." mają na celu rozwój regionu, a pośrednio poprawę stanu środowiska na terenie objętym "Strategią...". Brak realizacji zapisów "Strategii..." będzie prowadzić do pogarszania się wszystkich komponentów środowiska.

11.6 Oddziaływanie na środowisko

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania "Strategii..." na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych celów zawartych w projekcie dokumentu oraz rodzajów przedsięwzięć rozważanych do realizacji. W stosunku do każdego zadania inwestycyjnego zaplanowanego w ramach "Strategii..." przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (wody, powietrze atmosferyczne, klimat, klimat akustyczny, gleby, powierzchnię ziemi, faunę, florę, bioróżnorodność, zasoby naturalne, krajobraz). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe i dobra materialne.

Z punktu widzenia ochrony środowiska działania wynikające z realizacji "Strategii..." mogą mieć dwojaki charakter:

- organizacyjne – doskonalenie zarządzania środowiskiem naturalnym poprzez np. racjonalizację gospodarki odpadami;
- inwestycyjne – rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska np. sieci kanalizacyjne, jak i inwestycje w obiekty mogące mieć potencjalny negatywny wpływ na środowisko np. budowa dróg.

Realizacja "Strategii.." nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione oraz cenne przyrodniczo.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w "Strategii..." ograniczało się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze.

Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Należy zauważyć, że realizacja "Strategii..." pośrednio wpłynie pozytywnie na jakość środowiska. Rozwój systemu kanalizacji sanitarnej, udoskonalenie systemu zbiórki odpadów, modernizacja dróg czy rozwój komunikacji zbiorowej będą miały pozytywny wpływ na wszystkie elementy środowiska.

Realizacja dokumentu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary sieci NATURA 2000 oraz nie będzie stanowić zagrożenia dla gatunków roślin, zwierząt i siedlisk, dla których ochrony zostały one powołane.

Ze względu na lokalny charakter działań, zasięg przestrzenny obszaru objętego "Strategią..." skutki realizacji założeń "Strategii..." nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Niektóre z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach "Strategii..." mogą wymagać przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych.

11.7 Rozwiązania alternatywne

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach "Strategii..." ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Na poziomie szczegółowości projektowanego dokumentu można rozpatrywać jedynie wariantowe rozwiązania jako wybór do realizacji poszczególnych przedsięwzięć z katalogu proponowanych inwestycji.

11.8 Zastosowane metody oceny oddziaływania

Niniejsza ocena została oparta na kryteriach jakościowych tak, aby w odpowiedni sposób określić, jaki wpływ na poszczególne komponenty środowiska będą miały działania zaproponowane w "Strategii...".

Dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych rodzajów zadań przewidzianych do realizacji w ramach "Strategii...". Z uwagi na brak konkretnie sprecyzowanych inwestycji i ich zakresu oceny dokonano w sposób opisowy. Przeanalizowano skutki środowiskowe dla następujących elementów:

- woda;
- powietrze;
- klimat akustyczny;
- powierzchnia ziemi i gleba;
- fauna i flora;
- różnorodność biologiczna;
- klimat;
- zasoby naturalne;
- krajobraz;
- zdrowie człowieka;
- dobra kultury;

- dobra materialne.

Analizowano bezpośredni wpływ założeń "Strategii..." na środowisko, jak również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Brano pod uwagę odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań, zasięg przestrzenny, możliwość oddziaływania transgranicznego.

11.9 Monitoring skutków realizacji "Strategii..."

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena stanu środowiska - czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu – poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Monitoring jest również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

Monitoring jakości środowiska realizowany jest w ramach monitoringu regionalnego województwa kujawsko-pomorskiego i prowadzony jest przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Do najważniejszych wskaźników, które należałoby okresowo kontrolować należą:

- stan jakości powietrza atmosferycznego;
- długość odcinków dróg o ponadnormatywnym hałasie;
- procent mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas;
- długość odcinków dróg wyposażonych w ekrany akustyczne;
- liczba pojazdów komunikacji zbiorowej spełniająca poszczególne normy emisji spalin EURO;
- przyrost liczby ludności korzystającej ze zbiorowego systemu transportu;
- łączna długość linii komunikacji zbiorowej;
- długość dróg rowerowych.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań "Strategii..." powinny obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;

- analizę przyczyn rozbieżności.

Proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień "Strategii..." przeprowadzać z częstotliwością co 4 lata.

12 Literatura i wykaz źródeł

1. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla powiatu włocławskiego na lata 2008-2015, Włocławek 2008;
2. A practical guide to the strategic environmental assessment directive. Practical guidance on applying European Directive 2001/42/EC “on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment”. Office of the Deputy Prime Minister, London, 2005;
3. Biała księga transportu. Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu. Dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu; KOM(2011) 144, marzec 2011;
4. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2012 r. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa 2013.
5. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (www.gddkia.gov.pl)
6. Główny Urząd Statystyczny www.stat.gov.pl
7. Jędrzejewski W. 2009. Sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary chronione w Polsce. W: Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej "Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce" Białowieża, 20-22 XI 2008 r. Red. Jędrzejewski W, Ławreszuk D. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża: 71-82.
8. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski (<http://www.gios.gov.pl>)
9. Monitoring pól elektroenergetycznych w 2013 roku, WIOŚ Bydgoszcz
10. Ocena Stanu Czystości Wód Podziemnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego Rok 2013, Bydgoszcz, 2014;
11. Ocena Stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na Terenie Województwa Kujawsko-Pomorskiego za Rok 2013, Bydgoszcz 2014;
12. Polityka Transportowa Państwa na lata 2006 – 2025; Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa, 2005;
13. Program Ochrony Środowiska Gminy Włocławek na lata 2004-2011, Włocławek 2004;
14. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Fabianki na lata 2005-2011, Fabianki, 2005;

15. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brześć Kujawski na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016, Brześć Kujawski, 2009;
16. Program Ochrony Środowiska Gminy Kowal na lata 2012-2015 z Perspektywą do roku 2019;
17. Program Ochrony Środowiska dla gminy Bobrowniki na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016
18. Rejestr Obszarów Górniczych (<http://www.pgi.gov.pl>);
19. Rejestr zabytków nieruchomych (wosoz.ibip.pl);
20. Roczna ocena jakości powietrza w województwie Kujawsko-Pomorskim, Raport za rok 2013, WIOŚ Bydgoszcz;
21. Standardowe Formularze Danych obszarów Natura 2000 (www.natura2000.gdos.gov.pl);
22. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chocień, Chocień 2010;
23. Therivel R. Strategic Environmental Assessment In Action, Earthscan, London, 2004
24. Zielona Księga. W kierunku nowej kultury mobilności w mieście; KOM(2007) 551, wrzesień 2007;

Strony internetowe:

www.wios.bydgoszcz.pl

www.stat.gov.pl

www.gdos.gov.pl

www.natura2000.gdos.gov.pl